

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

AZERBAIJAN LEGAL DATABASE PROJECT

SIXTH QUARTERLY REPORT OCTOBER 2005–DECEMBER 2005

Submitted 23 January 2006
By Charles Shapiro, Chief of Party
For USAID Contractor
National Center for State Courts
International Programs Division
2425 Wilson Boulevard, Suite 350
Arlington, VA 22201
www.ncsconline.org

USAID/Caucasus/Tbilisi

Contract Number
AEP-I-00-00-00011-00
IQC Task Order No. 810

SIXTH QUARTERLY REPORT

AZERBAIJAN LEGAL DATABASE PROJECT

OCTOBER 2005–DECEMBER 2005

INTRODUCTION

The United States Agency for International Development (USAID), in the summer of 2003, funded a study to assess the feasibility of having the Government of Azerbaijan (GoAZ) implement and sustain a database containing the country's framework legal documents. Based on the favorable findings in the 2003 assessment, USAID funded the Azerbaijan Legal Database Project (the Project), with the National Center for State Courts (NCSC) as the contractor.

The long-term objective of the Project is to achieve improved access to the law, by developing within the GoAZ the institutional capacity to make the country's framework legal documents readily available and easily accessible over the Internet and on CD-ROMs. Having an "official" database that contains a complete, accurate and timely collection of Azerbaijan's framework documents is critical to achieving transparency, one of the key benchmarks for a country operating under the rule of law. The designated GoAZ counterpart agencies for the Project are the Ministry of Justice (MoJ), the country's official repository of its framework legal documents, and to a lesser degree, the Office of the President.

The Project began in mid-June 2004, and was scheduled to end fifteen (15) months later. By late June 2004, NCSC had established an office in Baku. A no-cost extension to April 2006 was granted in September 2005.

The Project's first five quarterly reports covered the Project's activities from start-up in June 2004 through 30 September 2005. This is the sixth quarterly report, and covers the period from 1 October 2005 to 30 December 2005. It contains the following three sections: Overview; Activities; and Issues.

OVERVIEW

The purpose of this "Overview" section is to provide a context to better understand the nature and scope of the Project, and the activities undertaken by NCSC to date in implementing the Project.

Under the current Constitution of Azerbaijan, adopted in November 1995, Azerbaijan's legal system is comprised of the country's normative acts. The Constitution defines the normative acts in the following hierarchy: the Constitution, Acts Adopted by Referendum, Laws Enacted by the Parliament, Presidential Decrees, Resolutions of the Cabinet of Ministers, and Ministerial Regulations. A normative act may be amended by a subsequent normative act of equal level within the hierarchy.

The Constitution also specifies that the country's Constitutional Court has the sole power to "interpret" the normative acts. The decisions of the Constitutional Court (as well as its Supreme Court, and the other courts within Azerbaijan), however, are not normative acts. Presidential Orders and Orders of the Cabinet of Ministers are also not normative acts. However, because Presidential Orders and Orders of the Cabinet of Ministers are included in the official digest, *Toplusu*, they are treated as framework legal documents.

Each framework document has an official identification number, an issue date and an effective date. The effective date is the date of initial publication in an official newspaper (e.g., the *Azerbaijan Gazette*), unless the document expressly designates an effective date. Publication in an official newspaper usually occurs within a day or two of the issuing date. Only documents that are effective on the date of publication, however, are published in the newspaper.

Several months after the framework documents are issued, they are published in one of two official GoAZ monthly digests, *Toplusu* and the *Bullitini*. *Toplusu*, published by the Office of the President, contains the higher level framework documents (i.e., the Constitution, Laws, Presidential Decrees and Orders, and Cabinet of Ministers Resolutions and Orders), and includes both those documents published in the official newspaper and those that have not been. The *Bullitini*, published by the MoJ, contains those Ministerial Regulations that have been registered with the MoJ as normative acts. Publication of *Toplusu* and the *Bullitini* began in July 1997. The most recent published issue of *Toplusu* and the *Bullitini* is September 2005.

From July 1997 through September 2005, nearly 7,300 framework documents have been published in *Toplusu*, in 25,300 pages. The initial issues of *Toplusu* contain the Constitution (the very first document), and those framework documents issued since the Constitution was adopted in November 1995 and subject to publication in *Toplusu*.

The volume of framework documents published in the *Bullitini* is significantly less than the volume published in *Toplusu*, as very few Ministerial Regulations are registered with the MoJ as normative acts. For the period from July 1997 through September 2005, the number of documents published in the *Bullitini* total less than 650 in approximately 8,650 pages.

The most significant governing rules of Azerbaijan are contained in "Codes" (e.g., the Criminal Code, the Civil Code, the Land Code, etc.). Codes are adopted by laws passed by the Parliament and approved by the President in Presidential Decrees. As such, Codes have the effect of law, and are critical to the Azerbaijan legal system. As of 30 September 2005, there were 17 effective Codes. In this quarter, one Code, the Air Code, was repealed, leaving 16 Codes that are currently effective.

As in any legal system, there is frequently a relationship between two framework documents. For example: (1) a framework document may implement a framework document that is higher in the hierarchy of normative acts; (2) a framework document may adopt a Code; (3) a framework document may amend an existing framework document or an existing Code, or both; (4) a framework document may repeal a framework document; etc. Amendments to an existing Code or to an existing

framework document include additions, deletions, and other changes in the provisions of the Code or the framework document, respectively.

The Azerbaijan legal database, first and foremost, needs to contain the complete text of all framework documents issued under the country's new Constitution adopted in November 1995. The MoJ suggested that the database should also include all framework documents issued since independence from the Soviet Union in 1991 through the adoption of the new Constitution in November 1995, as many of these documents are still in effect. The 1991-1995 framework documents were published in the official *Information of the Supreme Council (Supreme Council)* digest, and total less than 3,100 documents in approximately 2,900 pages. Although not part of the original Work Plan, the NCSC/Baku office agreed to include in the database the 1991-1995 framework documents published in the *Supreme Council* digest.

The text of each framework document in the database needs to be made available in text format and in image format. The image-format for each document is necessary to enable a user retrieving its text-formatted version to verify its accuracy. The database also needs to contain the text of the complete, current or updated version of each Code. Under the no-cost extension, a further enhancement to the database is the inclusion of the updated text of each framework document published in *Toplusu* that has been amended and that is currently effective.

The process of integrating amendments into an existing Code (e.g., the "Criminal Code") or into an existing framework document (e.g., the "Law on Advocacy") in order to have a complete, current version of that Code or framework document is referred to as "codifying." With respect to codified documents in the Azerbaijan legal database, the existing 16 Codes have the highest priority. Codified documents in text format have no counterpart image format.

In addition to the text and image formatted framework documents and the text formatted codified Codes and codified framework documents, the database needs to contain computer-based tools to search for and retrieve them. Given the nature and scope of the database, it is neither necessary nor desirable to have a robust search engine. Instead, the principal tool that will be made available to search for and retrieve the documents in the database is each document's associated "metadata" – that is, critical data about each document in the database, such as its subject-matter classification categories, its title, its official identification number, its issue date, its relationship to other documents, etc.

Information technology resources are required in the "workflow environment" (1) to create the contents of the database (that is, each framework document in text and image format, each codified document in text format, and a metadata record for each document), and (2) to maintain and update the database as new framework documents are issued. Information technology is also required to distribute the database and to make it accessible over the Internet and on CD-ROMs.

The NCSC/Baku office, since start-up, has been functioning as a prototype workflow environment. In this capacity, the NCSC/Baku office has been: collecting the existing body of framework documents; converting these documents to digitized format for inclusion in the database; codifying Codes and framework documents; creating the metadata records for each document; and developing the required information

technology infrastructure to maintain and update the database, and to distribute the database over the Internet and on CD-ROMs.

ACTIVITIES

As a result of three significant events that occurred in the July-September 2005 quarter – the approval of the no-cost extension, the completion of the initial database contents, and the completion of the software for maintaining, updating and distributing the database – the NCSC/Baku office in this quarter was scheduled to transition from a prototype operation to a production operation, with the production operation to continue into calendar year 2006 until such time as the Project ends or one or more sustaining organizations are in place, whichever occurs first. In addition, the no-cost extension included enhancing the database by incorporating codified framework documents.

At the end of the last quarter, distribution over the Internet was in test phase. Live production, however, could not occur until USAID had approved the web site and had completed the design of the USAID brand to appear on the site. Nor could the CD-ROM version of the database be released until USAID completed the design of its brand. USAID, during this quarter, approved the release of the database over the web site in “test” mode, decided that it did not need to have its brand attached to the web site so long as it remained in “test” mode, and that the MoJ, and only the MoJ, would be the sustaining organization.

These decisions by USAID had the following effect on activities during this quarter: (1) the NCSC/Baku office continued to operate in a prototype environment, with the focus on maintaining and updating the existing database, creating and adding codified framework documents to the database, and operating the web site in “test” mode; and (2) the creation of a “prototype” CD-ROM version of the database, but without its release. Training of MoJ personnel, to be followed by the handover to the MoJ, is now scheduled for the first quarter in 2006.

The three charts below provide the details for the major activities that have occurred since the Project’s start-up. The charts cover, respectively: (1) database content activities; (2) information technology activities; and (3) miscellaneous activities. The third column in each chart shows the activities from start-up through September 2005 (the period covered by the first five quarterly reports). The fourth column covers the major activities that occurred in the October-December 2005 quarter (the period covered by this sixth quarterly report).

1. Database Content Activities

Activity	Comments	Jun 04-Sep 05 Activities	Oct-Dec 05 Activities
1.1. Acquire <i>Toplusu</i> Monthly Volumes (1997-present, with coverage beginning in November 1995)	With the exception of the National Library, there does not appear to be a complete set of <i>Toplusu</i> available for public access in the country; there is a lag of approximately three months between issue date of a document and its publication in <i>Toplusu</i>	Acquired 62 of the 92 volumes published from July 1997 through September 2004 from the Office of the President (some months, due to size, had more than 1 volume); acquired missing 30 volumes from other sources; acquired a complete additional set; by the end of September 2005 had acquired two copies of all volumes issued to date (last published volume was June 2005)	Acquired two copies each of the three volumes published during the quarter – July 2005, August 2005, and September 2005
1.2. Acquire <i>Bullitini</i> Monthly Volumes (1997-present, with coverage beginning in November 1995)	Substantially less volume than <i>Toplusu</i> , in terms of both pages and documents; starting with Aug 02 volume, documents are also available in text format; there is a lag of approximately three months between issue date of a document and its publication in the <i>Bullitini</i>	No activity through December 2004; in the Jan-Mar 05 quarter, MoJ agreed to provide all years; by the end of September 2005, MoJ had delivered all volumes for years published to date (July 1997 through June 2005), and had provided all text-formatted files for documents published from November 2002	MoJ provided volumes published during the quarter – July 2005, August 2005, and September 2005

1.3. Acquire <i>Supreme Council</i> Volumes (1991-1995, with coverage ending in November 1995)	Although not part of the original Work Plan, "highly desirable" to include these documents in the database; issued in Azeri Cyrillic and Russian (only need to include Azeri version)	No activity through December 2004; in the Jan-Mar 05 quarter, MoJ recommended that the database be enhanced to include these documents; agreed to include them as the volume was relatively small (3,061 documents in approximately 2,900 pages) and many are still in effect; by the end of September 2005, had acquired all but 51 of the 3,061 documents – (a) MoJ delivered 21 of the 24 volumes published in 1991 and all 12 volumes covering the first half of 1992, (b) MoJ assisted in obtaining from the Parliament the 12 volumes covering the last half of 1992, all 24 volumes covering the years 1993 and 1995, and 21 of the 24 volumes covering the year 1994, and (c) the National Library provided 2 of the 3 missing volumes from 1991 (missing Vol. 4 contained 46 documents, and Vol. 11 had 5 documents cut out of it), and the three missing volumes from 1994	Acquired the missing 51 documents – the 46 published in Vol. 4 1991, and the 5 cut out of Vol. 11 1991; thus, collection was complete for all 3,061 documents published from 1991-1995															
1.4. Convert Framework Documents to Image Format	Requires one image file for each page in each document, and one file for each document; each page is a PNG file at a resolution of 96 dots per inch; each document combines its associated pages into a MS Word file	Established specifications (e.g., resolution, file format, etc.); by the end of September 2005, had completed the conversion of over 10,400 framework documents containing nearly 35,000 pages	<p>Added slightly less than 600 documents containing nearly 2,000 pages; the following table shows by publication source the approximate number of documents and pages that are in image format</p> <table border="1" data-bbox="1417 1209 2033 1388"> <thead> <tr> <th>Publication</th> <th>Docs</th> <th>Pages</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td><i>Toplusu</i></td> <td>7,300</td> <td>25,300</td> </tr> <tr> <td><i>Bullitini</i></td> <td>640</td> <td>8,650</td> </tr> <tr> <td><i>Supreme Council</i></td> <td>3,060</td> <td>2,900</td> </tr> <tr> <td>Total</td> <td>11,000</td> <td>36,850</td> </tr> </tbody> </table>	Publication	Docs	Pages	<i>Toplusu</i>	7,300	25,300	<i>Bullitini</i>	640	8,650	<i>Supreme Council</i>	3,060	2,900	Total	11,000	36,850
Publication	Docs	Pages																
<i>Toplusu</i>	7,300	25,300																
<i>Bullitini</i>	640	8,650																
<i>Supreme Council</i>	3,060	2,900																
Total	11,000	36,850																

			Note: The conversion of framework documents to image format is current.
1.5. Convert Framework Documents to Text Format	Requires one file for each document; each file is a MS Word file, with the text in Azeri Latin Unicode Palatino Linotype font at a minimum accuracy level of 99.9%, with the goal to achieve an accuracy level of approximately 99.95%	Established specifications (e.g., font, accuracy level, etc.); by the end of September 2005, had completed conversion of over 10,400 framework documents (the same number as converted to image format – see item 1.4, above); text accuracy level is approximately 99.95%	Added slightly more than 600 documents (same as for conversion to image format); see the chart and note in Item 1.4, above, for the approximate number of documents by publication source that have been converted to text format Note: The conversion of framework documents to text format is current.
1.6. Create and Update Codified Codes	Requires one file for each of the currently effective Codes; each file is a MS Word file	Established structure and format, using the Land Code as a “model”; by the end of September 2005, had completed the codification of the 17 Codes that were then effective, with all Codes current through September 2005 Note: the Housing Code, the last Code codified, presented some problems as the law adopting the Code was issued in 1982 and some amendments to it were issued prior to the publication of <i>Toplusu</i> ; MoJ assisted in obtaining the text of the Housing Code as initially adopted and the pre- <i>Toplusu</i> publication amendments to it.	The Air Code, containing 155 Articles with 3 amendments, was repealed; the remaining 16 Codes were updated and were current through amendments issued during the quarter; several of the Codes had numerous amendments during the quarter (including the Civil Code, the Civil Procedure Code, the Labor Code, the Criminal Procedure Code, the Criminal Code, the Custom Code, the Tax Code, and the Misdemeanor Code); the following table shows by Code, the number of Articles (Art's) and the number of amendments (Amd's) to it as of the end of this quarter

Title	Art's	Amd's
Land	113	27
Family	195	7
Civil Procedure	477	56
Civil	1325	470
Timber	80	2
Execution of Penalties	182	12
Election	246	60
Labor	317	42
Criminal Procedure	521	175
Criminal	353	93
Custom	450	68
Tax	221	403
Misdemeanor	458	150
Water	105	6
Trade Shipping	335	0
Housing	149	100

Note: Each effective codified Code is current.

1.7. Create and Update Codified Framework Documents	Framework documents, similar to Codes, are amended from time to time; although not a "must" requirement, it is "highly desirable" to include in the database codified framework documents that are currently effective	MoJ in the Jan-Mar 05 quarter recommended that the database be enhanced to include codified framework documents; as of June 2005, no activity as not part of original Work Plan and insufficient personnel resources; as a result of USAID approval of the Project extension in the Jul-Sep 05 quarter, which included undertaking this activity, recruited and hired 4 temporary legal editors in September 2005; by the end of September 2005 had established the priority for completing this codification activity (laws first, followed by	Completed inventory of all framework documents published in <i>Toplusu</i> that are still in effect and that have been amended; the following table shows by type of document (Laws, Presidential Decrees, Presidential Orders, and Cabinet of Ministers Resolutions) the number requiring codification ("Number") and the number that have been completed and added to the database as of the end of this quarter ("Completed")
---	--	---	--

		<p>Presidential Decrees, followed by Presidential Orders, followed by Cabinet of Ministers Resolutions), and had begun to compile the inventory of those framework documents that have been amended and that are currently effective</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Type</th><th>Number</th><th>Completed</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Laws</td><td>257</td><td>257</td></tr> <tr> <td>Pres. Decrees</td><td>294</td><td>141</td></tr> <tr> <td>Pres. Orders</td><td>70</td><td>0</td></tr> <tr> <td>CM Resolutions</td><td>351</td><td>0</td></tr> </tbody> </table> <p>Notes: (1) each effective codified framework document that is in the database is current; and (2) the remaining Presidential Decrees (153) and all 70 Presidential Orders are scheduled to be completed in January 2006.</p>	Type	Number	Completed	Laws	257	257	Pres. Decrees	294	141	Pres. Orders	70	0	CM Resolutions	351	0
Type	Number	Completed																
Laws	257	257																
Pres. Decrees	294	141																
Pres. Orders	70	0																
CM Resolutions	351	0																
1.8. Create and Verify Metadata Records	Requires one metadata record for each framework document and each codified Code; requires metadata record be verified for accuracy and approved	Established metadata record fields; developed prototype metadata input form using MS Access software; by the end of September 2005, had completed metadata records for nearly 9,800 of the slightly more than 10,400 documents that were in text and image format, had verified approximately 9,000 of them, had replaced prototype form with the new software system, and had imported all completed records into the new system	<p>Added approximately 1,200 metadata records, bringing the total created to nearly 11,000 (equal to the number of documents in the database), with all but a handful verified and approved</p> <p>Note: Metadata records are current.</p>															
1.9. Track new Framework Documents Published in the <i>Azerbaijan Gazette</i>	Only framework documents that are effective on date of publication are published in this newspaper, with the rest not available to the public until published in <i>Toplusu</i> ; those that	Recorded the following number of framework documents published in the <i>Azerbaijan Gazette</i> , starting in August 2004: 30 in Aug 04; 58 in Sep 04; 79 in Oct 04; 43 in Nov 04; 48 in Dec 04; 48 in Jan 05; 46 in Feb 05; 91 in Mar 05; 35 in Apr 05; 28 in May 05; 40 in Jun 05; 59 in Jul 05; 70 in Aug 05; and 52 in Sep 05	Recorded the following number of framework documents published in the <i>Azerbaijan Gazette</i> in this quarter: 54 in Oct 05; 93 in Nov 05; and 119 in Dec 05															

	are available in the newspaper are also made available on the <i>Azerbaijan Gazette</i> web site, and hence are available in text format		
1.10. Create CD-ROM Version of <i>Toplusu</i>	As the National Library in Baku appears to be the only public or governmental institution in Azerbaijan, including the Office of the President, that has a complete set of <i>Toplusu</i> , a CD-ROM version, generated as a by-product of the database, serves the public interest	Compiled the image-formatted documents for <i>Toplusu</i> Year 2000 on one CD-ROM as a “model” with a text-formatted Table of Contents hyperlinked to each document; based on the model, complied a separate annual 1997-2004 CD-ROM <i>Toplusu</i> image product (covered the period July 1997 through September 2004); in the Jan-Mar 05 quarter, provided a complete set to the MoJ and the Office of the President; in the Apr-Jun 05 quarter (a) updated the product to include all of year 2004, (b) provided updated 2004 CD-ROM to the MoJ and the Office of the President, and (c) provided 8 complete sets to ABA-CEELI for installation on computers in its Baku and regional public access offices, and 1 complete set to NDI for installation on its computers in its Samgait public access office; in the Jul-Sep 05 quarter updated the product to include 2005 volumes, but distribution to organizations (MoJ, Office of the President, ABA-CEELI, and NDI) did not occur as had not received USAID approved “branding” graphics (see Item 3.9, below)	Updated the CD-ROM image <i>Toplusu</i> product to include the additional 2005 volumes (May 05 through Sep 05), with distribution to organizations (MoJ, Office of the President, ABA-CEELI, and NDI) on hold pending receipt of USAID approved “branding” graphics (see Item 3.9, below)

2. Information Technology Activities

Activity	Comments	Jun 04-Sep 05 Activities	Oct-Dec 05 Activities
2.1. Operate the NCSC/Baku Office as a Prototype Workflow Environment	Necessary to acquire experience and knowledge base to develop the technology required to enable personnel in the ultimate workflow environment to create new database content, to update and maintain the database, and to distribute the database over the Internet and on CD-ROMs	Established office; hired workflow environment personnel, to include (a) editors to create content in text and image format, to codify Codes and framework documents, and to create and verify metadata records, and (b) information technology advisor; created prototype input form for metadata using MS Access software; created database content (see discussion above under "Database Content Activities")	Continued to operate NCSC/Baku office as a prototype facility, with the focus on adding new content to the database (see discussion under "Database Content Activities", above), and on developing the required information technology infrastructure (see discussion in Items 2.2 through 2.10, below)
2.2. Assess Technology Requirements	Critical to have an assessment of the current situation with respect to all technical requirements to achieve the Project's long-term objective of improved access to the law	NCSC consultant John Sherman completed a report in early July 2004 that focused on the broader strategic issues; during the same timeframe NCSC consultant Kazimierz Lobaza, completed a report that dealt with software and hardware specifications; the two reports, submitted as attachments to the First Quarterly Report, (a) provided the overall technology requirements to support the	Despite prior discussion and what we thought was concurrence with USAID to assess multiple public and private sector organizations as candidates to sustain the database (see Item 3.6, below), USAID determined that the only the MoJ would be the sustaining organization

		<p>prototype workflow environment, and (b) provided a framework for assessing the technology requirements to support a future production workflow environment; NCSC consultant John Sherman, in August 2005, completed an assessment of the “Information and Communications Technology (ICT) Requirements of a Sustaining Organization”; this document, submitted as an attachment to the Fifth Quarterly Report, provides a methodology for evaluating organizations that are candidates to sustain the database in terms of their technical capacity</p>	
2.3. Assess Workflow Environment and Document Activities	Critical to document required workflow activities	<p>NCSC consultant Ken Yates completed two studies – one in November 2004, and the second in late December 2004 – that focused on general workflow activities and the specific software required to support these activities, that documented the activities in the NCSC/Baku office prototype environment, and that set forth the activities and the training requirements necessary in a “model” workflow environment; the manual workflow activities in the MoJ were also documented in early January 2005 for comparison to the model environment; both of Mr. Yates’ reports and the MoJ documentation were submitted as attachments to the Second Quarterly Report</p>	No specific activity; continued to monitor workflow user activities

2.4. Design a Training Program for Workflow Environment Users	Critical to develop a training program to assure that Workflow Users will have the skills and knowledge base to maintain and update the database	NCSC consultant Ken Yates, in May 2005, developed and delivered a comprehensive "Workflow Training Program Design"; this document, submitted as an attachment to the Fourth Quarterly Report, provides the basis for assuring that the Workflow Users in the sustaining organization will have the requisite skills and knowledge base to maintain and update the database; in the Jul-Sep 05 quarter used training program design to provide additional training to NCSC/Baku office staff	Prepared training materials for proposed MoJ workflow users, with training scheduled to be held in January 2006; MoJ nominated only 2 editors (at a minimum 3 should be trained) and no technical advisor (at least 1 qualified ITC person should be trained)
2.5. Analyze System Design Database	The logical step following documentation of workflow activities (see Item 2.3, above) is the development of the software requirements to maintain and update the database, and to distribute it over the Internet and on CD-ROM	The first study completed by NCSC consultant Ken Yates in November 2004 (see Item 2.3, above) set forth in detail a proposed design for the database; numerous modifications and refinements were made after the study was submitted; the result of the study, with its modifications and refinements, was the technical specifications that formed the basis for a Request for Proposal (RFP) for software development issued in January 2005 (the RFP was submitted as an attachment to the Second Quarterly Report); based on the beta version of the software developed for maintaining and updating the database (see Item 2.8, below), minor modifications and refinements were incorporated into the database design	No activity
2.6. Software Development RFP	Need to develop software to support workflow users in	Issued the RFP in January 2005, to include advertisement in two local newspapers; received six responses, and completed two	No activity (see Items 2.8 and 2.9, below, for discussion of software development activities)

	<p>maintaining and updating the database in a production environment, and to permit users to access the database over the Internet and on CD-ROM</p>	<p>independent evaluations in February 2005 – one by the NCSC/Baku office staff, and the other by consultant NCSC consultant Ken Yates; based on the evaluations, determined in March 2005 that the proposal submitted by the BMGroup was the best; conducted due diligence in March 2005; and awarded the software development contract to BMGroup in March 2005 (contract executed on 4 April 2005); BMGroup's "Technical Approach and Work Plan", "Cost Proposal" and "Subcontract" were submitted as attachments to the Third Quarterly Report</p>	
2.7. NCSC/Baku Office Technology Upgrade	<p>Need to upgrade workflow prototype environment in anticipation of software development, and in preparation to transition from prototype environment to production environment</p>	<p>During the Oct-Dec 04 quarter, upgraded NCSC/Baku office technology by installing on its office network (1) MS Small Business Edition software (this software package includes MS SQL, MS Exchange Server, and MS ISA Server), and (2) a more robust anti-virus software package; minor upgrades continued during the Apr-Jun 05 quarter; in the Jul 05-Sep 05 quarter, procured (1) multiple CD-ROM simultaneous manufacturing hardware (up to 7 CDs), (2) CD-ROM label printing hardware, and (3) scanner hardware to convert hard-copy documents to image format; also obtained at no cost a copy of BMGroup's "Fine Reader" software that has been enhanced by BMGroup to convert Azeri text in image format to Azeri Latin text in text format</p>	No activity

2.8. Develop Software for Maintaining and Updating the Database	<p>The RFP (see Item 2.6, above) required two software packages to be developed – (1) Database Management software (DBM), and (2) Content Management System software (CMS)</p>	<p>During the Apr-Jun 05 quarter, subcontractor BMGroup completed the development and installation of the DBM and CMS software; during testing phase, certain modifications were made and implemented; NCSC consultant Ken Yates provided technical assistance in the testing of the software and delivered a report, submitted as an attachment to the Fourth Quarterly Report, documenting his activities; converted existing prototype database content (text files, image files, codified Codes, and metadata records) to the new software; in the Jul-Sep 05 quarter, (1) minor modifications were made to the DBM and CMS software, and (2) Contracting Officer approval was obtained for initial subcontract and for add-on work undertaken by BMGroup to incorporate required modifications to the two software packages</p>	<p>BMGroup, in accordance with the subcontract, (1) delivered documentation and training manuals in English and Azeri for both “Administrators” and “Workflow Users” (the English and Azeri language versions for Workflow Users are attached as Attachments Ia and Ib, respectively, and the English and Azeri language versions for Administrators are attached as Attachments IIa and IIb, respectively); (2) completed the training of the NCSC/Baku office supervisory personnel, and (3) completed training of the NCSC/Baku office Workflow Users</p>
2.9. Develop Software for Accessing the Database	<p>The RFP (see Item 2.6, above) required two software packages to be developed – (1) Public User Interface software for Internet access (PUI/INT), and (2) Public User Interface software for CD-ROM access (PUI/CD)</p>	<p>By the end of June 2005, development was in progress; in the Jul-Sep 05 quarter, BMGroup completed the development of both the PUI/INT and PUI/CD software, with internal testing in progress at the close of the quarter; both packages have the exact same “look and feel” to a user, although they have different underlying software; minor modifications were incorporated into both packages prior to completion; the text for both packages are in Azeri; context-sensitive “Help” messages and user “Reference Materials” were created in</p>	<p>Testing was completed, with minor modifications incorporated into both software packages</p>

		English, translated into Azeri and incorporated into the two packages (the English-language versions of the Help messages and the Reference Materials were submitted as attachments to the Fifth Quarterly Report)	
2.10. Provide Public User Access to the Database over the Internet and on CD-ROM	Need to engage a third party vendor to provide database hosting services on a 24 hour a day, 7 day a week basis for Internet access; need to distribute the database on CD-ROM on a periodic basis	During the Jan-Mar 05 and Apr-Jun 05 quarters met with several potential Internet hosting vendors to assess capabilities and costs; in the Jul-Sep 05 quarter, continued discussions with potential vendors; NCSC consultant John Sherman provided technical assistance in evaluating candidates based on "Terms of Reference for an Internet Service Provider (ISP)", and in negotiating terms and conditions with the selected vendor; the "Terms of Reference" was submitted as an attachment to the Fifth Quarterly Report; the winning vendor, ADanet, however could not provide all required firewall security and as a result, selected Baki Telekom (BakTel) as the ISP; entered into a short-term service agreement with BakTel to provide required services; procured server for hosting the database on the Internet	In October, the database was released for access over the Internet in "test" mode, as an official release could not occur without having the USAID approved banner incorporating the USAID brand (pending since early September) and USAID approval of the web site; in November, USAID shutdown the web site on the grounds that even a web site in test mode requires USAID approval; in December, after USAID made its decision that the MoJ would be the sustaining organization and that no banner would be required, it gave its consent to operate the web site in test mode without the USAID banner

3. Miscellaneous Activities

Activity	Comments	Jun 04-Sep 05 Activities	Oct-Dec 05 Activities
3.1. Obtain Project Extension	Project extension is necessary to complete the database, to develop user base, and, most important, to have one or more sustaining organizations in place at the end of the Project	No activity prior to the Jul-Sep 05 quarter; in the Jul-Sep 05 quarter (1) submitted request for no-cost extension, with supporting documentation, to include a Work Plan covering the activities to be undertaken during the extension period, and (2) obtained Contracting Officer approval of proposed extension in early September; the documentation submitted in support of extension and documentation approving the extension were submitted as attachments to the Fifth Quarterly Report	No activity regarding request for extension; implementation of approved extension-period Work Plan in progress (see Item 3.2)
3.2. Develop Work Plan	The Work Plan functions as the blueprint for the Project's activities	Original contract-period Work Plan was completed in August 2004 and approved by USAID (the Work Plan was included as an attachment to the First Quarterly Report); through September 2005, continued to monitor and assess activities based on Work Plan schedule; as of September 2005, the Project was basically on schedule for the creation of the database contents (to include the codified Codes), and was slightly behind schedule in the development of the software and hence, in the release of the database for public user access; in August 2005, submitted Work Plan to cover activities during the approved no-cost	Implementation of extension-period Work Plan in progress; Work Plan activities have been modified due to USAID decisions (1) that MoJ, and only the MoJ, will be the sustaining organization, and (2) that the database can only be released for public access over the Internet in "test" mode; as a result, activities during the quarter have focused on (1) codification of framework documents (see Item 1.7, above), (2) maintaining and updating the database, (3) developing a training program for MoJ personnel, and (4) achieving a smooth handover to the MoJ

		extension period (see Item 3.1 above)	
3.3. Negotiate Memorandum of Understanding (MOU) with MoJ, with the parties to the MOU being USAID and the MoJ	Without a signed MOU, the commitment of the MoJ to sustain the database once the Project concludes remains questionable	Prior to December 2004, held periodic meetings with MoJ management regarding MOU issues, and assisted USAID in developing drafts of the proposed MOU; in December 2004, MoJ expressed a desire to sign the MOU, and as a result, continued to assist USAID in developing drafts of MOU and in meeting with MoJ management to negotiate MOU issues; in the Apr-Jun 05 quarter MoJ stated that it did not require a MOU; the result of this decision by the MoJ raised the question of what organization(s) would sustain the database once the Project ends (for further discussion of the sustaining organization issue, see Item 3.6, below and the “ISSUES” section, below)	USAID decided that MoJ, and only the MoJ, will be the sustaining organization; USAID is in the process of completing the documentation between USAID and the MoJ regarding the handover
3.4. Obtain cooperation of the MoJ	Critical to obtain MoJ’s cooperation as it is the official repository of Azerbaijan’s normative acts and is the publisher of the <i>Bulletini</i> digest; as such, it is the Project’s designated principal counterpart agency	Held periodic meetings with MoJ management, but without a signed MOU (see Item 3.3, above), MoJ, until December 2004, was unwilling to cooperate other than to review and comment on the “model” codified Land Code; in December 2004, in anticipation of having a signed MOU, MoJ began to cooperate; in the Jan-Mar 05 quarter, documented MoJ manual workflow activities, and provided MoJ with the CD-ROM <i>Toplusu</i> by-product; also from January through September provided or assisted in obtaining hard-copy database content materials; each activity with the MoJ	MoJ continued to cooperate in providing content or assisting in obtaining content; MoJ reviewed “test” web site and appeared to be satisfied that the database was easy to use and would provide improved access to the law once it was officially available

		since start-up is included in the appropriate “Database Content Activities” and “Information Technology Activities”, above	
3.5. Obtain cooperation of the Office of the President	Critical to obtain this Office’s cooperation as it is the key government institution in Azerbaijan and is the publisher of <i>Toplusu</i> ; as such, the Office of the President is the Project’s designated secondary counterpart agency	Held periodic meetings with Office of the President management, and obtained ongoing cooperation; Office at outset of Project provided monthly <i>Toplusu</i> volumes (62 of the published 92 volumes, as this was all that was in inventory); Office personnel provided input regarding the “model” codified Land Code; in Jan-Mar 05 quarter, provided Office of the President with the CD-ROM version of <i>Toplusu</i> ; in last quarter (Apr-Jun 05) provided updated CD-ROM version of <i>Toplusu</i> ; each activity with the Office of the President since start-up is included in the appropriate “Database Content Activities” and “Information Technology Activities”, above	Office of the President continued to cooperate in providing database content and in assessing “test” web site; in reviewing the web site, found the database complete, accurate and timely, and the software for accessing the database intuitive and easy to use; Office of the President appears to be the Project’s strongest GoAZ supporter in terms of meeting the Project’s objective of improved access to the law
3.6. Assess Alternative Candidates as Potential Sustaining Organizations	Critical to have one of more sustaining organizations in place by the end of the Project	Since start-up, the commitment of the MoJ to be the sustaining organization has been questionable; in the quarter Apr-Jun 05 quarter, when MoJ indicated that it did not require a MOU, the commitment of MoJ to be the sustaining organization become even more questionable (see Item 3.3, above, for more discussion); as a result, with USAID concurrence and encouragement, in the Jul-Sep 05 quarter held discussions with numerous private and public sector organizations as candidates to sustain the	In the early part of the quarter continued to hold discussions with several potential private sector organizations, with the focus on their institutional capacity and their management commitment; one organization, AMCHAM, emerged as the leading candidate; in November 2005, USAID determined that the MoJ, and only the MoJ, will be the sustaining organization; as a result, no further discussions were held with any of the other potential candidates, including AMCHAM

		database; as no organization had all of the required institutional capacity to sustain the database, a critical component of the Project extension focused on continuing to assess potential sustaining organization candidates, including the MoJ	
3.7. Open NCSC/Baku Office Officially	Timed to coincide with MoJ's agreement to cooperate with the Project and its expressed willingness to enter into MOU (see Item 3.4, above)	Opening occurred in December 2005, and was coordinated with USAID and the USA Embassy Note: A full discussion of activities relating to the NCSC/Baku Office opening is contained in the Second Quarterly Report.	No activity
3.8. Obtain Modification of Level of Effort (LOE)	LOE modification is required to complete all Project activities under original contract-period Work Plan	In the Jan-Mar 05 quarter, submitted a request to USAID to modify the LOE, and obtained USAID approval; in the July-Oct 05 quarter, the LOE was further modified under the plan submitted in support of the Project extension (see item 3.1, above)	No activity
3.9. Apply USAID "Branding" Requirements	Banner for Internet web site, and label for CD-ROM database and CD-ROM image by-product must comply with USAID's new "branding" standards	Not a requirement prior to September 2005; in early September submitted required request to USAID for approval of brand to enable official release of the database over the Internet in October, as well as to enable release of the database on CD-ROM and release of the CD-ROM <i>Toplusu</i> image by-product; although agreement was reached as to the brand (USAID), sub-brand (Azerbaijan) and sub-sub-brand (Legal Database) that would appear on	Despite repeated requests, branding graphics were not provided by USAID; USAID determined in late November that brand did not have to appear on the test web site; as a result web site released in "test" mode; official release of the database on the Internet and on CD-ROM will be by the sustaining organization without the USAID brand

		the web site and the CD-ROM products, along with the layout, USAID did not provide the branding graphics by the end of September 2005	
3.10. Meet "508 Compliant" Requirements	The legal question is whether the web site for accessing the database over the Internet is required to be in compliance with provisions of Section 508 relating to access by federal employees and other Americans with disabilities to information made available on a USA government standalone web site	Informed by USAID in early September 2005 that the web site must be "508 Compliant"; submitted lengthy documentation to obtain ruling from USAID/Tbilisi legal counsel that Section 508 was not intended to apply to the Azerbaijan legal database; USAID/Tbilisi counsel agreed	No activity
3.11. Submit Asset Disposition Plan	Asset Disposition Plan is required to be submitted, to enable USAID to dispose of Project assets	No activity	Submitted Asset Disposition Plan in December 2005, to show all assets being transferred to MoJ, the USAID determined sustaining organization

ISSUES

The extension-period Work Plan placed a heavy emphasis on encouraging the MoJ to become a sustaining organization for at least part of the database, to enable the distribution of the content to be labeled as “official”. The Work Plan also placed heavy emphasis on having one or more other organizations in place by the end of the Project to sustain the database, as both the institutional capacity and management commitment of the MoJ have been questionable since the beginning of the Project.

USAID has now determined that MoJ, and only the MoJ, will be the sustaining organization. Based on information provided by USAID, it appears that the MoJ has now made the senior management commitment to sustain the database. No formal written agreement regarding the handover of the database to the MoJ, however, was in place as of 31 December 2005. Moreover, the institutional capacity of the MoJ remains under a cloud in that the MoJ appears to have only two editors to be trained as Workflow Users (ideally it should have at least three) and, more important, does not appear to have in place qualified information and communications technology personnel (at least one is required). The lack of the necessary human resources places in jeopardy the ability of the MoJ to sustain the database.

Nevertheless, NCSC will proceed in accordance with USAID’s decision to have MoJ be the only sustaining organization. Training materials have been prepared, and training of all MoJ personnel assigned to the sustaining unit is scheduled for January 2006. NCSC remains ready, willing and eager to provide training to as many MoJ personnel as available to work on sustaining the database.

As of 31 December 2005, the database was complete, accurate and current with respect to all framework documents issued since 1991 and published in the official digests. The database was also complete, accurate and current with respect to all currently effective codified Codes and codified laws. By the end of January 2006, it is anticipated that the database will be complete, accurate and current with respect to all currently effective codified Presidential Decrees and codified Presidential Orders.

Assuming that training of MoJ personnel is completed in January 2006 and that MoJ has established the physical space for its sustaining unit, the revised Work Plan is to transfer all assets to the MoJ in February and close down the NCSC/Baku office. The NCSC/Baku office staff will then work out of the MoJ facility until the Project ends, and in the process provide valuable additional hands-on training to MoJ personnel in maintaining and updating the database as new framework documents are issued, in updating the codified Codes and codified framework documents as amendments to them are issued, and in distributing the database over the Internet and on CD-ROMs. It is also anticipated that this transition time will be used to assist MoJ in incorporating additional content into the database, such as codified Cabinet of Ministers Resolutions.

These efforts by NCSC will provide the MoJ with all of the tools and knowledge base required to sustain the database. There is no guarantee, however, that the MoJ will be able to sustain the database. For these reasons, NCSC would have preferred that there be at least one additional sustaining organization, as proposed in its extension-period Work Plan, to provide a greater degree of assurance that the long-term objective of the Project – improved access to the law – is achieved.

**Training
materials for
workflow
users**

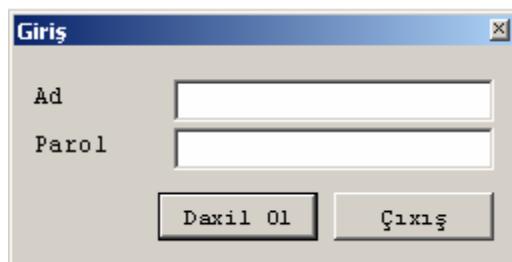
2005
BMGroup LLC

CMS (Content Management Software) Training Manuals

CMS is software which has functionality to enter laws.

2.1 Enter

Name and Password is asked when the software is opened.

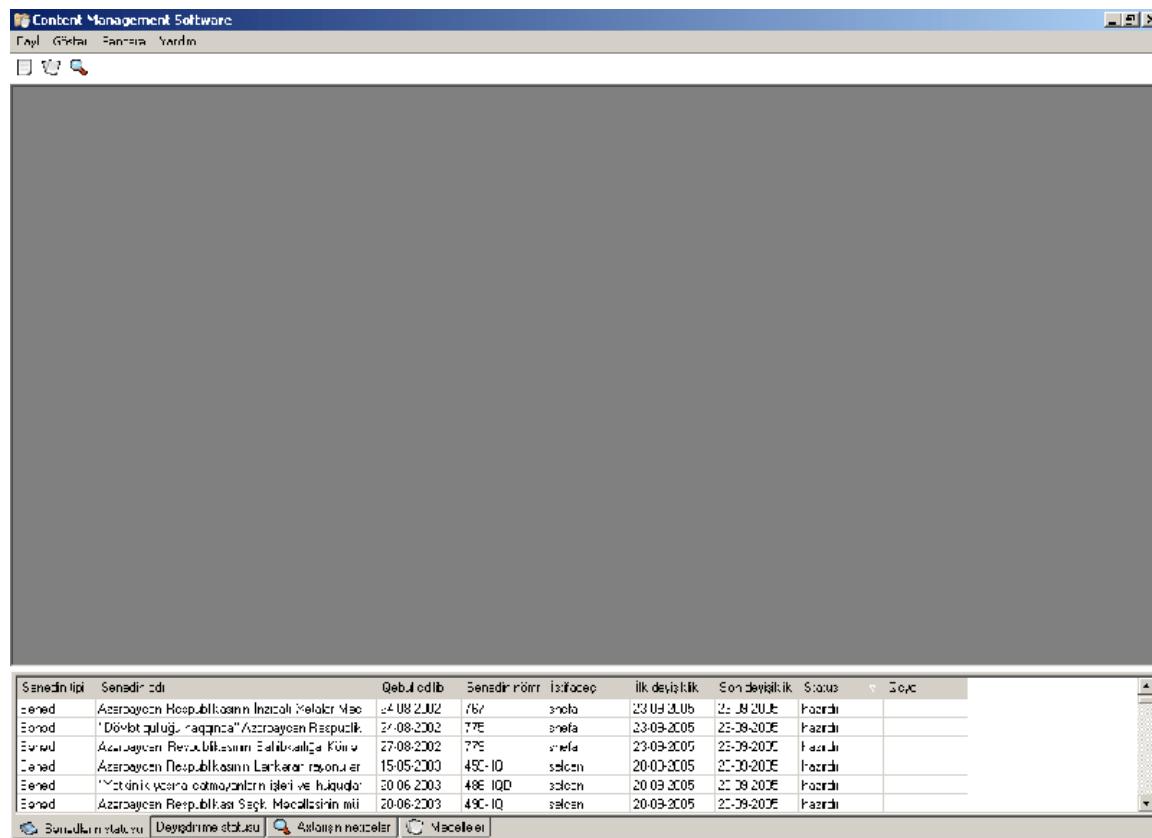

User must enter Name and Password given him/her by administrator. Software determines the category (Administrator, Supervisor and etc.) of user by these parameters. If some errors occurs software ask for three times. After three times CMS is locked.

Database passwords are saved coded by MD5.

2.2 First Window

Software has interface with sub windows of menu, short menu, home window and statues show window.

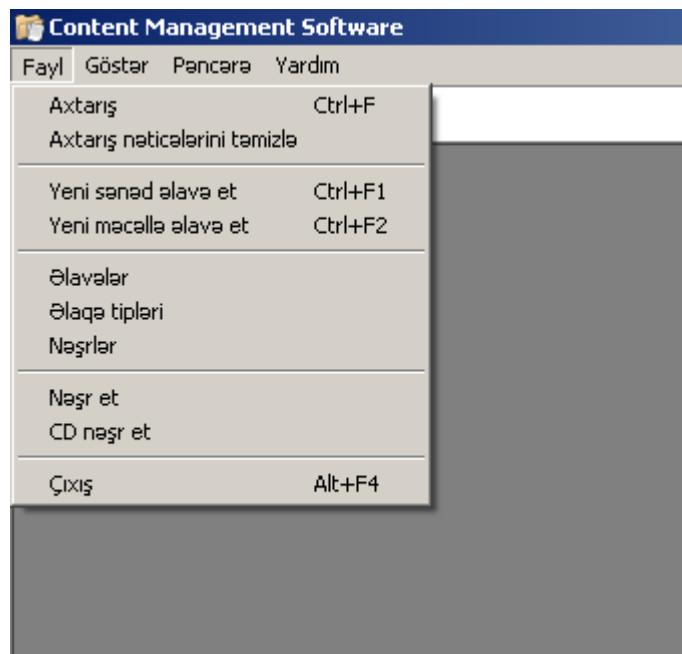
2.3. Menus

Menus have four main sub menu:

- File
- View
- Window
- Help

2.3.1 File Menu

In the CMS File Menu is carrying out the name of forms which are needed to see main processes.

The titles are in the file menu:

2.3.1.1 Search

It is used for the asking for forms to make search in the CMS.

3.1.2 Clear the search results

The result of Search forms is listed in the status window. To clear this window this menu can be used.

2.3.1.3 Add new document

It is used for asking for forms to add new document.

2.3.1.4 Add new code

It is used for asking for forms to add new code.

2.3.1.5 Complements

It is used for asking for forms to change dynamic data. This menu is not admitted for workflow users.

2.3.1.6 Relation types

It is used for asking for forms to change the relations types. This menu is not admitted for workflow users.

2.3.1.7 Publishes

It is used for asking for forms to change publishes which are used while document add. This menu is not admitted for workflow users.

2.3.1.8 Publish

It is used for asking for forms which is for sending system from Production Server to Live Server. This menu is not admitted for workflow users.

2.3.1.9 Publish CD

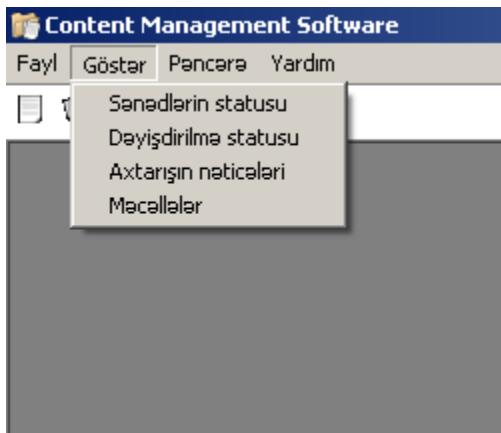
It is used for asking for forms which is for publishing CD 's of CMS. This menu is not admitted for workflow users.

2.3.1.10 Exit

To exit from CMS.

2.3.2 View Menu

This menu is for viewing sub menus in status window.

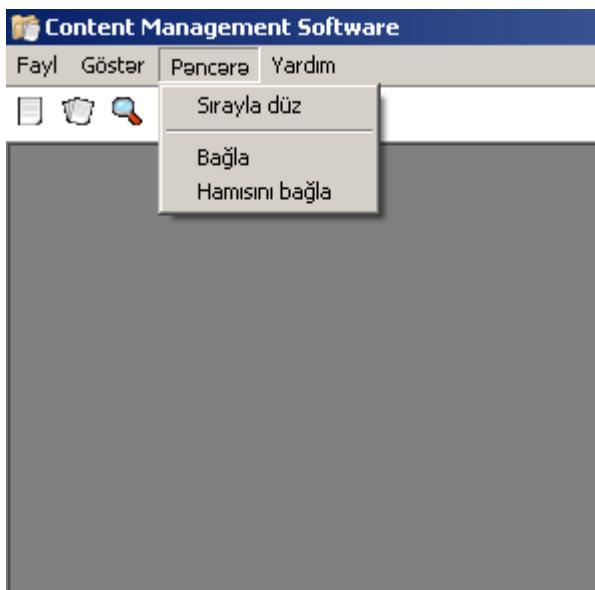

Titles:

- **Documents Status** – This is showing Documents Status panels in Status Window.
- **Changes Status** - This is showing Changes Status panels in Status Window.
- **Search Results** - This is showing Search Results panels in Status Window.
- **Codes** - This is showing Codes panels in Status Window.

2.3.3. Window Menu

This menu is used for cascade and close of open windows.

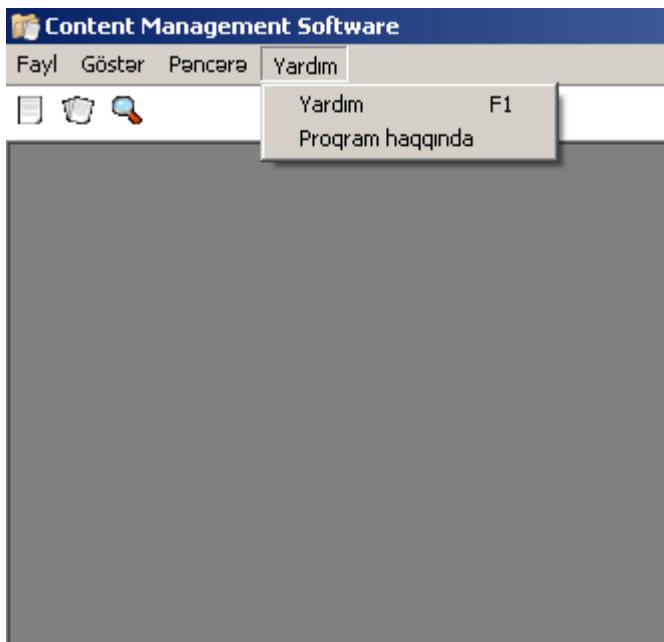

Titles:

- **Cascade** – This is used for cascade open windows.
- **Close** – This is used for close open windows.
- **Close all** - This is used for close all open windows.

2.3.4 Help Menu

Menu is showing CMS version and help files.

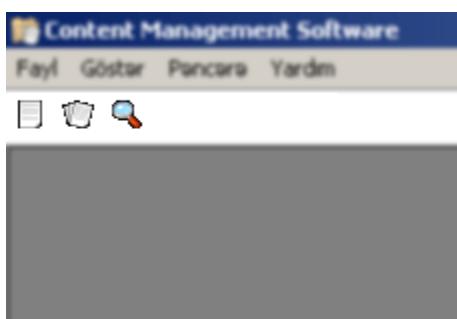
Titles:

2.3.4.1 Help – Help files.

2.3.4.2 About Software – Show CMS version..

2.4. Short Menus

These menus are for immediate asking for files used often.

- First menu is for asking to add document form.
- Second menu is for asking to add code form.
- Third menu is for asking to make search form.

2.5. Status Window

Status window shows statuses which is important for users in the CMS.

Sənədin tipi	Sənədin adı	Qəbul edilib	Sənədin nömr	Istifadəçi	İlk dəyişiklik	Son dəyişiklik	Status	▼ Qeyd
Sənəd	Azərbaycan Respublikasının Inzibati Xətalar Məc	24-08-2002	767	shefa	23-09-2005	23-09-2005	həzirdir	
Sənəd	"Dövlət qulluğu haqqında" Azərbaycan Respublik	24-08-2002	775	shefa	23-09-2005	23-09-2005	həzirdir	
Sənəd	Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlılığı Korma	27-08-2002	779	shefa	23-09-2005	23-09-2005	həzirdir	
Sənəd	Azərbaycan Respublikasının Lənkəran rayonu ər	15-05-2003	459-IQ	selcan	20-09-2005	20-09-2005	həzirdir	
Sənəd	"Yerlilik, yaxına çatmayışların işləri və hüquqlar	20-06-2003	486-IIQD	selcan	20-09-2005	20-09-2005	həzirdir	
Sənəd	Azərbaycan Respublikası Şəhər Məcləsinin mü	20-06-2003	490-IIQ	selcan	20-09-2005	20-09-2005	həzirdir	

Statuses

2.5.1 Documents Status – In the “Documents Status” panel user can see the list of currently active, completed or cancelled documents. It is possible by Context menu to renew list, to look at document, to change document, to look at document status, to add note to document, to cancel or accept ready documents.

This panel context menu is as below stated:

Göster	
Sənədin vəziyyəti	
Qeyd əlavə et	
Dəyişdir	
Təsdiqla	Qəbul edilib
İmtna et	24-08-2002
İmtina et	24-08-2002
Yenile	27-08-2002
likasının Lənkəran rayonu ər	15-05-2005

2.5.2 Changes Status-“Change Status” is to show documents without relations. It is possible to renew list, to look at base or related document or to change them from this panel Context menu.

This panel Context menu is as below stated:

Göster	Menbə	Dəyişdirir
Dəyişdir	Əlaqəli sənəd	Dəyişdirir
Yenile	Məcəllələrin aktlarına d	Dəyişdirir
Dəyişdirilmə statusu	Axtarışın nəticələri	Macəllələr

2.5.3 Search results – From “Search results” Context menu it is possible to look at document to change it, also to relate it with currently being changed document or code after ticking document.

This panel Context menu is as below stated:

Dədə Qorqud heykəli və "Dədə Qorqu	01-04-2005
A. M. A. Göster	05-04-2005
Türkiy Dəyişdir	08-04-2005
Azərbaycan Sənədlərə eləqələndir	08-04-2005
F. Z. H. Macəllələ ilə eləqələndir	12-04-2005
J. A. A. Macəllələ ilə eləqələndir	12-04-2005

2.5.4 Codes – From “Codes” Context menu it is possible to look at code or to change it, , also to relate it with currently being changed document after ticking code.

This panel Context menu is as below stated:

Macəlləsi	08-07-198
Macəlləsi Göstər	09-02-199
Macəlləsi Dəyişdir	10-07-199
Macəlləsi 26-12-199	
Macəlləsi Senedlər elaqələndir	30-12-199
Macəlləsi 25-06-199	
<input type="button" value="Axtarış nəticələri"/>	<input type="button" value="Macəllələr"/>

2.6. Forms

2.6.1 Search

This form is used to search for documents.

Search windows consists of two tabs: “Main search” and “Simple string search”.

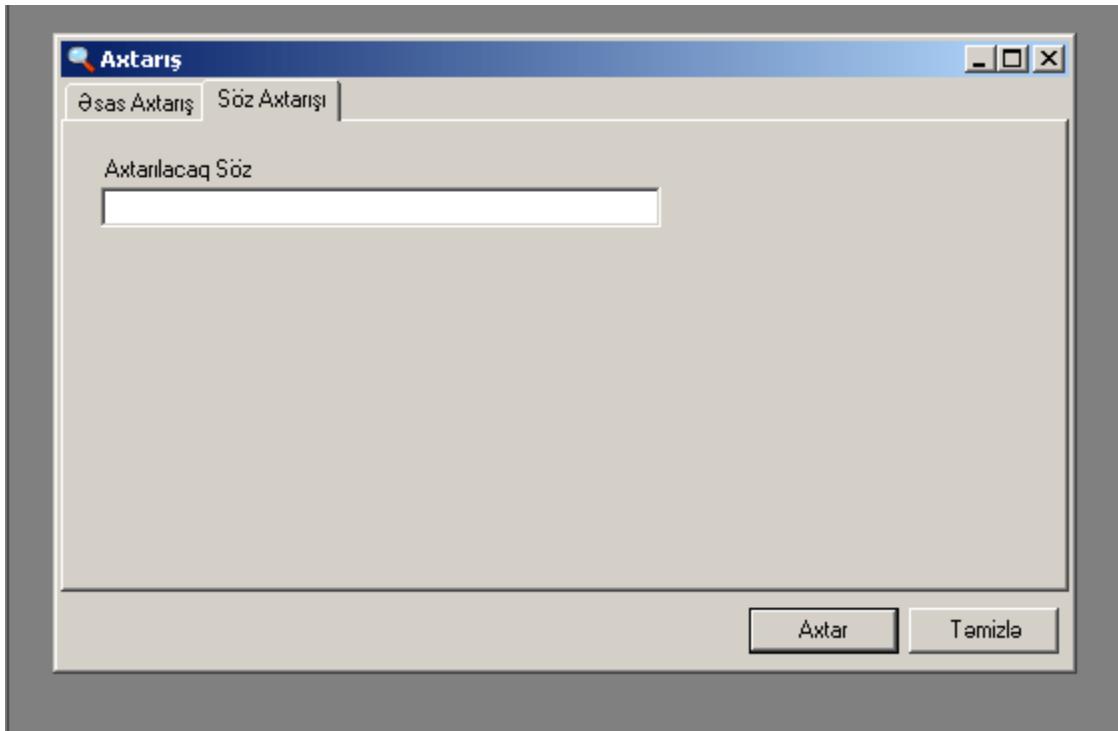
“**Main search**” tab can be used for searching documents by official citation, title, classifications, type, issuing institution, registration number, signatory, status, registration date, issue date and effective date fields. If more than one field used in search, documents matching criterias in any field will be found. For example: if “Document type” was specified as “Order” and “Signatory” as “Heydar Aliyev” then all orders (even those not signed by Heydar Aliyev) and all documents signed by Heydar Aliyev (even not orders) will be found. Entering several words separated with space in “Official citation” and “Registration number” fields will search for documents containing any of these words. “Title” field uses exact match criteria when searched

“**Simple string search**” tab searches for entered phrase in documents’ titles and text.

“Search” button clears previous search results and starts new search.

“Clear” button intended for quick clearing all search fields. If all fields was left empty during a search then all documents will be found.

“Simple string search” tab snapshot.

2.6.2 Add new document form

This form is used for adding new document. The window consists of some division.

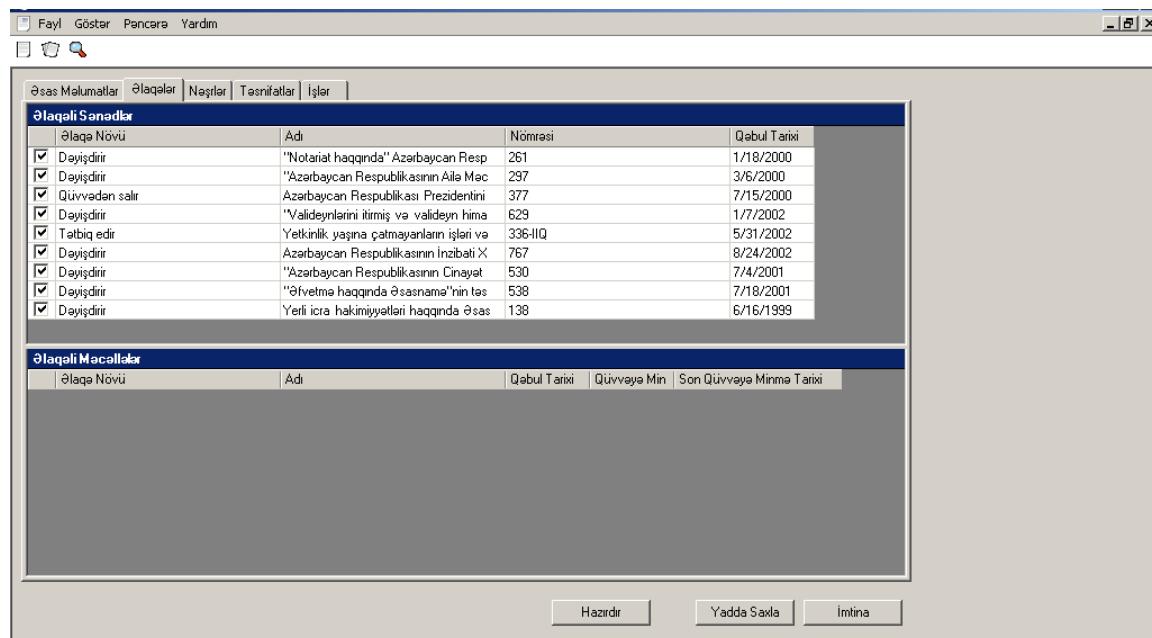
“Main metadata”. Main information about the document is entered and document’s original, codified and image files are selected.

“Relations”. Used for entering related documents and codified codes. Opening search window, removing the relation or viewing the related document commands are available from grids’ context menus. To add new relation check one or more documents from search results tab and choose “Add relation” from context menu. The same document can’t be added twice and the document can not relate with itself.

The same rules apply to related codified codes. To add a new relation with codified code check one or more codified codes from Codes tab and select “Add relation to framework” from context menu.

A checkbox next to relation indicates if relation was applied to documents codified text. Documents having not applied relations are shown in “Changes status” tab.

Note: When adding related documents only master document needs to be modified. For example: document A implements document B. This means that document B should be added as relation to document A. There's no need to change document B. Because when document B is viewed, relation indicating that it is implemented by document B will be shown, but when B is edited, the relation will not be shown. Adding relations using this method speeds up the process (relation needs to be added only once) and changing or removing the relation is automatically applied to the target document (thus decreasing error possibilities).

“Citations”. Citations tab is used to enter, remove or change document's citations. Commands are available from context menu.

Note: If error occurs when trying to change citation. Go to Control Panel->Regional and language options, press Customize button in opened window and in Date tab type “dd-MM-yyyy” in “Short date format” field and a hyphen (“-”) in “Date separator” field and press Ok.

Nəşər		
AR Qanunvericilik Toplusu	Dərc olunma tarixi	30-06-2003
AR Qanunvericilik Toplusu	Nəşər nömrəsi	6
AR Qanunvericilik Toplusu	Maddə nömrəsi	290

Hazırdır Yadda Saxla İmtina

“Classifications”. Classifications to which document is belong is ticked.

- Dövlət quruluşunun əsasları
- Mülki qanunvericilik
- Nikah va aila qanunvericiliyi
- Mülki-prosesual qanunvericilik
- Arbitraj prosesi
- İşadüzəlmə və əhalinin maşgulluğu haqqında qanunvericilik
- Əmək Qanunvericiliyi
- Sosial siyorta va sosial təminat qanunvericiliyi
- Maliyyə və kredit qanunvericiliyi
- Xalq təsərrüfatının ümumi məsələləri üzrə qanunvericilik
- Müəssisələr və sahibkarlıq fealliyəti haqqında qanunvericilik
- Sanaya qanunvericilik
- Əsaslı tikinti və əsaslı temir haqqında qanunvericilik
- Kənd təsərrüfatı və aqrar-sanaye kompleksləri haqqında qanunvericilik
- Şəhərsalma və arxitektura qanunvericiliyi
- Müstəqil Dövlətlər Birliyi ölkələrinin dövlətlərarası strukturları
- Ticarət qanunvericiliyi
- Mənzil-kommunal təsərrüfatı və əhaliye məişət xidməti haqqında qanunvericilik
- Nəqliyyat və rabitə qanunvericiliyi
- Tahsil qanunvericiliyi
- Elm haqqında qanunvericilik
- Mədəniyyət haqqında qanunvericilik
- Vətəndaşların sağlığının mühləzəsi haqqında qanunvericilik
- Əhalinin fiziki təriyəsi haqqında qanunvericilik
- Atraf təbii mühitin mülahizəsi və təbii aktivitətlərdən səmərəli istifadənin ümumi məsələləri üzrə qanunvericilik

Hazırdır Yadda Saxla İmtina

“Tasks”. This tab is intended for internal use only.

“Cancel” Cancels all made changes.

“Save”. This button saves document as draft. Only title is required when saved as draft. This document will be shown with “in progress” status in “Document’s status” tab.

“Ready”. This button is enabled only for administrator, supervisor or workflow users of group 1.

This time all required fields having empty values are validated. When a workflow user of group 1 presses this button the document's status is changed to "pending" and supervisor or administrator can now approve or reject the document. Pressing "Ready" button by supervisor or administrator document approves the document and bypasses pending stage, removing it from status tab.

Pressing "Ready" or "Save" buttons sends any new files to server.

"View" button opens original or codified file for viewing.

The screenshot shows a software window with a toolbar at the top containing icons for back, forward, and search. Below the toolbar is a menu bar with tabs: 'Əsas Məlumatlar', 'Əlaqələr', 'Nəşrlər', 'Təsnifatlar', and 'İşlər'. The 'İşlər' tab is selected. A large list box on the left contains a numbered list of tasks:

- [] Sanad qabul edilib
- [] Gözdan keçirma və qüvvaya minmə tarixi
- [] Skanerden keçir, çevir ve bazaya daxil et
- [] Mətni yoxla
- [] Azərbaycan qəzetiinin sayından alda et
- [] İlkin məlumat daxil edilib
- [] Əsas məlumat daxil edilib
- [] Macalları və ya normativ aktı yenilə
- [] Gözdan keçir və dərc et

At the bottom right of the window are three buttons: 'Hazirdır', 'Yadda Saxla', and 'İmtina'.

2.6.3 Add new code form

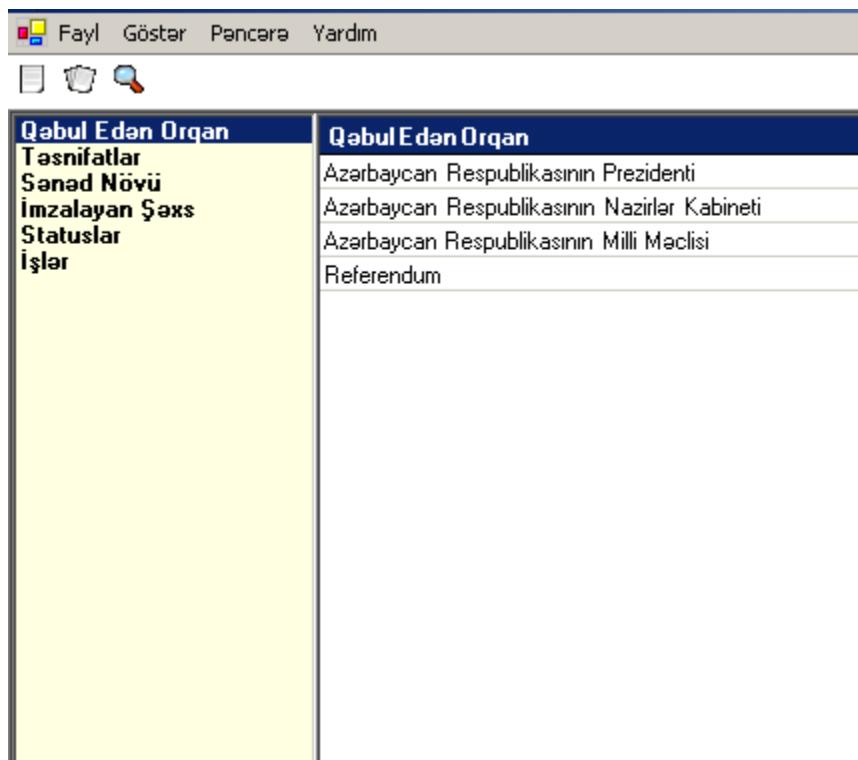
"Add new code" window is looking like "Add new document". Only while entering "relations types" in the searching process "Relate with code" must be choosed.

The screenshot shows a Windows application window titled "Complements Form". The window has a menu bar at the top with icons for File, Edit, View, Insert, Format, Tools, and Help. Below the menu is a toolbar with icons for New, Open, Save, Print, and others. The main area contains several input fields and buttons:

- Top Left Panel:** Contains fields for "Adı" (Name) and "Qısa Məlumat" (Short Information), each with up and down arrows for selection.
- Top Right Panel:** Contains fields for "Qəbul Edildiyi Tarix" (Received Date) and "Qüvvəyə Mindiyi Tarix" (Valid Until Date), both set to "07-10-2005".
- Middle Left Panel:** Contains fields for "İlkin Variantı" (Primary Variant) and "Şəkil" (Image), each with a browse button (...).
- Middle Right Panel:** Contains a field for "Fayl" (File) with a browse button (...), and a field for "Qüvvəyə Mindiyi Tarix" (Valid Until Date) set to "07-10-2005".
- Bottom Panel:** Contains three buttons: "Hazırdır" (Ready), "Yadda Saxla" (Save to Draft), and "İmtina" (Decline).

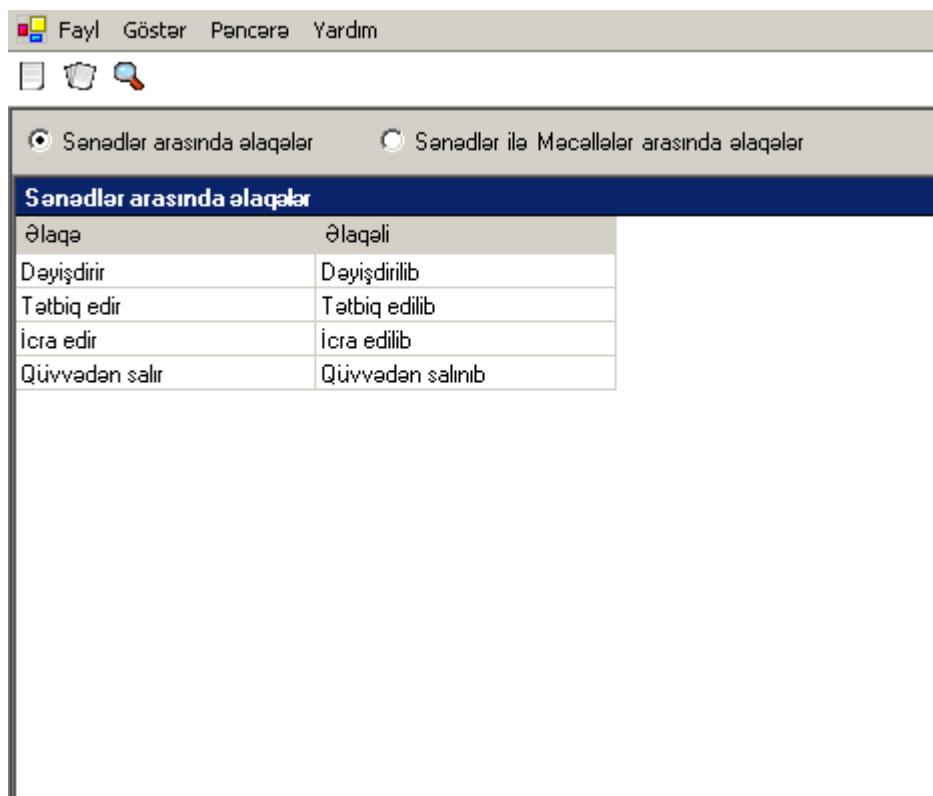
2.6.4 Complements Form

This is for Administrators and Supervisors. From this side some changes can be done on “Issued institute”, “Classifications” and etc.

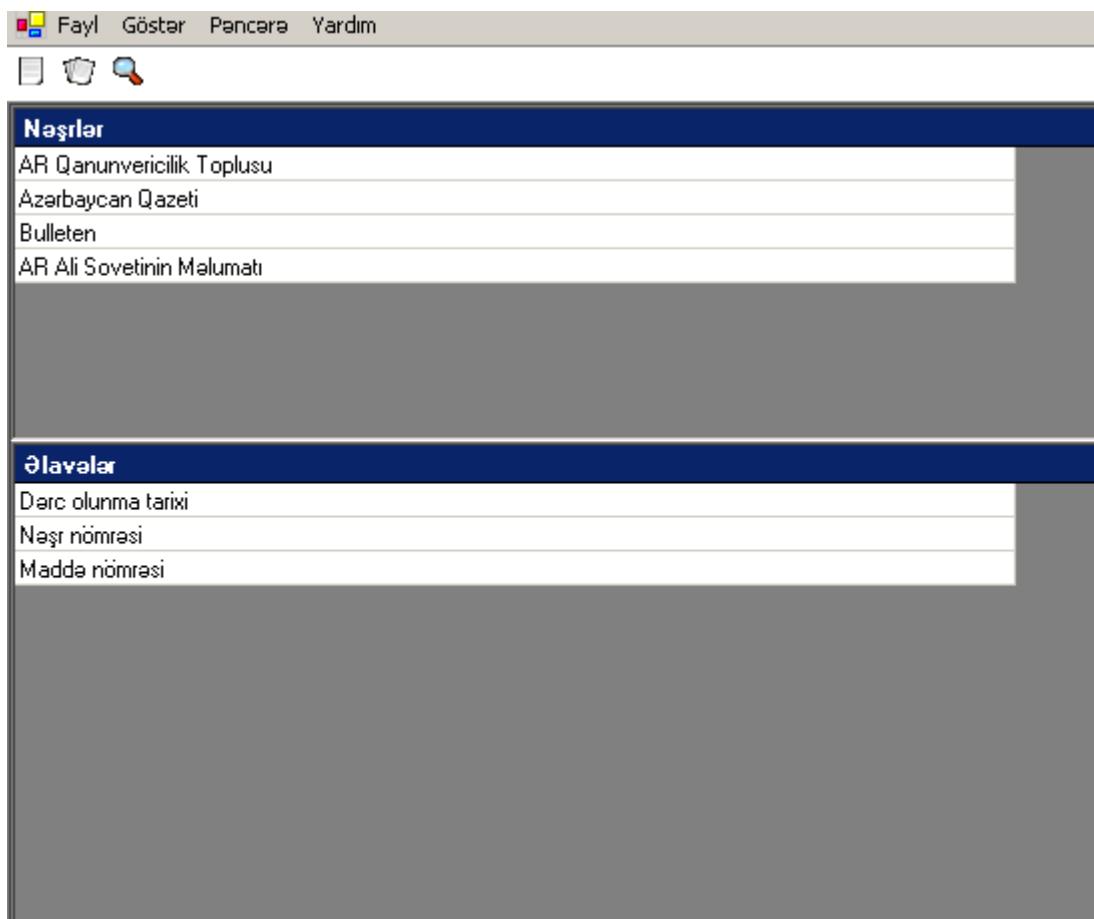
2.6.5 Relations types

This is for Administrators and Supervisors. Relation between documents and between document and codes is determined by this menu. The writing of relation name both in the active and passive form is important to see right relation between documents.

2.6.6 Publishes

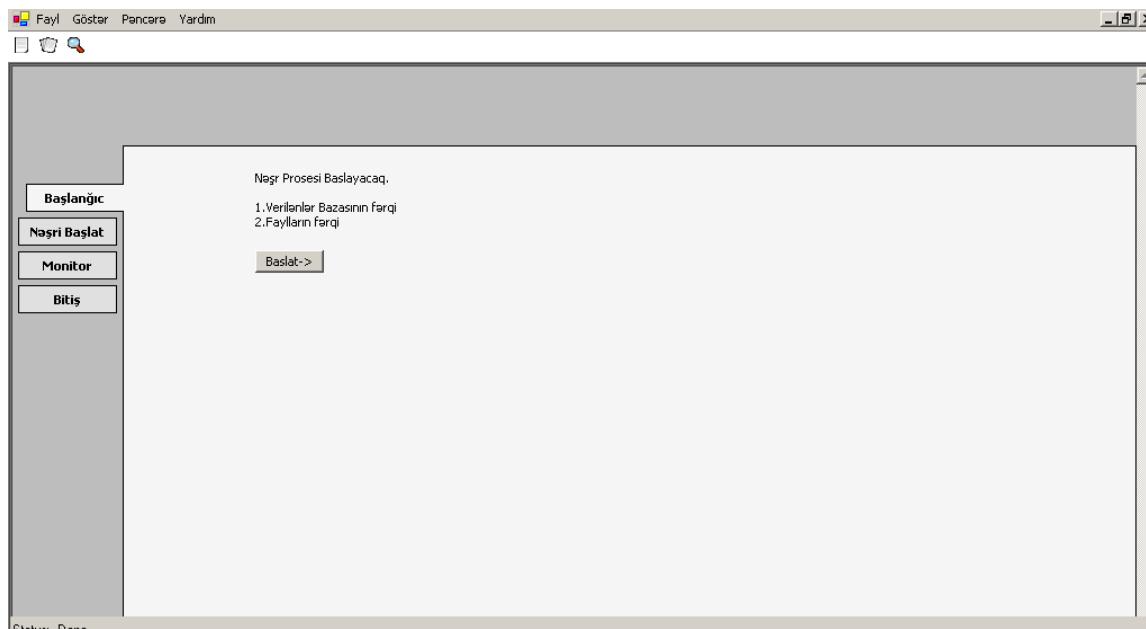
This menu is only for Administrators and Supervisors. Publishes which are meant for documents can be changed by this menu. The name of Publish is entered to upper side, down side is for parameters.

2.6.7 Publish

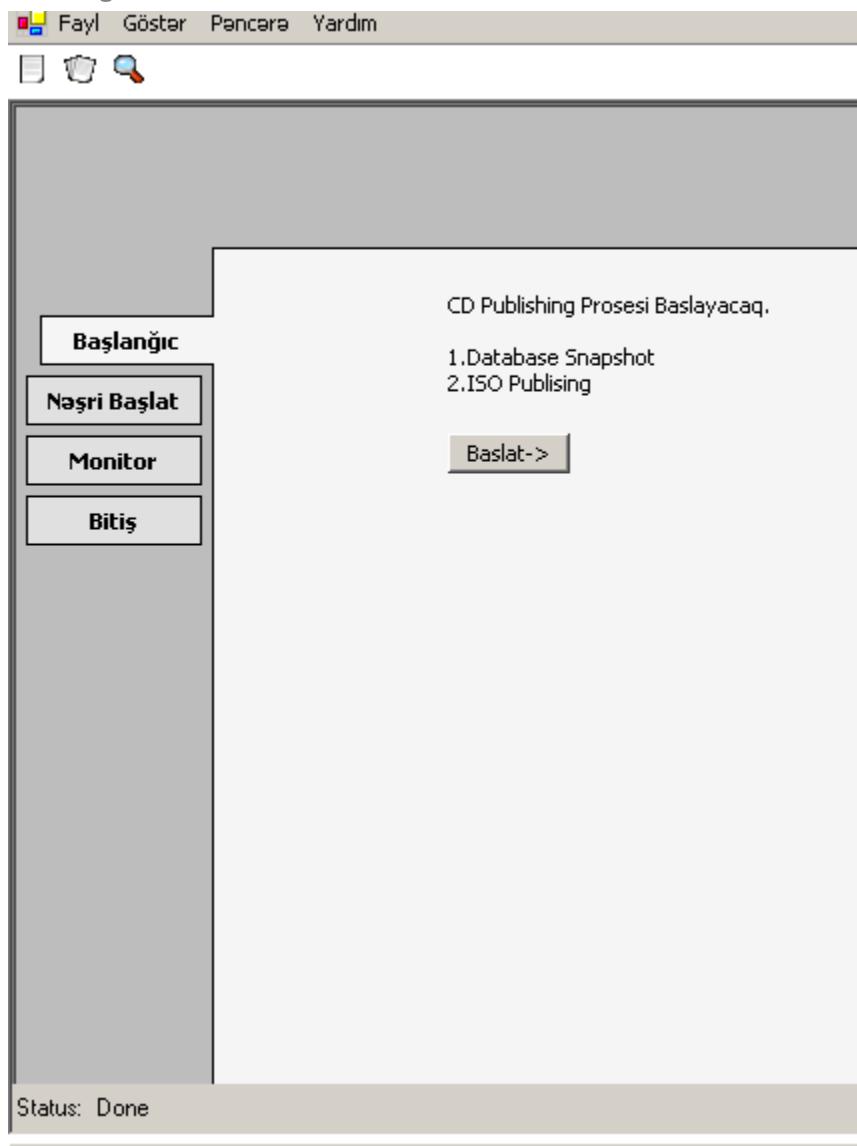
This menu is also for Administrators and Supervisors. All changes made will be transferred to Live Server by Publish. Users carry out this process by buttons.

ALPI_NEW snapshot of ALPI database is created. If there is database with the same name new database will be overwritten on the existing database. Then the new database is compared the last Published database named ALPI_LAST, new and changed files are determined and saved in the different directory. At the end of the this process ALPI_NEW database overwritten on ALPI_LAST database and this Publish process database version is saved for future. Then ALPI_NEW is archivised and saved in the same directory with files which will be published. HASH code is written to the file and saved in the same directory and this directory is zipped by 7zip. Then zipped files is sent to Live Server.

2.6.8 CD Publish

This menu for administrators and supervisors. CD Publish is meant of dispose of ALPI system to end users. In this process, ALPI database snapshot named ALPI_CD is made. If there is database with same name software overwrite new database to existing database. Then all XML files is zipped by 7 zip, their pathes is saved in the database, images is saved in directory without zipped. ALPI_CD database is archivised and saved in the same directory. Then the software, which will be installed to the end user, is transferred to same directory by CD and ISO files are created by NEROCMD.

User can do CD publishing by Istifadəçi bu menyudakı düymələri təqib edərək CD-ləri hazırlaya bilər.

2.6.9 View Form

User can look at document by this form. But no change can do. To do changes he/she must use "Change" button in the left upper side.

The screenshot shows a software application window with a menu bar at the top. Below the menu is a toolbar with icons for file operations. The main area contains several panels:

- General Panel:** Shows document metadata fields like Nömrəsi (486-IQD), Qəbul Edilib (6/20/2003), and Tətbiq edilib (checkbox checked).
- Classification Panel:** Shows the document's classification path: "Yekkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyalar haqqında" - "Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" - Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqadardır.
- Notes Panel:** Shows notes such as Cinayət qanunvericiliyi, Cinayət-prosessual qanunvericiliyi, and İnzibati məsuliyət haqqında qanunvericilik.
- Related Documents Panel:** Shows a table with columns: Əlaqə, Adı, Qəbul Tarixi, and Nömrəsi. One entry is listed: "Tətbiq edilib" - "Yekkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüq..." - 6/30/2003 - 893.
- Related Articles Panel:** Shows a table with columns: Əlaqə, Adı, Qəbul Tarixi, Qüvvəye İlk, and Qüvvəye Son. Three entries are listed:

Əlaqə	Adı	Qəbul Tarixi	Qüvvəye İlk	Qüvvəye Son
☐ Dəyişdirir	Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsi	12/30/1999	9/1/2000	
☐ Dəyişdirir	Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətaraf	7/11/2000	9/1/2000	
☐ Dəyişdirir	Azərbaycan Respublikasının Cinayət Prosesi	7/14/2000	9/1/2000	

On the upper side of form it is possible to look at all documents by navigator. User can see documents all information by show forms in different panels.

General Panel- Shows document metadata fields, classification and related documents.

First Version Panel – Shows document first version.

Image Panel – By this panel it is possible to look at document image.

End Version Panel – Shows document end version of document.

Publishes – Shows document 's all publishes.

Works – Shows necessary works while document add.

2.6.10 Change Form

This form is same with New Document Add Form. Form is opened with documents data for changes.. After changes is saved.

2.7. Buttons

There are three buttons in the CMS.

2.7.1 Ready – This button is saving changes and accept readiness for supervisor.

2.7.2 Save – This button is saving changes, but not accept readiness for supervisor.

2.7.3 Cancel – Changes are canceled by this button.

**İstifadəçilər
für
məşğələ
materialları**

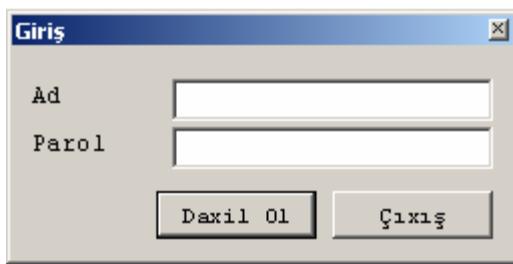
**2005
BMGroup MMC**

CMS (Content Management Software – Məlumatların idarəolunması Programı) Training Material

CMS qanunların daxil edilməsi üçün əsas funksiyaları daşıyan programdır.

2.1 Giriş

Program açıllarkən istifadəcidən AD və Parol soruşulur

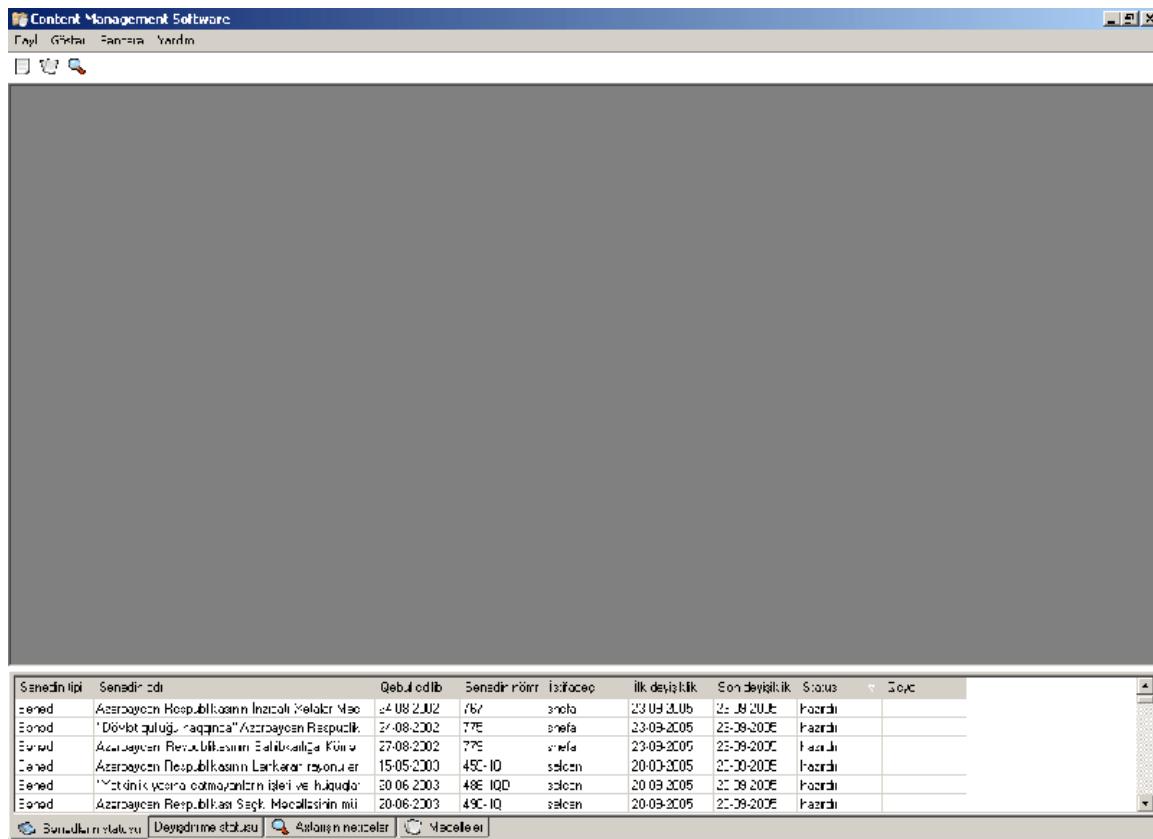
İstifadəçi ona Administrator tərəfindən verilən AD və Parolu daxil etməlidir. Program bu parametrlərə görə istifadəçinin kateqoriyasını müəyyən edir (Administrator, Supervisor, Workflow User).

Əgər daxil edilən parametrlərdə uyğunsuzluq varsa üç dəfə təkrar soruştur. Üç dəfə uyğunsuz parametr daxil edilərsə CMS bağlanır

Bazada kodlar MD5 alqoritmi vasitəsi ilə şifrələnərək saxlanılır.

2.2 İlk Pəncəre

Program menyu, short menyu, ana pəncərə və statusları göstərən alt pəncərədən ibarət bir interfeysdən ibarətdir.

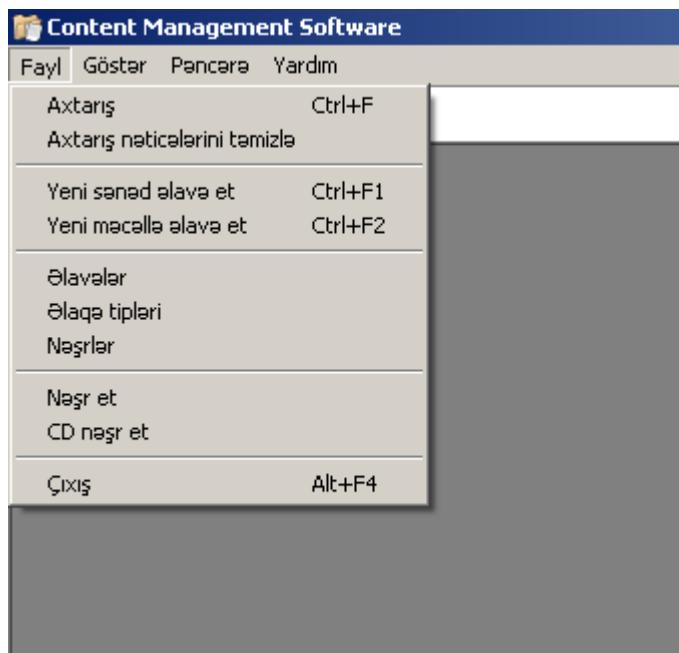
2.3. Menyular

Menyular 4 ana başlıqda birləşiblər

- Fayl
- Göstər
- Pəncərə
- Yardım

2.3.1 Fayl Menyusu

Fayl menyusu CMS-də əsas prosesləri görə bilmək üçün lazım olan bütün formların adlarını daşıyır.

Fayl menyusunda olan başlıqlar

2.3.1.1 Axtarış

CMS-də sənədlər üzərində hər hansı bir axtarış etmək üçün lazım olan formu çağırır.

2.3.1.2 Axtarış nəticələrini təmizlə

Axtarış formunun nəticələri aşağıdakı status pəncərəsində sıralanır. Bu pəncərəni təmizləmək üçün bu menyudan istifadə etmək lazımdır

2.3.1.3 Yeni sənəd əlavə et

Yeni sənəd əlavə edən formu çağırır

2.3.1.4 Yeni məcəllə əlavə et

Yeni məcəllə edən formu çağırır

2.3.1.5 Əlavələr

CMS-də dinamik olan məlumatları (data) dəyişdirən formu çağırır. Bu menyu workflow user-lərə açıq deyil.

2.3.1.6 Əlaqə tipləri

Sənədlər arasındakı əlaqə tiplərini dəyişdirən formu çağırır. Bu menyu workflow user-lərə açıq deyil.

2.3.1.7 Nəşrlər

Sənəd daxil edilərkən istifadə olunan nəşrləri dəyişdirən formu çağırır. Bu menyu workflow user-lərə açıq deyil.

2.3.1.8 Nəşr et

Production serverdəki sistemi live serverə göndərən formu çağırır. Bu menyu workflow user-lərə açıq deyil.

2.3.1.9 CD nəşr et

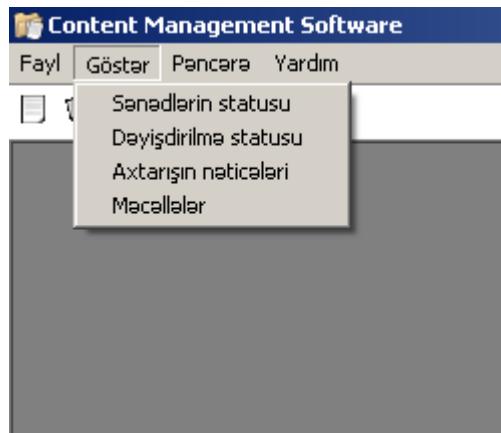
CMS-in CD-lər vasitəsiylə publishingini həyata keçirən formu çağırır. Bu menyu workflow user-lərə açıq deyil.

2.3.1.10 Çıxış

CMS-i bağlamaq üçündür.

2.3.2 Göstər menyusu

Bu menyu aşağıdakı status pəncərəsindəki panelləri göstərir

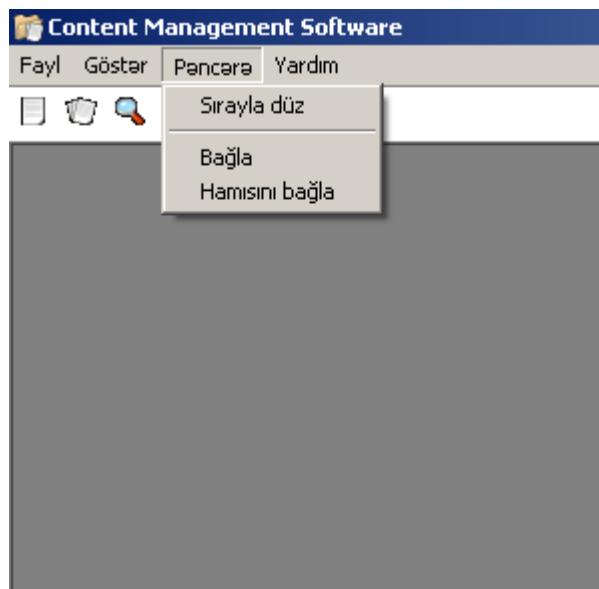

Başlıqlar:

- **Sənədlərin Statusu** - Bu status pəncərəsindəki Sənədlərin Statusu panelini göstərir.
- **Dəyişdirilmə Statusu** - Bu status pəncərəsindəki Dəyişdirilmə Statusu panelini göstərir.
- **Axtarışın nəticələri** - Bu status pəncərəsindəki Axtarışın nəticələri panelini göstərir.
- **Məcəllələr** - Bu status pəncərəsindəki Məcəllələr panelini göstərir.

2.3.3. Pəncərə Menyusu

Bu menyu açıq olan pəncərələri sıralayan və ya bağlayan menyudur.

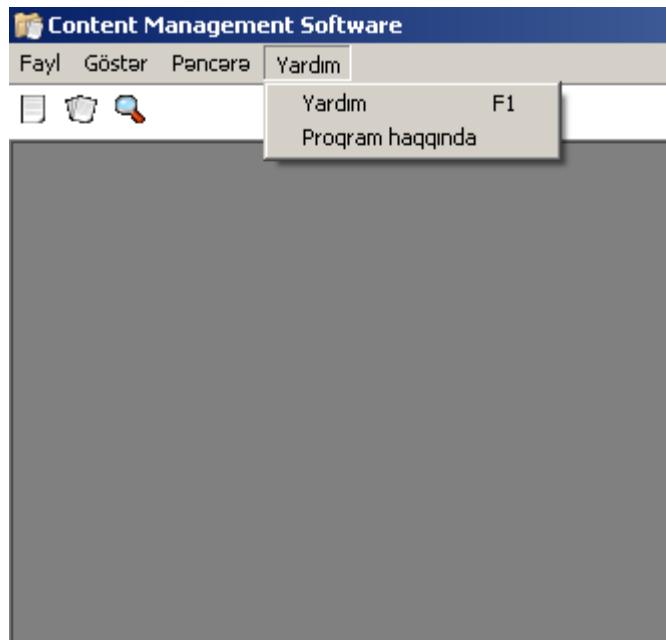

Başlıqlar

- **Sıra ilə düz** – Bu açıq olan pəncərələri sıra ilə düzür.
- **Bağla** – Bu aktiv olan pəncərəni bağlayır.
- **Hamısını bağla**- Bu bütün pəncərələri bağlayır.

2.3.4 Yardım Menyusu

Bu menyu CMS-in yardım faylinı və versiyasını göstərmək üçün nəzərdə tutulub.

Başlıqlar

2.3.4.1 Yardım- Yardım faylinı çağırır.

2.3.4.2 Program Haqqında – CMS-in versiyasını göstərir.

2.4. Short Menyular

Bu menyular ən çox istifadə olunan əməliyyatları tez çağırmaq üçündür.

- Birinci menyu yeni sənəd əlavə edən formu çağırır.
- İkinci menyu yeni məcəllə əlavə edən formu çağırır.
- Üçüncü menyu axtarış edən formu çağırır

2.5. Status Pəncərəsi

Status pəncərəsi CMS-də istifadəçilərə lazım olan statusları göstərir.

Sənədin tipi	Sənədin adı	Qəbul edilib	Sənədin nömr	Istifadəçi	İlk dəyişiklik	Son dəyişiklik	Status	Qeyd
Sənəd	Azərbaycan Respublikasının Inizibati Xətalar Məcəlləsi	24-08-2002	767	shefa	23-09-2005	23-09-2005	hazırdır	
Sənəd	"Dövlət qulluğu haqqında" Azərbaycan Respublikası	24-08-2002	775	shefa	23-09-2005	23-09-2005	hazırdır	
Sənəd	Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlılığı Korma	27-08-2002	779	shefa	23-09-2005	23-09-2005	hazırdır	
Sənəd	Azərbaycan Respublikasının Lənkəran rayonu ar	15-05-2003	459-IIQ	selcan	20-09-2005	20-09-2005	hazırdır	
Sənəd	"Yetkinlik yaşına çatmayaqları işləri və hüquqları	20-06-2003	466-IIQD	selcan	20-09-2005	20-09-2005	hazırdır	
Sənəd	Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin mü	20-06-2003	490-IIQ	selcan	20-09-2005	20-09-2005	hazırdır	

Statuslar

2.5.1 Sənədlərin statusu-“Sənədlərin statusu” panelində hal-hazırda işlənilən, hazır olan və ya imtina edilən sənədlərin siyahısı çıxır. Kontekst (Context) menyudan siyahını yeniləmək, sənədə baxmaq, sənədi dəyişdirmək, sənədin vəziyyətinə baxmaq, sənədə qeyd əlavə etmək, hazır olan sənədlərdən imtina etmək və ya təsdiqləmək mümkündür.

Bu panelin context menyusu belədir.

2.5.2 Dəyişdirilmə statusu-“Dəyişdirilmə statusu” panelində əlaqələri olmayan sənədlər göstərilir. Kontekst menyudan siyahını yeniləmək, mənbə və ya əlaqəli sənədə baxmaq və ya onu dəyişdirmək olar.

Bu panelin context menyusu belədir.

2.5.3 Axtarışın nəticələri-“Axtarışın nəticələri” panelinin kontekst menyusundan sənədə baxmaq və ya onu dəyişdirmək, həmçinin sənədi işaretlədikdən sonra onu hal-hazırda dəyişiklik aparılan sənəd ilə və ya məcəllə ilə əlaqələndirmək olar.

Bu panelin context menyusu belədir.

Dədə Qorqud heykəli və "Dədə Qorqu	01-04-1
M.M. A. Göstər	ilt 05-04-1
Türkiy Dəyişdir	ül 08-04-1
Azərbaycanla əlaqələndir	la 08-04-1
Z. H. Məcəllə ilə əlaqələndir	lti 12-04-1
J. A. A. Məcəllə ilə əlaqələndir	ni 12-04-1

statusu Axtarışın nəticələri Macellələr

2.5.4 Məcəllələr- “Məcəllələr” panelinin kontekst menyusundan məcəlləyə baxmaq və ya onu dəyişdirmək, həmçinin məcəlləni işaretlədikdən sonra onu hal-hazırda dəyişiklik aparılan sənəd ilə əlaqələndirmək olar.

Bu panelin context menyusu belədir.

Macelləsi	08-07-198
Macelləsi Göstər	09-02-199
Macelləsi Dəyişdir	10-07-199
Macelləsi əlaqələndir	26-12-199
Macelləsi Sənədli əlaqələndir	30-12-199
Macelləsi	25-06-199

statusu Axtarışın nəticələri Macellələr

2.6. Formlar

2.6.1 Axtarış

Bu form CMS-də sənədlərin axtarışı zamanı istifadə edilir.

Axtarış

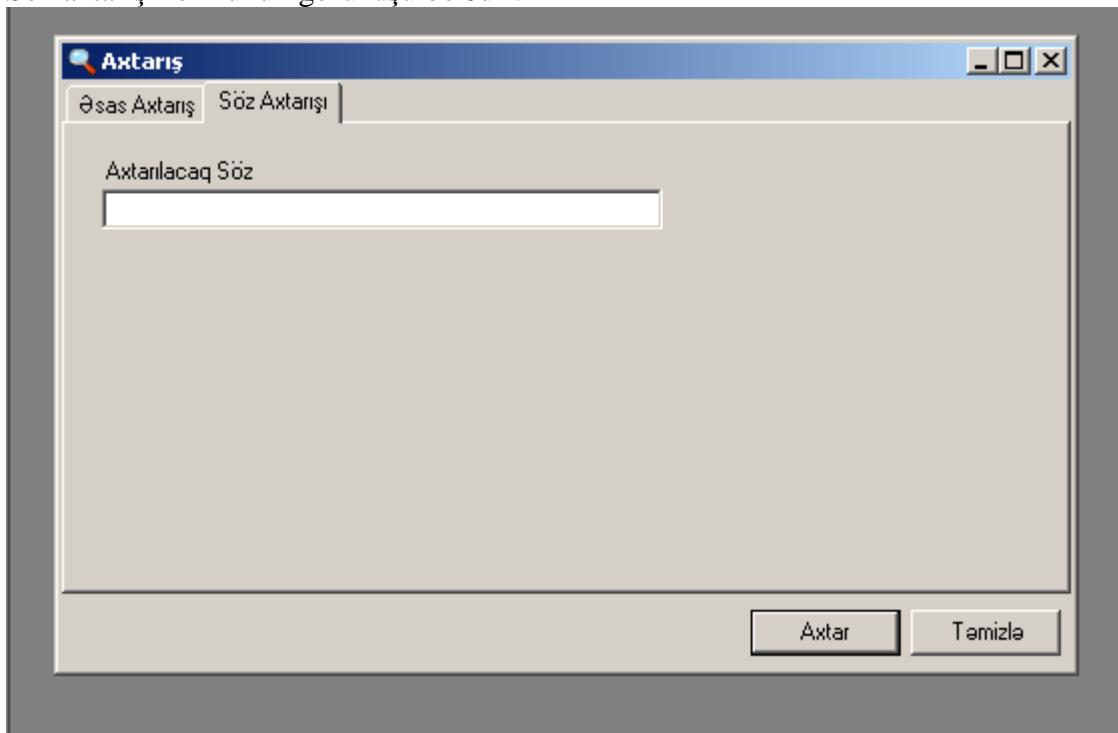
Əsas Axtarış	Söz Axtarışı	
Nömrəsi	<input type="text"/>	☐ Qeydiyyat Tarixi
Adı	<input type="text"/>	dan <input type="text"/> Friday , October 07, 2008
Təsnifat	<input type="text"/>	dak <input type="text"/> Friday , October 07, 2008
Növü	<input type="text"/>	☐ Qəbul Edilma Tarixi
Qəbul Edən Orqan	<input type="text"/>	dan <input type="text"/> Friday , October 07, 2008
Qeydiyyat Nömrəsi	<input type="text"/>	dak <input type="text"/> Friday , October 07, 2008
İmzalayan Şəxs	<input type="text"/>	☐ Qüvvəyə Minmə Tarixi
Status	<input type="text"/>	dan <input type="text"/> Friday , October 07, 2008
		dak <input type="text"/> Friday , October 07, 2008
<input type="button" value="Axtar"/> <input type="button" value="Təmizlə"/>		

Axtarış pəncərəsi iki hissədən ibarətdir: “Əsas axtarış” və “Söz axtarışı”.

“Əsas axtarış” hissəsində sənədin nömrəsi, adı, təsnifatı, növü, qəbul edən orqan, qeydiyyat nömrəsi, imzalayan şəxs, status, qeydiyyat tarixi, qəbul edilmə tarixi və qüvvəyə minmə tarixi sahələrinə görə axtarış aparmaq olar. Bir neçə sahəyə görə axtarış aparıldığda bu sahələrin hər hansı birinə uyğun bütün sənədlər nəticələrdə əks olunur. Məs.: “Sənədin növü” olaraq “Fərman” və “İmzalayan şəxs” “Heydər Əliyev” seçilmişdir sənətə axtarışın nəticələrində bütün fərمانlar (hətta Heydər Əliyev tərəfindən imzalanmamışlar) və bütün Heydər Əliyev tərəfindən imzalanmış sənədlər (hətta fərman olmayanlar belə) çıxacaq. “Sənədin nömrəsi” və “Qeydiyyat nömrəsi” sahələrində bir boşluqla ayrılmış bir neçə söz daxil edilsə yenə həmin qayda olaraq bu sözlərin hər hansı birinə uyğun gələn bütün sənədlər çıxacaqdır. “Sənədin adı” hissəsində daxil edilən sözlər ancaq eyni ardıcılıqlar tam-tamina uyğun gələn sənədləri tapır.

“Söz axtarışı” bölməsində daxil edilən sözlər sənədlərin adında və mətnində axtarılır. “Axtarış” düyməsi əvvəlki axtarışın nəticələrini təmizləyir və yeni axtarışa başlayır. “Təmizlə” düyməsi bütün sahələrin tez təmizlənməsi üçündür. Əgər axtarış zamanı bütün sahələr boş buraxılsa bu zaman axtarışın nəticələrində bütün daxil edilmiş sənədlər göstəriləcəkdir.

Söz axtarışı formunun görünüşü belədir.

2.6.2 Yeni sənəd əlavə et formu

Yeni sənəd əlavə etmək üçün istifadə olunur. Pəncərə bir neçə bölmədən ibarətdir:

The screenshot shows a window titled "Əsas Məlumatlar" (Basic Information) with several tabs at the top: "Əsas Məlumatlar", "Əlaqələr", "Nəşər", "Təsnifatlar", and "İşlər". The "Əsas Məlumatlar" tab is active. The form is divided into sections:

- Əsas Məlumatlar** (Main Information):
 - Adı**: Text input field.
 - Sənədin Nömrəsi**: Text input field.
 - Qəbul Edən Orqan**: Drop-down menu.
 - Sənədin Növü**: Drop-down menu.
 - İmzalayan Şəxs**: Drop-down menu.
 - Statusu**: Drop-down menu.
- Fayllar** (Files):
 - İlkin Variant**: Text input field with "Göster" (Show) and "...".
 - Şəkil**: Text input field with "Göster" (Show) and "...".
 - Son Variant**: Text input field with "Göster" (Show) and "...".
- Qeydiyyat** (Registration):
 - Qeydiyyat Nömrəsi**: Text input field.
 - Qeydiyyat Tarixi**: Date input field showing "10-10-2005".

At the bottom are three buttons: "Hazırdır" (Ready), "Yadda Saxla" (Save to Draft), and "İmtina" (Reject).

“Əsas məlumatlar”. Sənəd haqqında əsas məlumatlar daxil edilir və sənədin ilk variant, son variant və şəkil faylları seçilir.

“Əlaqələr”. Sənədin əlaqəli olduğu digər sənəd və ya məcəllələri daxil etmək üçündür. Cədvəllərin üzərindən kontekst menyudan axtarış pəncərəsini açmaq və ya daxil edilmiş əlaqəni silmək, əlaqəli sənədə baxmaq və ya onu dəyişdirmək olar. Yeni əlaqəli sənəd daxil etmək üçün axtarışın nəticələrində bir və ya bir neçə əlaqəli sənədlər işarələnir və kontekst menyudan “Sənədlə əlaqələndir” bölümündən əlaqənin növü seçilərək daxil edilir. Eyni sənədi iki dəfə daxil etmək, sənədi özü ilə əlaqələndirmək olmaz.

Eyni qaydalar əlaqəli məcəllələr üçün də tətbiq edilir. Lakin yeni əlaqəli məcəllə daxil etmək üçün “Məcəllələr” panelindən bir və ya bir neçə məcəlləni işaretləyərək, kontekst menyudan “Sənədlə əlaqələndir” bölməsindən əlaqənin növü seçilərək daxil edilir.

Daxil edilmiş əlaqələrin qarşısındaki işarə seçiləbsə bu əlaqənin sənədin mətninə tətbiq olunmasını göstərir. Tətbiq edilməmiş dəyişikliklər dəyişdirilmə statusu panelində göstərilir.

Qeyd: Əlaqəli sənədlər daxil edildiyi zaman yalnız əlaqəni yaradan sənədi dəyişdirmək lazımdır. Məs.: A sənədi B sənədini tətbiq edirsə, bu zaman A sənədinin pəncərəsində əlaqəli sənədlərə axtarışın nəticələrindən B sənədi seçilərək “Tətbiq edir” əlaqəsi ilə daxil olunmalıdır. B sənədinin özünə heç bir dəyişiklik etməyə ehtiyac yoxdur, çünki B sənədinə baxıldığı zaman onun A sənədi tərəfindən tətbiq edildiyi görünəcək. Lakin B sənədi dəyişdirilmə üçün açıldıqda onun A sənədi tərəfindən tətbiq edildiyi görünməyəcək. Əlaqələrin bu üsul ilə daxil edilməsi əlaqələndirmə prosesini tezləşdirir (əlaqəni yalnız bir yerdə daxil etmək lazım gəlir) və əlaqənin dəyişdirilməsi və ya silinməsi avtomatik olaraq əlaqəli sənəd tərəfindən görülür (bu da ki səhv ehtimalını azaldır).

The screenshot shows the 'Relationships' tab selected in a window titled 'Əlaqələr'. The main area displays a table titled 'Əlaqəli Sənədlər' (Related Documents) with columns: 'Əlaqə Növü' (Type), 'Adı' (Name), 'Nömrəsi' (Number), and 'Qəbul Tarixi' (Acceptance Date). The table contains 10 entries, all checked, with the following data:

Əlaqə Növü	Adı	Nömrəsi	Qəbul Tarixi
☒ Dəyişdirir	"Notariat haqqında" Azərbaycan Resp.	261	1/18/2000
☒ Dəyişdirir	"Azərbaycan Respublikasının Allı Məc	297	3/6/2000
☒ Qüvvədən salır	Azərbaycan Respublikası Prezidentini	377	7/15/2000
☒ Dəyişdirir	"Valideynlərin itmiş və valideyn hima	629	1/7/2002
☒ Tətbiq edir	Yekinlik yaşına çatmeyənlərin işləri və	336-IIQ	5/31/2002
☒ Dəyişdirir	Azərbaycan Respublikasının inzibati X	767	8/24/2002
☒ Dəyişdirir	"Azərbaycan Respublikasının Cinayət	530	7/4/2001
☒ Dəyişdirir	"Ərvəmə haqqında əsasnamə"nin təs	538	7/18/2001
☒ Dəyişdirir	Yerli icra hakimiyətləri haqqında əsas	138	6/16/1999

Below the table is another section titled 'Əlaqəli Məcəllələr' (Related Laws) with columns: 'Əlaqə Növü' (Type), 'Adı' (Name), 'Qəbul Tarixi' (Acceptance Date), 'Qüvvəyə Min' (Effective Date), and 'Son Qüvvəye Minmə Tarixi' (Last Date of Effectiveness). The table is currently empty.

At the bottom of the window are three buttons: 'Hazırdır' (Ready), 'Yadda Saxla' (Save to Draft), and 'İmtina' (Reject).

“Nəşrlər”. Nəşrlər bölməsində sənədin nəşrləri daxil edilir, dəyişdirilir və ya silinir. (kontekst menyu).

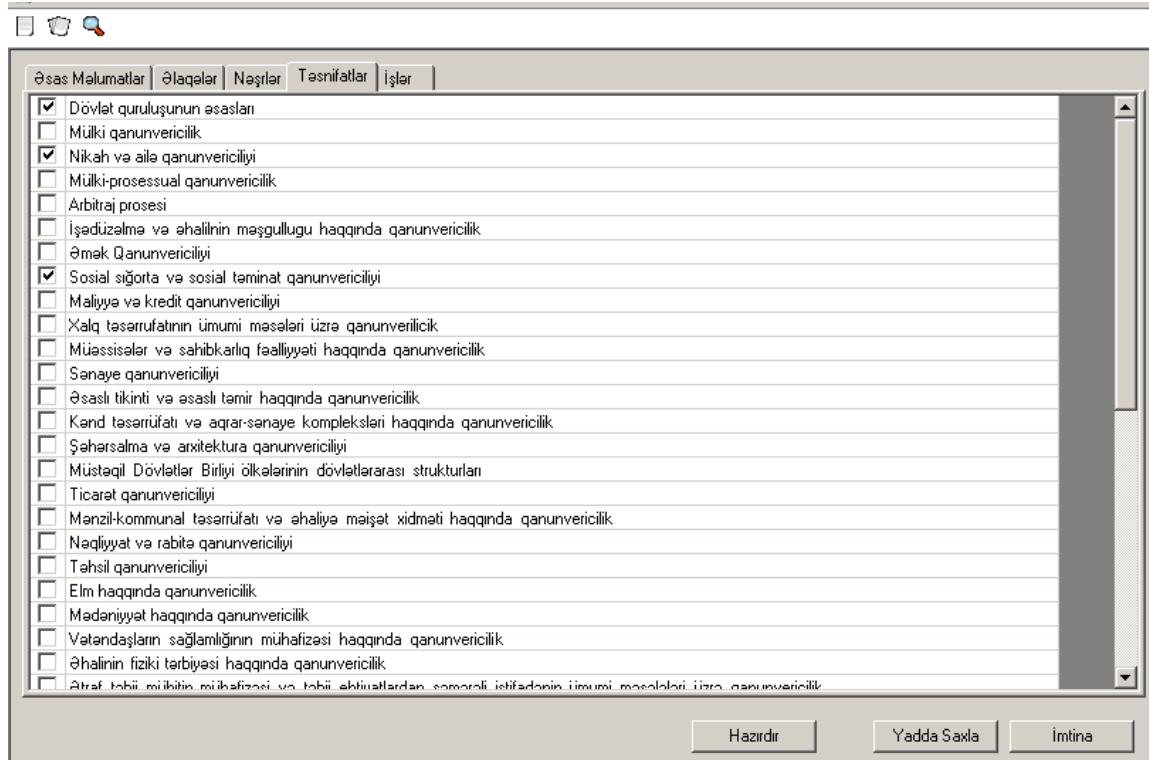
Qeyd: daxil edilmiş nəşrləri dəyişdirmək istədiyinizdə problem çıxarsa. Komputerinizin Control Panel->Regional and language options pəncərəsindən Customize düyməsini vurun Date bölümündə Short date format hissəsinə “dd-MM-yyyy” və Date separator sahəsinə “-” daxil edin və Ok düyməsini vurun.

The screenshot shows the 'Documents' tab selected in a window titled 'Nəşrlər'. The main area displays a table with columns: 'Nəşr' (Document), 'Dərc olunma tarixi' (Issuance Date), and 'Nəşr nömrəsi' (Document Number). The table contains 3 entries:

Nəşr	Dərc olunma tarixi	Nəşr nömrəsi
AR Qanunvericilik Toplusu	30-06-2003	
AR Qanunvericilik Toplusu		6
AR Qanunvericilik Toplusu		290

At the bottom of the window are three buttons: 'Hazırdır' (Ready), 'Yadda Saxla' (Save to Draft), and 'İmtina' (Reject).

“Təsnifatlar”. Sənədin aid olduğu təsnifatlar işarələnir

“İslər”. Bu bölmə yalnız daxili istifadə üçün nəzərdə tutulub.

“İmtina” Prosesin yaddaşa verilməsindən imtina edilməsini göstərir.

“Yadda saxla”. Bu düymə tam daxil edilməmiş sənədi müvəqqəti yadda saxlamaq üçündür. Sənədi yadda saxlamaq üçün yalnız adını daxil etmək tələb olunur. Yadda saxlanılan sənəd “Sənədlərin statusu” bölməsində “işlənilir” vəziyyətində göstərilir.

“Hazırdır”. Hazırdır düyməsini yalnız administrator, nəzarətçi və ya 1-ci dərəcəli istifadəçilər istifadə edə bilər. Bu zaman daxil edilməsi vacib olan sahələr boşdursa müvafiq mesaj çıxarılaraq istifadəçiyə bildirilir. 1-ci dərəcəli istifadəçilər bu düyməni vurduqda sənədin statusu “hazırdır” olur və sənəd nəzarətçi və ya administrator tərəfindən təsdiq və ya imtina edilə bilər. Nəzarətçi və ya administrator “Hazırdır” düyməsini vurduqda sənəd birbaşa təsdiqlənir və “Sənədlərin statusu” cədvəlində yer alırdısa ordan silinir.

“Hazırdır” və ya “Yadda saxla” düymələri vurulduğu zaman əgər hər hansı yeni daxil edilmiş fayl var isə o fayl serverə göndərilir.

Daxil olunmuş fayla baxmaq üçün **“Göstər”** düyməsindən istifadə edilə bilər.

The screenshot shows a software interface with a menu bar at the top. Below the menu is a toolbar with icons for file operations. A navigation bar contains tabs: "Əsas Məlumatlar", "Əlaqələr", "Nəşrlər", "Təsnifatlar", and "İşlər". The "İşlər" tab is selected. On the left, there is a vertical list of checkboxes with the following text next to them:

- Sənəd qəbul edilib
- Gözdan keçirme və qüvvəyə minmə tarixi
- Skanerden keçir, çevir və bazaya daxil et
- Mətni yoxla
- Azərbaycan qazetinin sayılarından alda et
- İlkin məlumat daxil edilib
- Əsas məlumat daxil edilib
- Məcəlləni və ya normativ aktı yenilə
- Gözdan keçir və darc et

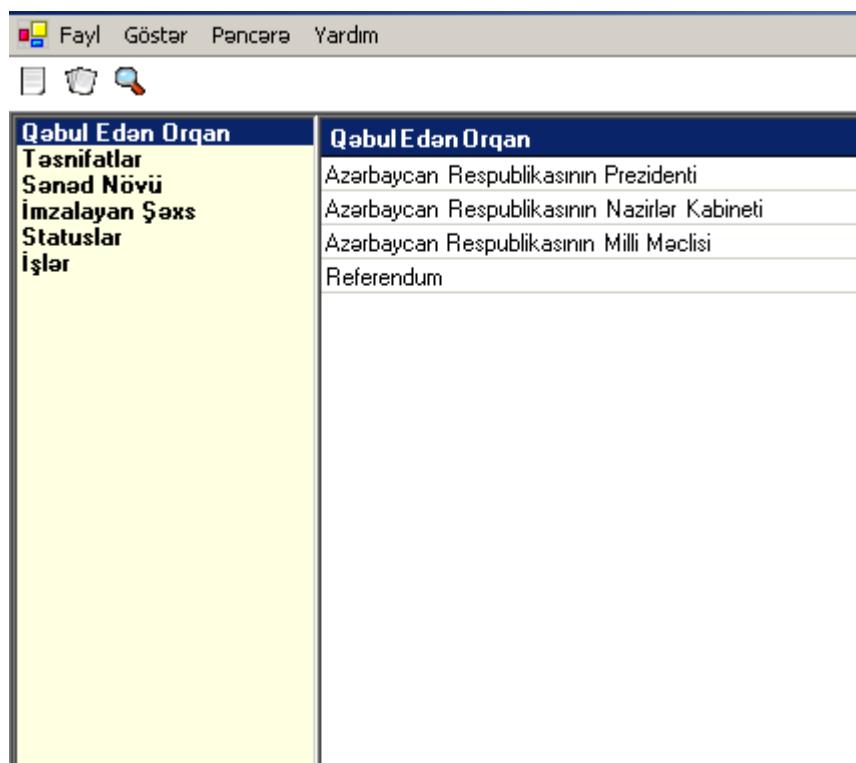
At the bottom right of the main window area, there are three buttons: "Hazırdır", "Yadda Saxla", and "İmtina".

2.6.3 Yeni Məcəllə Əlavə Et Formu

“Yeni məcəllə əlavə et” pəncərəsi “Yeni sənəd əlavə et” pəncərəsinə oxşayır. Yalnız “əlaqəli sənədləri” daxil edən zaman axtarışın nəticələrində “Məcəllə ilə əlaqələndir” bölməsindən əlaqənin tipi seçilir.

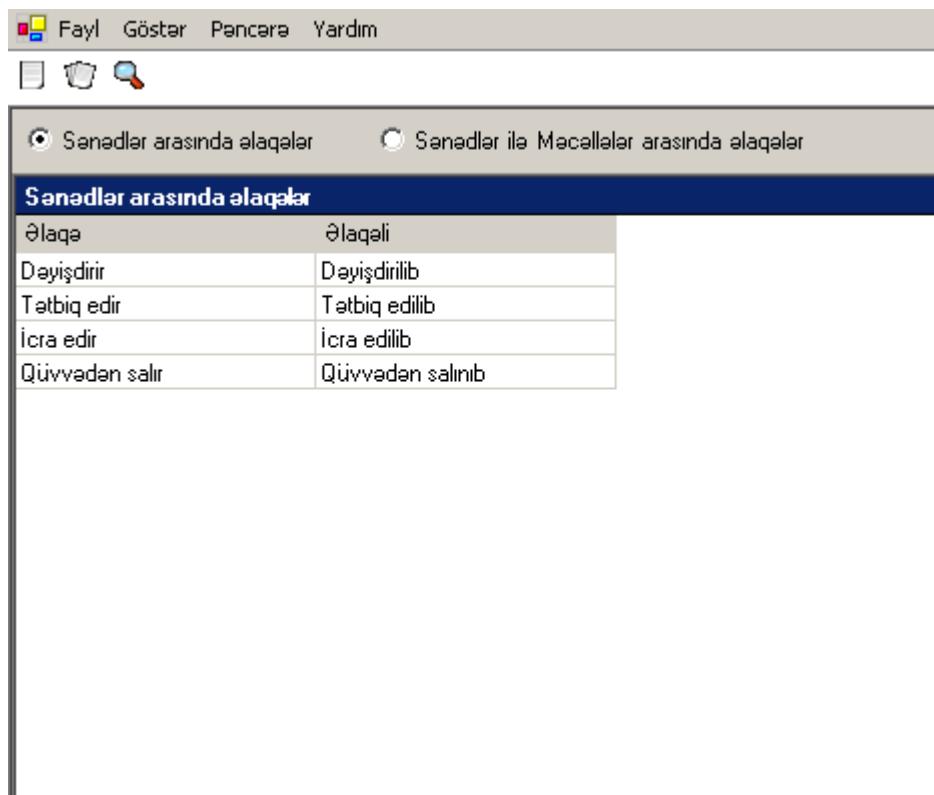
2.6.4 Əlavələr Formu

Bu bölmə yalnız administartor və nəzarətçilər üçün nəzərdə tutulub. Burdan “Qəbul edən orqan”, “Təsnifatlar” və s. bölmələr dəyişdirilə bilər.

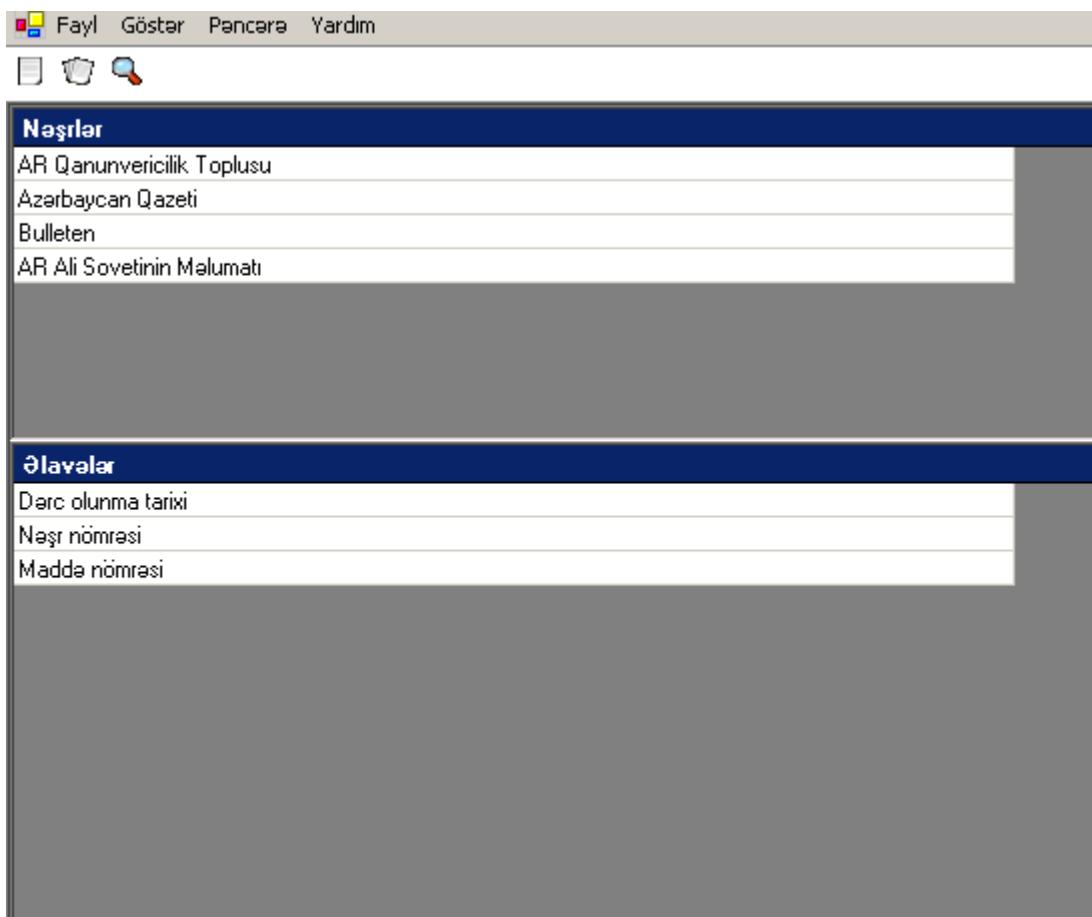
2.6.5 Əlaqə tipləri

Bu bölmə yalnız administartor və nəzarətçilər üçün nəzərdə tutulub. Burdan sənədlər arasında və sənəd ilə məcəllələr arasındaki əlaqələr təyin olunur. Əlaqənin adının həm aktiv həm də passiv formada yazılışı həmin sənədə baxıldığı zaman əlaqənin düzgün göstərilməsini təmin edir.

2.6.6 Nəşrlər

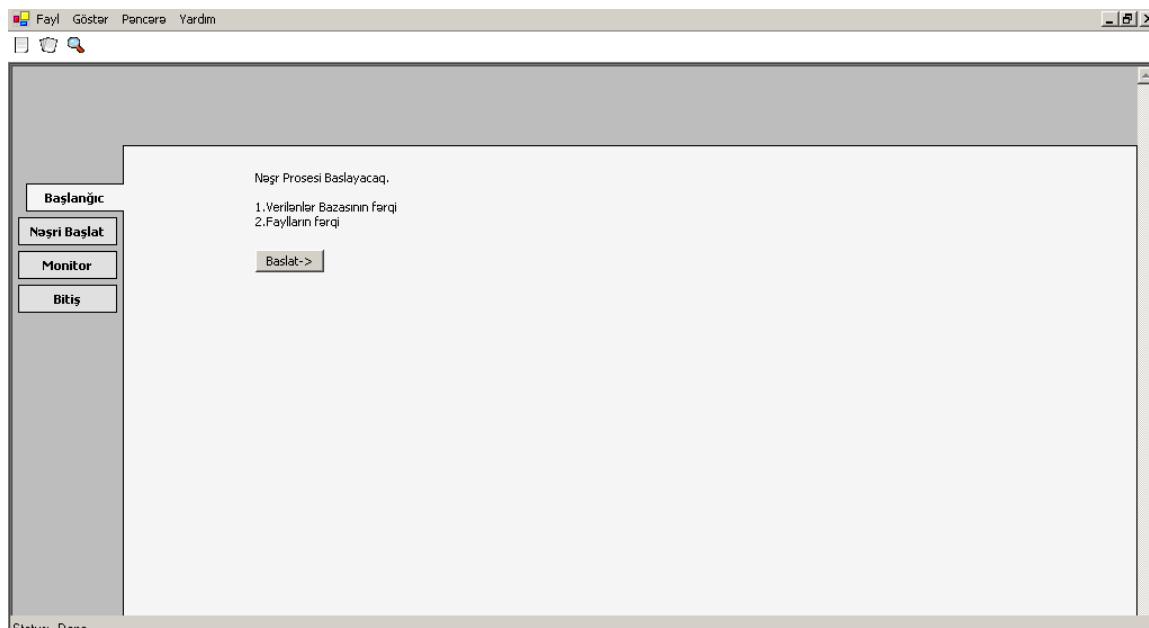
Bu bölmə yalnız administartor və nəzarətçilər üçün nəzərdə tutulub. Bu menyu vasitəsi ilə sənədlər üçün nəzərdə tutulan nəşrləri dəyişdirə bilər. Üst tərəfdə nəşrin adı yazılır. Alt tərəfdə nəşrin hansı parametrləri olacaqsa o daxil edilir.

2.6.7 Nəşr et

Bu menyu da Administratorlar və Supervisorlar üçündür. Dəyişiklik edilmiş bütün sənədlərin live serverinə göndərilməsini təmin edir. İstifadəçi sadəcə düymələrə basaraq təqib etməlidir.

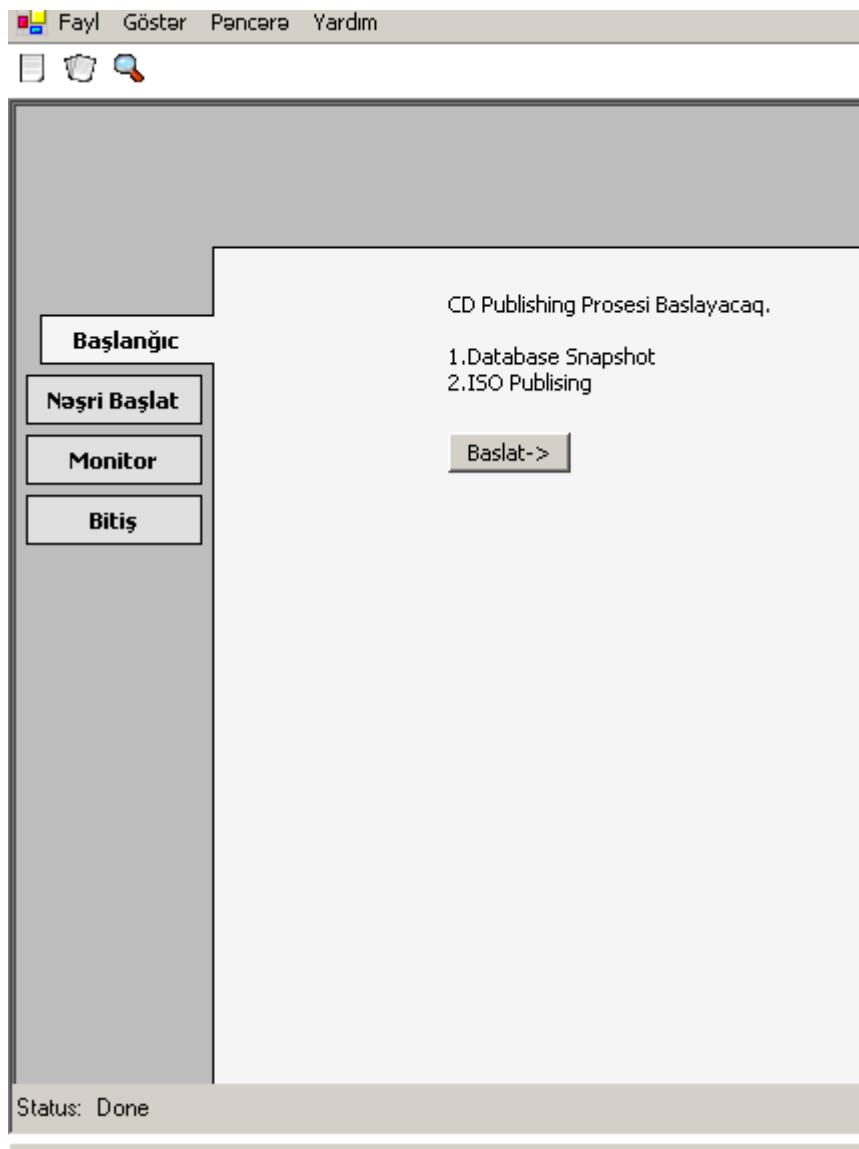
Bu proses ALPI bazanın ALPI_NEW adında snapshotunu çıxardır. Əgər əvvəlcədən bu adda baza varsa üstünə yazır. Bundan sonra bir əvvəlki Nəşr prosesində ALPI bazasının o günə aid versiyasını saxlayan ALPI_LAST bazası ilə müqayisə olunaraq yeni və dəyişdirilən fayllar müəyyən edilir və onlar başqa qovluqda saxlanılır. Bu proses bitdiyində ALPI_NEW ALPI_LAST bazasının üstünə yazılır və bu Nəşr prosesinin baza versiyası gələcək üçün saxlanılır. Sonra ALPI_NEW bazası bir fayla arxivlənərək nəşr olunacaq faylların saxlanıldığı qovluğa yazılır. Sonra HASH kod bir faylin içində yazılaraq həmin qovluğa yazılır və həmin qovluq 7zip programı vasitəsi ilə sixşdirilir. Bu prosesdən sonra həmin sixşdirilmiş fayl Live Servere göndərilir.

2.6.8 CD Nəşr

Bu menyu administrator və supervisorlar üçündür. Bu sistemi cd vasitəsi ilə istifadəçilərə paylamaq üçündür.

Bu proses zamanı ALPI bazasının ALPI_CD adında snapshotu çıxardılır. Əgər bu adda baza mövcuddursa üstünə yazır. Sonra bazada yolları saxlanılan bütün XML fayllar 7zip vasitəsi ilə sıxışdırılır, şəkillər isə olduğu kimi bir qovluqda saxlanılır. Həmin ALPI_CD bazası bir fayla arxivlənərək həmin qovluqda saxlanılır. Sonra cd vasitəsi ilə müştəriyə yüklənəcək programı həmin qovluğa köçürərək NEROCLMD vasitəsi ilə ISO fayllar create olunur.

İstifadəçi bu menyudakı düymələri təqib edərək CD-ləri hazırlaya bilər.

2.6.9 Göstər Formu

Bu form vasitəsi ilə istifadəçi sənədə baxa bilər. Ancaq heç bir dəyişiklik edə bilməz. Dəyişiklik edə bilməsi üçün sağ üst tərəfdəki Dəyişdir düyməsinə basılmalıdır.

The screenshot shows a Windows application window titled 'Məşğələ materialları'. The main area contains several panels:

- Ümumi (General) Panel:** Contains fields for 'Nömrəsi' (486-IIQD), 'Qəbul Edilib' (6/20/2003), 'Qüvvəye Minib' (empty), 'Növü' (Qanun), 'Qəbul Edən Orqan' (Azərbaycan Respublikasının Məclisi), 'İmzalayan Şəxs' (Heydar Əliyev), 'Qeydiyyat Tarixi' (empty), 'Qeydiyyat Nömrəsi' (empty), and 'Statusu' (Qüvvədədir).
- Adı (Title) Panel:** Shows 'Cəmi 9778 sənəd' (Total 9778 documents) and a dropdown menu for 'Dəyişdir' (Change). Below it is a large text area containing the title of the document: "Yekintilik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyalar haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi haqqında".
- Təsnifatlar (Annotations) Panel:** Lists annotations such as 'Cinayət qanunvericiliyi', 'Cinayət-prosesual qanunvericiliyi', and 'İnzibati məsuliyyət haqqında qanunvericilik'.
- Əlaqəli Sənədlər (Related Documents) Panel:** Shows a table with columns 'Əlaqə' (Relationship), 'Adı' (Title), 'Qəbul Tarixi' (Approval Date), and 'Nömrəsi' (Number). It includes a checkbox for 'Tətbiq edilib' (Applied) and the value 'Yekintilik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyalar haqqında' Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə'.
- Əlaqəli Məcəllələr (Related Articles) Panel:** Shows a table with columns 'Əlaqə' (Relationship), 'Adı' (Title), 'Qəbul Tarixi' (Approval Date), 'Qüvvəye İlk' (Effective from), and 'Qüvvəye Son' (Effective until). It lists three articles: 'Dəyişdirir' (Changes), 'Dəyişdirir' (Changes), and 'Dəyişdirir' (Changes).

Formun üst tərəfində naviqator vasitəsi ilə sıra ilə bütün sənədlərə baxmaq olar. Bir çox panellərdən mövcud olan göstər formu sənədin bütün informasiyasını istifadəçiyə göstərir.

Umumi Panel- Sənədin metadata field-lərini, təsnifatını və əlaqəli sənədləri göstərir.

İlkin Variant Paneli- Sənədin ilkin variantını göstərir.

Şəkil Paneli- Bu panel vasitəsi ilə sənədin şəkil variantına baxıla bilər.

Son variant Paneli- Sənədin son variantını göstərir.

Nəşrlər- Sənədin bütün nəşrlərini göstərir.

İşlər- Sənəd daxil edərkən təqib edilməsi lazımlı olan işləri göstərir.

2.6.10 Dəyişdir Formu

Bu form Yeni Sənəd Əlavə Et formu ilə eynidir. Sadəcə olaraq dəyişdir formu açılında form həmin sənədin informasiyası ilə hazır vəziyyətdə gelir. İstənilən dəyişiklik ediləndən sonra o yaddaşa verilir.

2.7. Düymələr

CMS-də üç düymə mövcuddur.

2.7.1 Həzurdır – Bu düymə vasitəsi ilə sənəddəki dəyişikliklər həm qeyd olunur həm də nəzarətçi üçün hazır olduğunu təsdiqləyir

2.7.2 Yadda Saxla – Bu düymə dəyişikləri yaddaşa verir, ancaq nəzarətçi üçün hazır olduğunu təsdiqləmir.

2.7.3 İmtina – Dəyişiklikləri rədd edir.

**Training
materials for
administrators**

**2005
BMGroup LLC**

1. Installation

1.1 Installation

ALPI Server Install

ALPI software is a server/client application. That is why in server side must be installed Microsoft.NET framework, database and for the delivering physical files from client server freeSSHD software. To implement these procedures ALPI Install CD must be used.

Microsoft.NET installation

If Microsoft.Net is not installed in system using
ALPI Install CD \ dotnetfx.exe
File from ALPI Install CD Microsoft.NET can be installed.

DATABASE INSTALLATION

Database installation consists of two sides.

Production server side installation:

1. Install MS SQL Server 2000 and Service Pack if necessary
2. Open SQL Query Analyzer
3. From File → Open menu load file “Prod DB.sql”.
4. Select “master” database from Query → Change database menu
5. Run the query using Query → Execute menu

Following actions are performed by the script:

1. “ALPI” database created
2. “alpi_user” login created (password “alpi2005”) and it’s granted read-write access to “ALPI” database. Encrypted password written in configuration files is “alpi2005”. To change it, login to DBM for the first time and selecting “Crypt” from the tree get a new encrypted password. Change configuration files to reflect new password.
3. Rows are added to some tables for normal functioning of programs. Also administrator with user name “admin” and password “admin” is created to enter CMS or DBM for the first time. This user name and password can be changed later through DBM.

Warning! To repeat actions described above (for testing or because of error) do the following actions first. This will permanently delete any data in ALPI database.

1. Close all programs accessing ALPI database
2. Delete “ALPI” database from SQL Server Enterprise Manager databases list
3. Select Security → Logins from SQL Server Enterprise Manager and delete “alpi_user” login.

Live server side installation

1. Install MS SQL Server 2000 and Service Pack if necessary
2. Open SQL Query Analyzer
3. From File → Open menu load file “Live DB.sql”.
4. Select “master” database from Query → Change database menu

5. Run the query using Query → Execute menu

Following actions are performed by the script:

1. “ALPIC” configuration database created
2. Empty “ALPI1” “ALPI2” databases created
3. Two stored procedures (“live_restore” and “clear_db_processes”) created in “master” database
4. Logins “alpi_user”, “alpi_user1” and “alpi_user2” created (password “alpi2005”) and they’re respectively granted read-write access to “ALPIC” and read-only access to “ALPI1” and “ALPI2”.

Warning! To repeat actions described above (for testing or because of error) do the following actions first. This will permanently delete any prior data.

1. Close all programs accessing databases
4. Delete “ALPIC”, “ALPI1”, “ALPI2” database from SQL Server Enterprise Manager databases list
2. remove “live_restore” and “clear_db_processes” stored procedures from “master” database
3. Select Security → Logins from SQL Server Enterprise Manager and delete “alpi_user”, “alpi_user1”, “alpi_user2” logins

USER

It is recommended to be its own user in ALPI. Special user with administrator status must be opened. This user must have admission to ALPI Database.

FreeSSHd

In order to receive physical files from clients and to save in the ALPI Server freeSSHd software must be installed in ALPI Server. For this purpose

ALPI Install CD \freeSSHd.exe

File must be installed. In the process of installation it is needed to accept software as Service. After installation it is needed to open software and to make changes below.

To make changes see freeSSHd configuration.

CD Web Publish

Administrator and supervisor from any CMS installed machine can do CD Publish using CMS. To implement this below stated software must be installed in the ALPI Server:

ALPI Install CD \ CdWebSetup\CdWebSetup.msi

It is important to check name of file. To do change see CD Web Publish configuration.

CD Publish

CD Web Publish only begins process. CD Publish implement CD publishing and must be installed in the ALPI Server.

ALPI Install CD \ CDPubSetup\ CDPubSetup.msi

File must be installed How to make change see CD Publish configuration.

Web Publish

Administrator and supervisor from any CMS installed machine can do Publishing using CMS. To implement this below stated software must be installed in the ALPI Server:

ALPI Install CD \ webpubSetup\webpubSetup.msi

It is important to check name of file. To do changes see Web Publish configuration.

Publish

Web Publish only begin process. Publish carry out publishing and must be installed in the ALPI Server.

ALPI Install CD \ PublishSetup\ PublishSetup.msi

File must be installed. To do changes see Publish configuration

ALPI Client Install

Microsoft.NET Installation

If Microsoft.NET is not installed in the system it must be installed using below stated file:

ALPI Install CD \ dotnetfx.exe

SFTP

Physical files send from Client system by wodSFTP.Net software. This software must be installed in the client system.

ALPI Install CD \ wodSFTP.NET\ wodSFTP.NET.msi

In the process of installation any password can be get from below stated file.

ALPI Install CD \ wodSFTP.NET\ key.txt

DBM

DBM software can be installed by below stated file:

ALPI Install CD \DBM\DBM_Setup.msi

To do changes see DBM configuration.

CMS

CMS software can be installed by below stated file:

ALPI Install CD \CMS\CMS_Setup.msi

To do changes see CMS configuration.

ALPI LIVE SERVER Install

These steps must be carried out:

Live Publish Install

In the Live Server below stated file can be installed from ALPI Install CD:

ALPI Install CD \ LIVE SETUP\ LIVE SETUP.msi

To do changes see Live Publish configuration.

Live Service Install

In the Live Server below stated file can be installed from ALPI Install CD:

ALPI Install CD \ ServiceSetup\ ServiceSetup.msi

To do changes see Live Service configuration.

Service Activation

After configuration of both Live Publish and Live below showed process must be carried out:
Windows>Run>CMD

By Commandline terminal it must be gone to below stated directory:

%WINDIR% \ Microsoft.NET\Framework\v1.1.4322\

In the directory below stated commands must be carried out.

Install util “LIVE SERVIS .EXE”

Instead of LIVE SERVIS .EXE word LIVE SERVIS word and its path and PUBLISHSERVICE.exe word must be written..

After complete of process, Control Panel\Administrative Tools\Services must be opened and ALPI PUBLISH Service found and carried out begin command.

1.2 Configuration

1.2.1 DBM

DBM software installed in the system to which can be do changes externally. Information is getting from DBM.EXE.CONFIG file which has XML structure. It is important to explain this:

DBM.EXE.CONFIG file must be in the same directory with DBM.EXE. Because when DBM is opened it will search for this file. DBM.EXE.CONFIG has XML structure. Key and value is in the system. Every configuration value has its unique name which needs DBM. Administrator must not change, add or delete key. Administrator can change only values. It is important for administrator to be aware of values which he/she wants to change.

Let's see DBM.EXE.CONFIG file structure:

1. <?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
2. <configuration>
3. <appSettings>
4. <add key="ConnectionString" value="workstation id=DBM;packet size=4096;user id=alpi_user;data source=ALPI;persist security info=False;initial catalog=ALPI;password=" />
5. <add key="Password" value="Pf9+p3Ip0fy+ESSBMU748Q=="></add>
6. <add key="CHM" value="" />

7. </appSettings>
8. </configuration>

1. There are metadata values in the string which show that file is XML, no changes must do.
2. In the string is created root named XML configuration and no changes must do.
3. In the string is added child named root appSettings. All keys and values which need DBM will be these parents child and no changes must do.
4. In the string there will be first key which needs DBM. All keys have same name (add). There are attribute which make these keys unique and this attribute has unique value. For example: In this set child name is same (ADD). But key attribute has unique value (ConnectionString). This parent must not have another child which has key attribute with ADD name and ConnectionString value. This child has another attribute which carry value important for DBM. This is "value". In the every opening of DBM it is searching for key attribute with child and enters "value" attribute value to configuration. Value attribute in this string has parameter with connection to DBM. Looking at to this parameter we can see that there are server name (data source=ALPI), database name (initial catalog=ALPI), user name who connect to database (user id=alpi_user) and other values.
Administrator can change name of server, database and user.
5. In this string password of database connected user is kept. To prevent from password disclosure codes is encrypted (Pf9+p3Ip0fy+ESSBMU748Q==) and DBM check codes.
If administrator wants to change the password he/she can use "Şifreləyici" menu of the DBM.
6. DBM help file name also exist here. That is why no changes must be done.

7. In the string 8 parent and root are closed and no changes must be done.

After opening of software all interfaces information will be as below:

1.2.2 CMS

CMS software installed in the system to which can be do changes externally. Information is getting from CMS.EXE.CONFIG file which has XML structure. It is important to explain this:

CMS.EXE.CONFIG file must be in the same directory with CMS.EXE. Because when DBM is opened it will search for this file.

CMS.EXE.CONFIG has XML structure. Key and value is in the system. Every configuration value has its unique name which needs CMS. Administrator must not change, add or delete key. Administrator can change only values. It is important for administrator to be aware of values which he/she wants to change.

Let's see CMS.EXE.CONFIG file structure:

```
1. <?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
2. <configuration>
3. <appSettings>
4. <add key="General" value="workstation id=CMS;packet size=4096;data source=ALPI;persist
   security info=False;" />
5. <add key="UserPass" value="Pf9+p3Ip0fy+ESSBMU748Q=="></add>
6. <add key="SFTP_HOST" value="ALPI"></add>
7. <add key="SFTP_USER" value="alpi_user"></add>
8. <add key="SFTP_PASSWORD" value="Pf9+p3Ip0fy+ESSBMU748Q=="></add>
9. <add key="SFTP_TIMEOUT" value="100"></add>
10. <add key="URL" value="http://alpi/cdpublish/start.aspx" />
11. <add key="PUBLISHURL" value="http://alpi/publish/index.aspx" />
12. <add key="CHM" value="help.chm" />
13. </appSettings>
14. </configuration>
```

1. There are metadata values in the first string which show that file is XML, no changes must do.
2. In the second string is created root named XML configuration and no changes must do.
3. In the third string is added child named root appSettings. All keys and values which need CMS will be these parents child and no changes must do.
4. In the forth string there will be first key which needs CMS. All keys have same name (add). There are attribute which make these keys unique and this attribute has unique value. For example: In this set child name is same (ADD). But key attribute has unique value (General). This parent must not have another child which has key attribute with ADD name and General value. This child has another attribute which carry value important for CMS. This is "value". In the every opening of CMS it is searching for key attribute with child and enters "value" attribute value to configuration.
Value attribute in this string has parameter with connection to CMS. Looking at this parameter we can see that there are server name (data source=ALPI) and other values.
5. In this string password of database connected user is kept. To prevent from password disclosure codes is encrypted (**Pf9+p3Ip0fy+ESSBMU748Q==**) and CMS check codes.
If administrator wants to change the password he/she can use auxiliary "Util.exe" file which bring with DBM.
6. In this string is kept the name of system to which documents will be sent by CMS. For the documents safety is used freeSSHd application. This application sends files coding by SFTP. There is information about installation of this application.
7. In this string is kept freeSSHd user name.

8. In this string is kept coded password of user which enter to freeSSHd application in Server. If administrator wants to change password he/she can use "Util.exe" auxiliary software brought with DBM.
9. In this string is kept files send timeout to freeSSHd software. It is possible to change.
10. In this string is kept CD Publish Web application address in Server which used while CD publishing in the CMS.
11. In this string is kept Publish Web application address which used while publishing in the CMS
12. In this string is kept name of CMS help file. No changes can be done.
13. To this string is related parent named appSettings. No changes can be done.
14. To this string is related root named configuration. No changes can be done.

CD Web Publish

This software is needed in Client system to begin CD Publishing process. After installation some changes must be done. In order to carry out this process it is needed to open Web.config file by Notepad from software installed directory.

1. <appSettings>
 2. <add key="ALPICDCON" value="workstation id=VMC;packet size=4096;user id=sa;data source=ALPI;persist security info=True;initial catalog=ALPI_CD;password=pass1"></add>
 3. <add key="ALPICON" value="workstation id=VMC;packet size=4096;user id=sa;data source=ALPI;persist security info=True;initial catalog=ALPI;password=alpi2005"></add>
 4. <add key="EXEFILE" value="C:\publish.exe"></add>
 5. </appSettings>
-
2. The value in the ALPICDCON key is used to connect to newly created ALPI CD database in the CD Publish process. It is possible to do any changes by explained way.
 3. The value in the ALPICON key is used to connect to newly created ALPI database in the CD Publish process. It is possible to do any changes by explained way.
 4. EXEFILE key is saving EXE file path which carries out the CD Publish process. The path of CD Publish software must be written here.

CD Publish

This software is carrying out CD Publishing. It is possible to open CDPublishFile.exe.config by NOTEPAD in the installed directory and do changes:

1. <add key="conn.ConnectionString" value="workstation id=VMC;packet size=4096;user id=sa;data source=ALPISERVER;persist security info=True;initial catalog=ALPI_CD;password=pass1" />
2. <add key="ROOT" value="E:\alpi_data\" />
3. <add key="ALPI_DATA" value="C:\Program Files\Microsoft SQL Server\MSSQL\BACKUP\alpi_cd_bkp.bak" />
4. <add key="CD_APPLICATION" value="E:\Setup\" />

```

5. <add key="AUTORUN" value="E:\autorun\" />
6. <add key="7zip" value="e:\7zip\" /> <!-- Folder name without slash of 7zip -->
7. <add key="ERRORXML" value="e:\error.xml" />
8. <add key="ISOPATH" value="e:\" />
9. <add key="CDSIZE" value="700" />
10. <add key="ISTEMPMANUAL" value="1" />
11. <add key="TEMPPATH" value="e:\temp\" />
12. <add key="AUTORUNINF" value="open=Setup\MSDEBootStrap.exe" />
13. <add key="ISFULLPROCESS" value="0" />
14. <add key="PROCESSCOUNT" value="100" />

```

1. In the string parameters which is needed to connect ALPI CD database is saved. Any changes can be done as explained.
2. In the string is written the directory name in which physical files is saved.
3. The name of file which will do archives the ALPI database is saved in this string.
4. In this string is written the name of directory in which is saved name of files which will be added to CD (ALPI software install version and etc).
5. In this string is written the path of directory in which is saved files which will be opened by auto run.
6. In this string is written the path of directory in which is saved 7zip software which will be needed to zip files.
7. In this string is shown the path of XML file in which is saved errors occurred in the process..
8. In this string is written the path ISO files.
9. In this string is written the CD capacity (As MB).
10. While process software is applying to system TEMP directory. For the applying to administrator determined directory, 1 must be written here.
11. The directory name determined by administrator must be written here.
12. In this string is shown the name of file which will open first while auto run.
13. If administrator wants to test CD Publish, 1 must be written in this string.
14. While test process in this string must be written the number of files which are wanted to publish to CD.

Web Publish

If clients want to begin Publish Process he/she need this application. Some changes must be done after installation. Some configuration must be done in the installed directory over Web.config file by Notepad.

```

1. <appSettings>
2. <add key="ALPICON" value="workstation id=VMC;packet size=4096;user id=sa;data
   source=ALPI;persist security info=True;initial catalog=ALPI;password=pass1"></add>
3. <add key="EXEFILE" value="D:\ALPI\PublishExe\bin\PublishExe.exe"></add>
4. <add key="URL" value="http://ALPISERVER/livepublish/filepublish.aspx"></add>
5. </appSettings>

```

2. In this string must be written parameter to connect to ALPI database in the ALPI Server. Some changes can be done by explained way.
3. In this string must be written the path of software which implements Publish Process.

4. In this string must be written web application HTTP address.

Publish

This program is implementing the process of publishing from ALPI Server to LIVE Server. In the installed directory over PublishExe.exe.config files some configuration can be done by Notepad.

```

1. <appSettings>
2. <add key="General" value="workstation id=CMS;packet size=4096;data source=ALPI;persist
   security info=False;user id=sa;" />
3. <add key="SAPass" value="Pf9+p3Ip0fy+ESSBMU748Q=="></add>
4. <add key="7zip" value="c:\7zip"></add> <!-- without \ -->
5. <add key="alpiRoot" value="\alpi\alpi_data"\></add><!-- with \ -->
6. <add key="errorXml" value="c:\errorXml.xml"></add> <!-- "" means no need xml file -->
7. <add key="SFTP_HOST" value="192.168.0.127"></add>
8. <add key="SFTP_USER" value="alpi_user"></add>
9. <add key="SFTP_PASSWORD" value="Pf9+p3Ip0fy+ESSBMU748Q=="></add>
10. <add key="SFTP_TIMEOUT" value="100"></add>
11. <add key="HASH" value="245833B14E4C2356202985C270A58EB11D82541"></add>
12. <add key="com.CommandTimeout" value="300" />
13. </appSettings>
```

2. In this string must be written the parameter to connect to ALPI database in the ALPI Server. Changes can be done by explained way.
3. In this string must be written coded password of SA user who connect to ALPI database.
4. In this string must be written the path of 7zip application which installed in the system by CD Publish software. 7ZIP application is installed in the same directory with CD Publish software.
5. In this string must be written the path of directory in which physical files are saved.
6. In this string must be written the path of file which shows the result of process.
7. In this string must be written IP address of LIVE Server.
8. In this string must be written the name of user who connects to SFTP application.
9. In this string must be written the coded password of user who connect to SFTP application
10. In this string must be written the wait period of connecting to SFTP application.
11. In this string must be written the HASH code of file which is sent by SFTP. This code must be the same as HASH code in the LIVE Server.
12. In this string must be written the wait period of SQLCommand.

LIVE Service

This service is active all time in the LIVE Server and is asking for software which implements Publish Process in the LIVE Server when file is entering to system in the Publish Process. Some configuration must be done in the installed directory over PUBLISHSERVICE.exe.config file by Notepad.

```

1. <add key="7ZIP" value="c:\publish.7zip"></add>
2. <add key="EXE" value="D:\ALPI\CMS\bin\cms.exe"></add>
```

1. In this string file name which will check the entrance must be written.
2. In this string the path of software which will implement Publish process must be written.

Live Publish

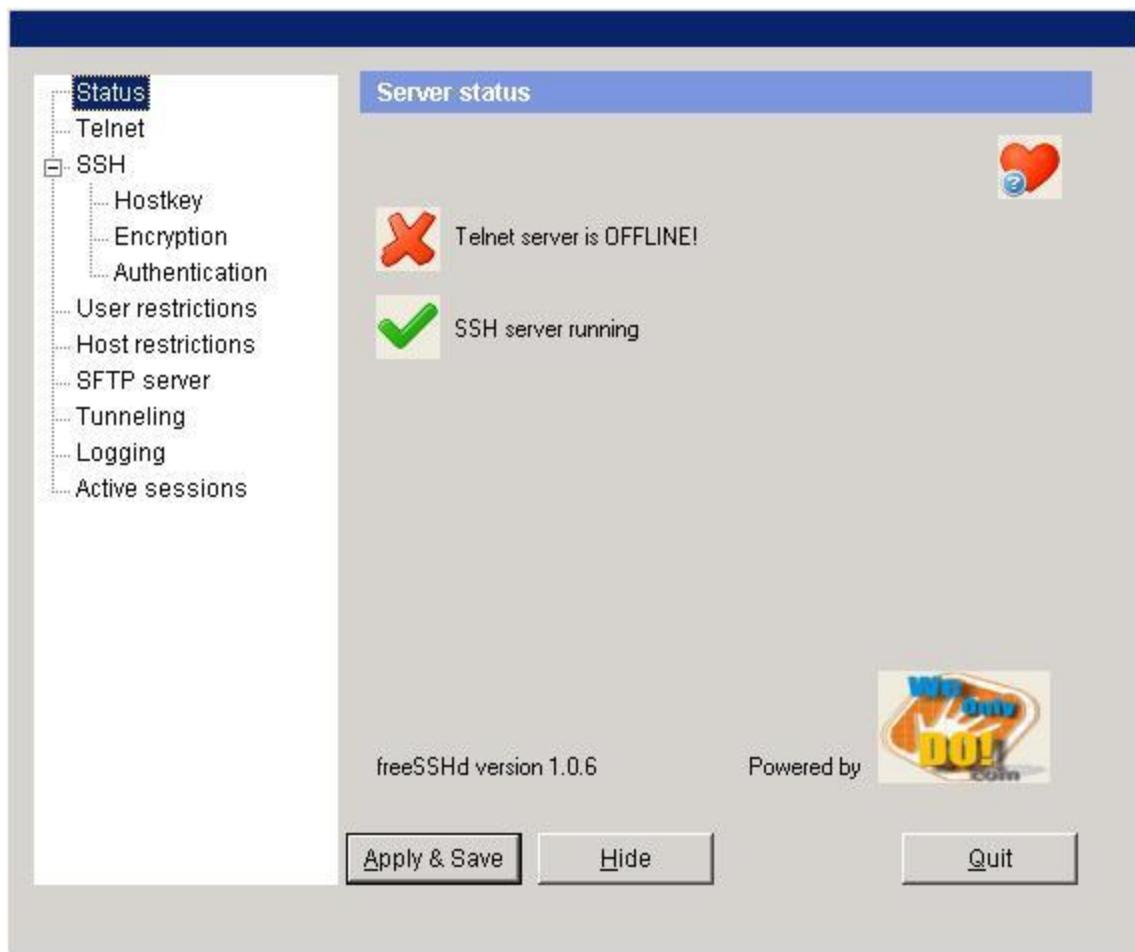
This application is going on the Publish process after receiving zipped files from ALPI Server. Some configuration must be done in the installed directory over livepublishExe.exe.config file by Notepad

1. <add key="7zip" value="c:\7zip\"></add> <!-- with \ -->
2. <add key="ERRORFOLDER" value="C:\"></add> <!-- with \ -->
3. <add key="BKP" value="web.bkp"></add>
4. <add key="TIMEOUT" value="50000"></add>
5. <add key="ROOT" value="c:\root\"></add> <!-- with \ -->
6. <add key="PUBLISH7ZIP" value="c:\publish.7zip"></add>
7. <add key="HASH" value="245833B14E4C2356202985C270A58EB11D82541"></add>
8. <add key="conn.ConnectionString" value="workstation id=VMC;packet size=4096;user id=sa;data source=LiveServer;persist security info=True;initial catalog=master;password=pass1" />

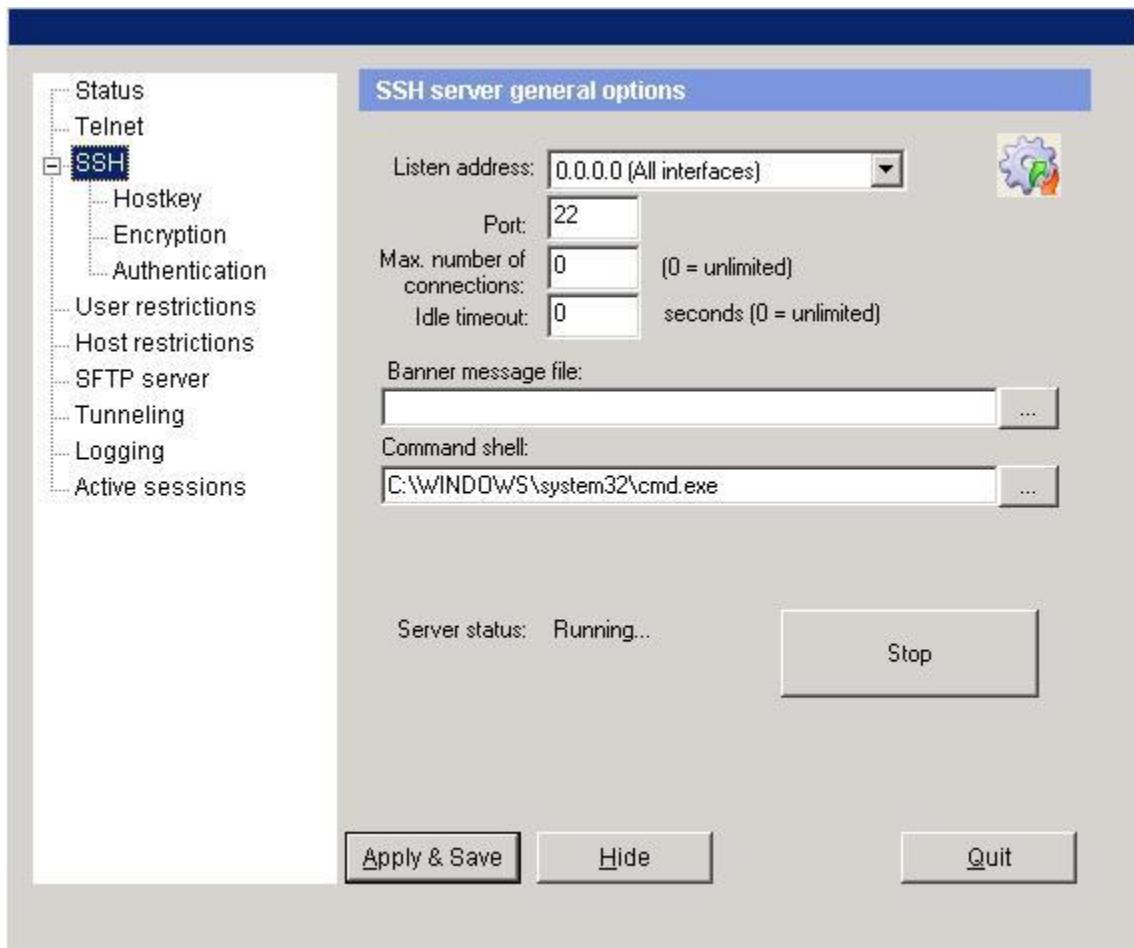
1. In this string must be written 7zip software path.
 2. In this string is written the path of files which will show the result of process.
 3. In this string must be written the restore file name inside zipped file. No changes must be done.
 4. In this string must be written the database wait period.
 5. In this string must be written the directory name in which physical files are saved.
 6. In this string must be written zipped file path.
 7. In this string must be written the zipped file HASH code and it must be the same as in ALPI Server.
 8. In this string must be written the parameter to connect to ALPI database in the LIVE Server.
- Changes can be done by explained way.

FreeSSHd

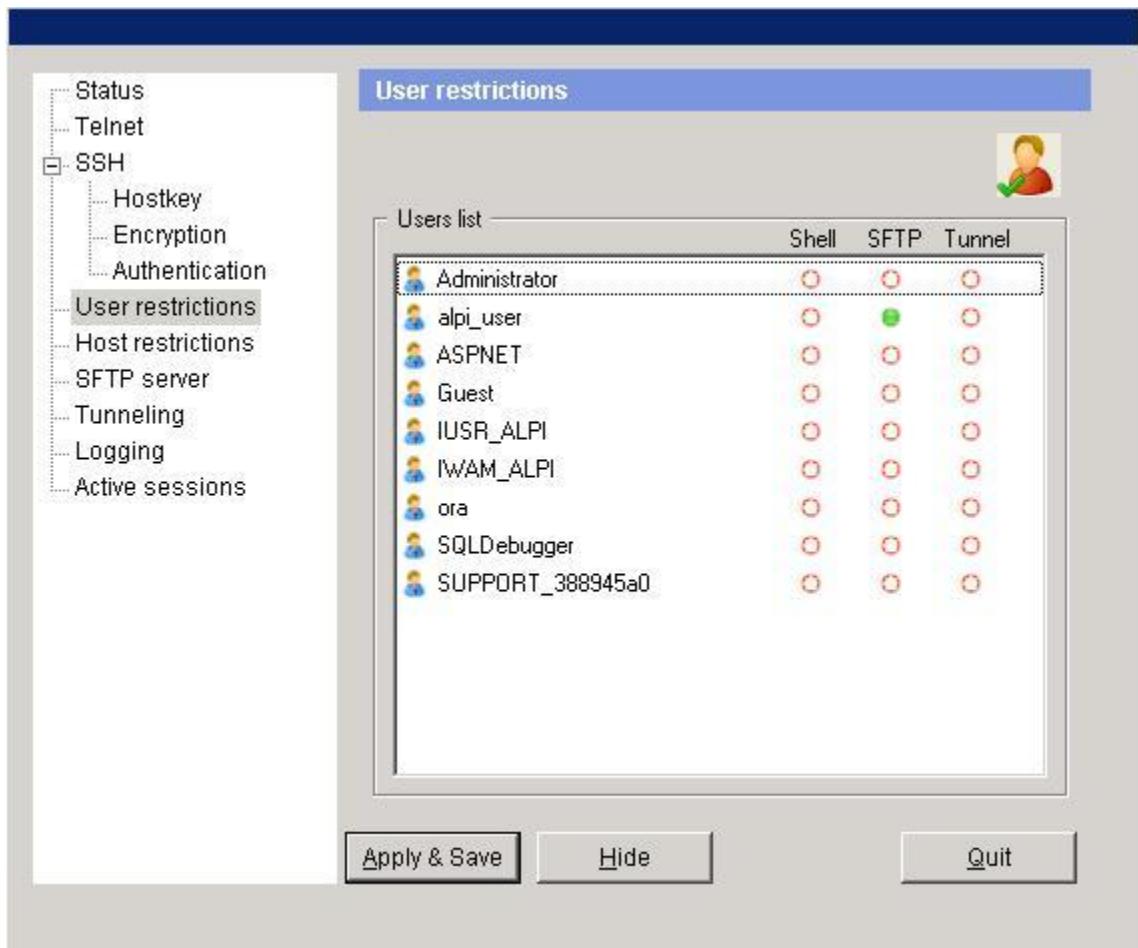
This application must be active and copy received files to showed place.

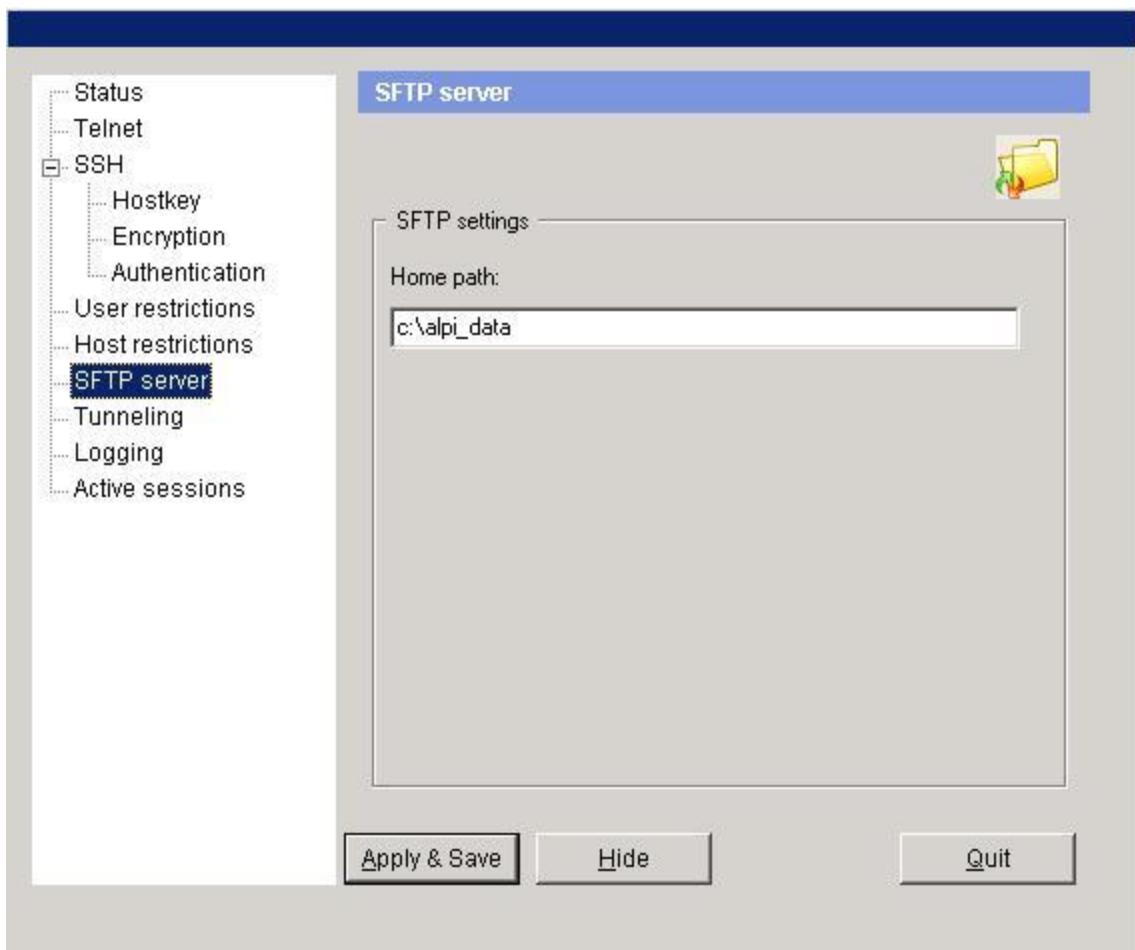
Telnet must be offline. SSH must be active. This application is active since installed as service. If SSH is offline, click SSH menu in the left to activate.

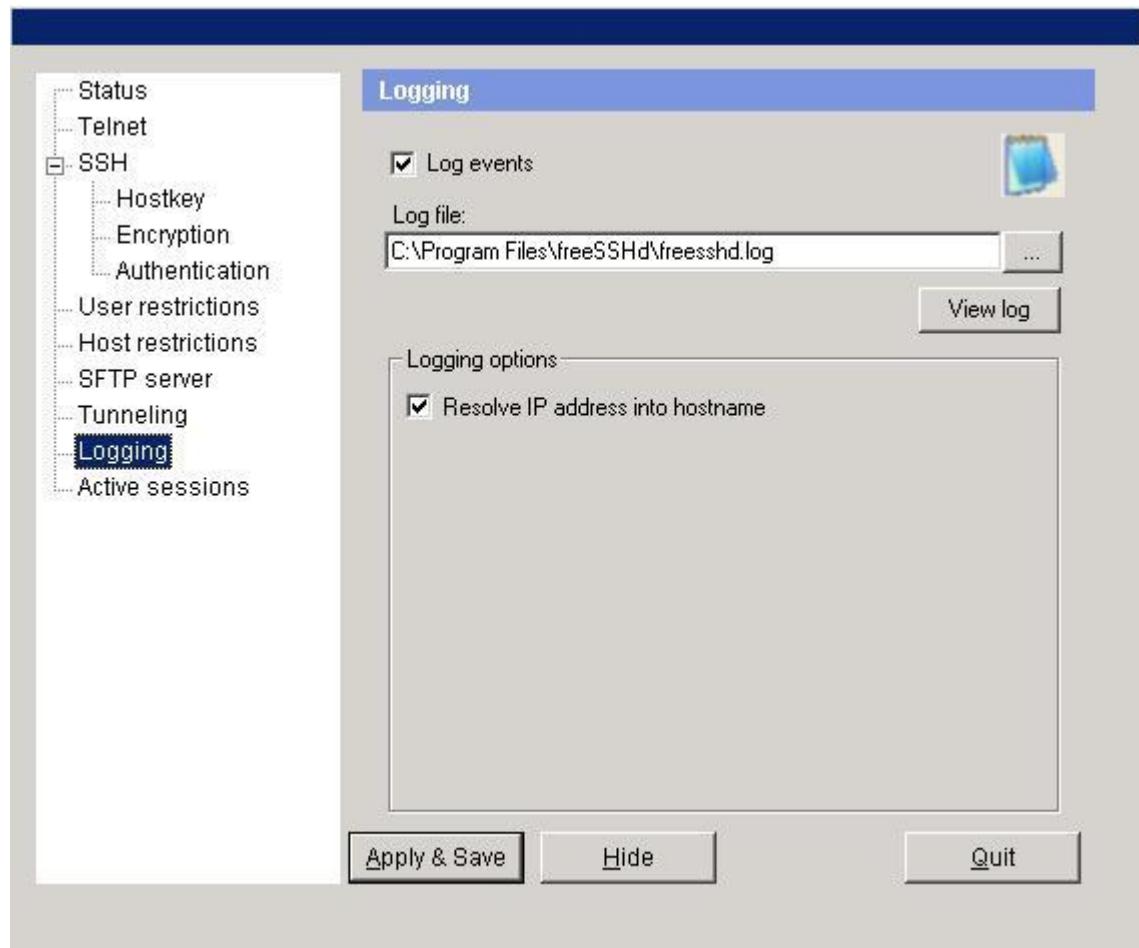
Open “User restrictions” window and control users by left menu. We recommend allowing only ALPI users.

The citation of physical files must be defined by “SFTP Server”.

We recommend activating logging process by “Logging” menu. In the any problem it is easy to find the problem cause.

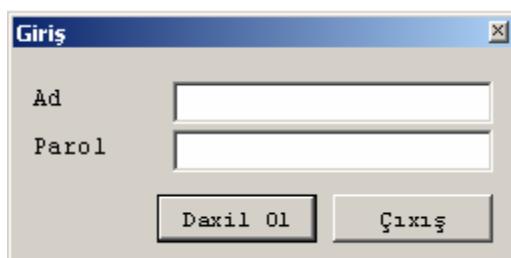
Save changes by “Apply & Save” and hide window by “Hide” buttons after doing any changes.

2. CMS (Content Management Software) Training Manuals

CMS is software which has functionality to enter laws.

2.1 Enter

Name and Password is asked when the software is opened.

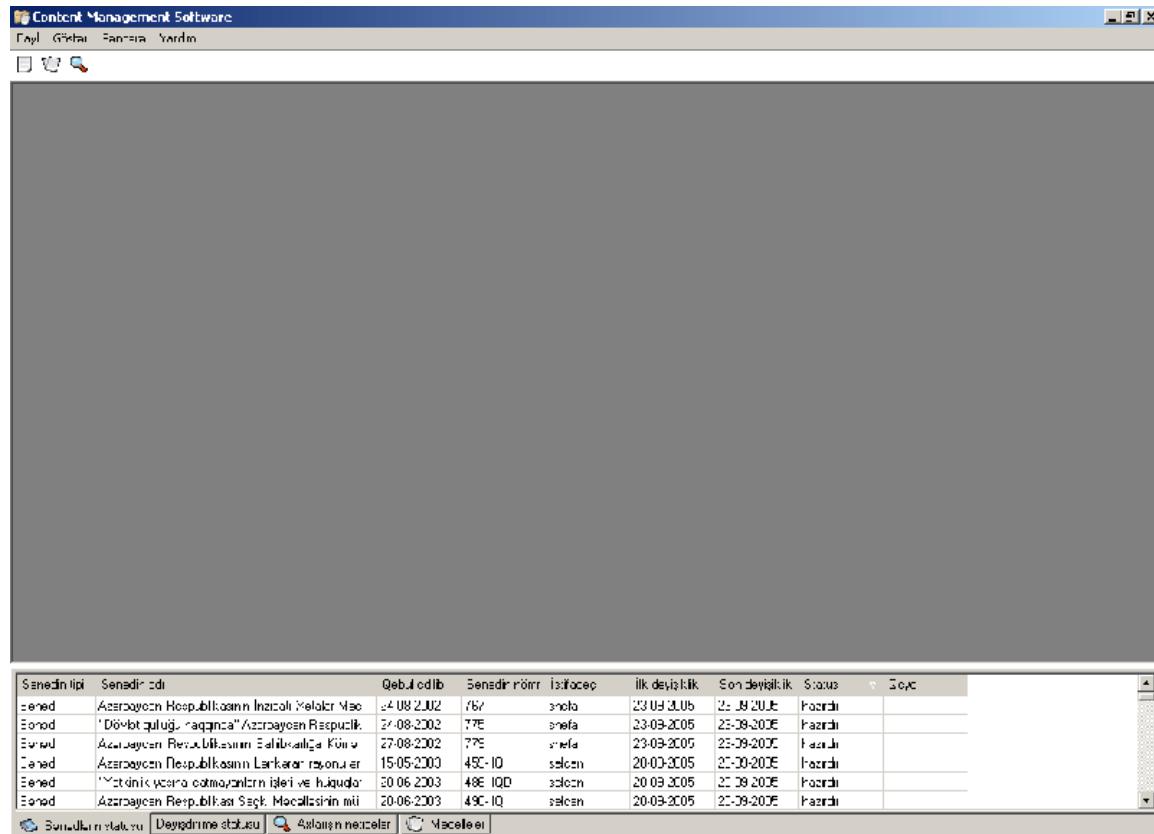

User must enter Name and Password given him/her by administrator. Software determines the category (Administrator, Supervisor and etc.) of user by these parameters. If some errors occurs software ask for three times. After three times CMS is locked.

Database passwords are saved coded by MD5.

2.2 First Window

Software has interface with sub windows of menu, short menu, home window and statues show window.

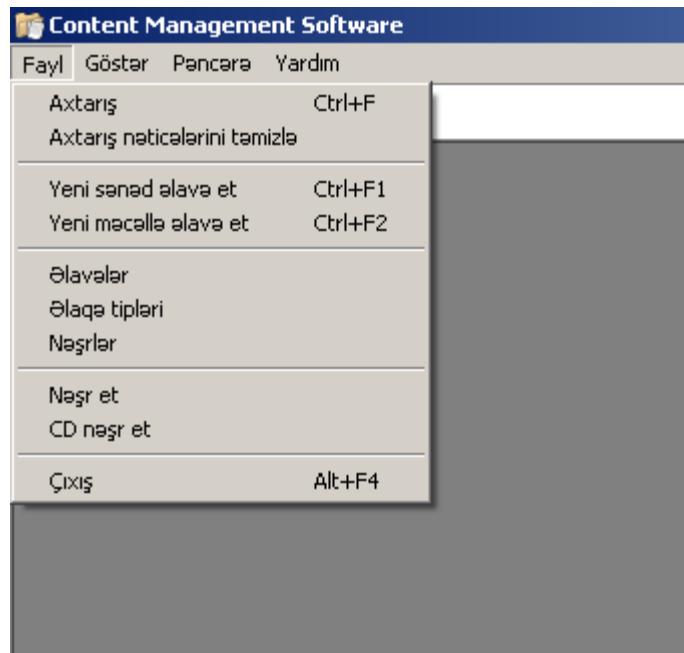
2.3. Menus

Menus have four main sub menu:

- File
- View
- Window
- Help

2.3.1 File Menu

In the CMS File Menu is carrying out the name of forms which are needed to see main processes.

The titles are in the file menu:

2.3.1.1 Search

It is used for the asking for forms to make search in the CMS.

3.1.2 Clear the search results

The result of Search forms is listed in the status window. To clear this window this menu can be used.

2.3.1.3 Add new document

It is used for asking for forms to add new document.

2.3.1.4 Add new code

It is used for asking for forms to add new code.

2.3.1.5 Complements

It is used for asking for forms to change dynamic data. This menu is not admitted for workflow users.

2.3.1.6 Relation types

It is used for asking for forms to change the relations types. This menu is not admitted for workflow users.

2.3.1.7 Publishes

It is used for asking for forms to change publishes which are used while document add. This menu is not admitted for workflow users.

2.3.1.8 Publish

It is used for asking for forms which is for sending system from Production Server to Live Server. This menu is not admitted for workflow users.

2.3.1.9 Publish CD

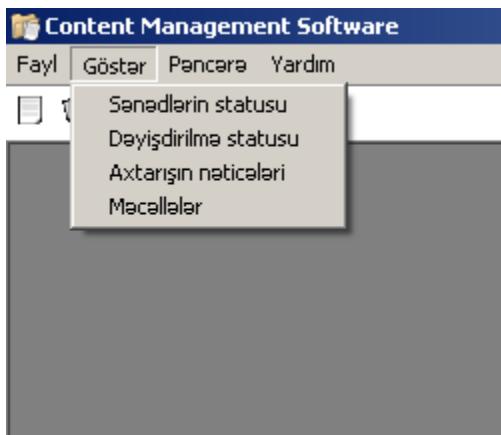
It is used for asking for forms which is for publishing CD 's of CMS. This menu is not admitted for workflow users.

2.3.1.10 Exit

To exit from CMS.

2.3.2 View Menu

This menu is for viewing sub menus in status window.

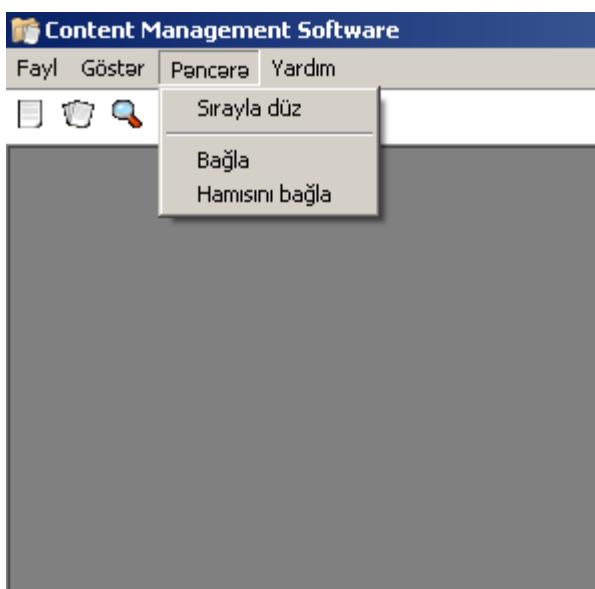

Titles:

- **Documents Status** – This is showing Documents Status panels in Status Window.
- **Changes Status** - This is showing Changes Status panels in Status Window.
- **Search Results** - This is showing Search Results panels in Status Window.
- **Codes** - This is showing Codes panels in Status Window.

2.3.3. Window Menu

This menu is used for cascade and close of open windows.

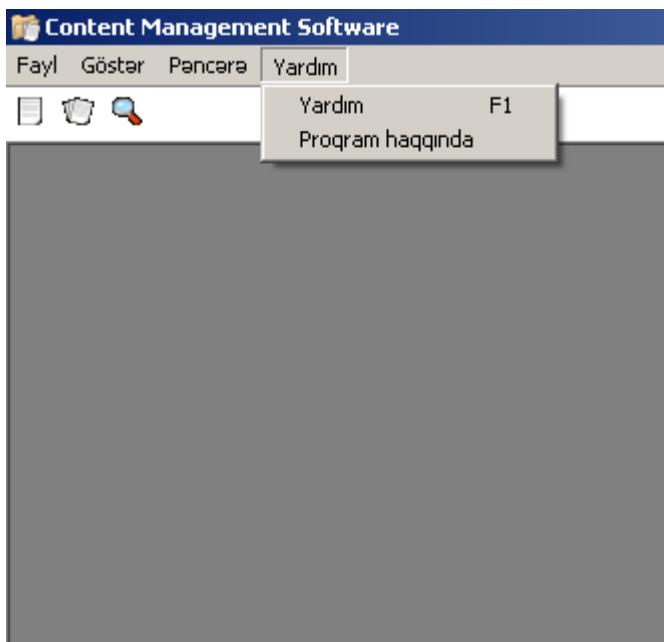

Titles:

- **Cascade** – This is used for cascade open windows.
- **Close** – This is used for close open windows.
- **Close all** - This is used for close all open windows.

2.3.4 Help Menu

Menu is showing CMS version and help files.

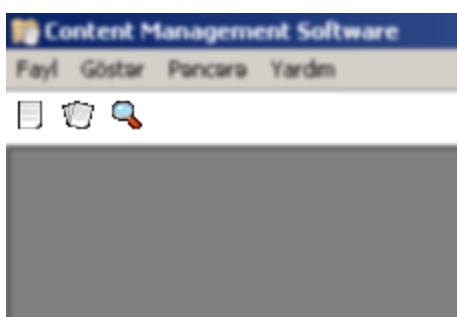
Titles:

2.3.4.1 Help – Help files.

2.3.4.2 About Software – Show CMS version..

2.4. Short Menus

These menus are for immediate asking for files used often.

- First menu is for asking to add document form.
- Second menu is for asking to add code form.
- Third menu is for asking to make search form.

2.5. Status Window

Status window shows statuses which is important for users in the CMS.

Sənədin tipi	Sənədin adı	Qəbul edilib	Sənədin nömr	İstifadəçi	İlk dəyişiklik	Son dəyişiklik	Status	Qeyd
Sənəd	Azərbaycan Respublikasının Inzibati Xətalar Məc	24-08-2002	767	shefa	23-09-2005	23-09-2005	hazırdır	
Sənəd	"Dövlət qulluğu haqqında" Azərbaycan Respublik	24-08-2002	775	shefa	23-09-2005	23-09-2005	hazırdır	
Sənəd	Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığa Körə	27-08-2002	779	shefa	23-09-2005	23-09-2005	hazırdır	
Sənəd	Azərbaycan Respublikasının Lənkəran rayonu ər	15-05-2003	459-IIQ	selcan	20-09-2005	20-09-2005	hazırdır	
Sənəd	"Yetkinlik yaşına çatmayınları işləri və hüquqlar	20-06-2003	486-IIQD	selcan	20-09-2005	20-09-2005	hazırdır	
Sənəd	Azərbaycan Respublikası Seçki Macəssisinin mü	20-06-2003	490-IIQ	selcan	20-09-2005	20-09-2005	hazırdır	

Statuses

2.5.1 Documents Status – In the “Documents Status” panel user can see the list of currently active, completed or cancelled documents. It is possible by Context menu to renew list, to look at document, to change document, to look at document status, to add note to document, to cancel or accept ready documents.

This panel context menu is as below stated:

Göster	
Sənədin vəziyyəti	
Qeyd əlavə et	
Dəyişdir	
Təsdiqle	Qəbul
İmtna et	24-08
Yenile	24-08
İlkənin Lənkəran rayonu ər	27-08
	15-05

2.5.2 Changes Status – “Change Status” is to show documents without relations. It is possible to renew list, to look at base or related document or to change them from this panel Context menu.

This panel Context menu is as below stated:

Göster	Menbə	Dəyişdirir
Dəyişdir	Əlaqəli sənəd	Dəyişdirir
Yenile	Məcəllək aktlarına d	Dəyişdirir
Dəyişdirilmə statusu	Axtarışın nəticələri	

2.5.3 Search results – From “Search results” Context menu it is possible to look at document to change it, also to relate it with currently being changed document or code after ticking document. This panel Context menu is as below stated:

Dədə Qorqud heykəli və "Dədə Qorqu	01-04-
A.M. A. Göster	05-04-
Türkiyə Dəyişdir	08-04-
Azərbaycan Sənədlər elaqələndir	08-04-
Z. H. Macəllə ilə elaqələndir	12-04-
J. A. A. Macəllə ilə elaqələndir	12-04-
statusu	Axtarışın nəticələri

2.5.4 Codes – From “Codes” Context menu it is possible to look at code or to change it, , also to relate it with currently being changed document after ticking code.

This panel Context menu is as below stated:

Macəlləsi	08-07-198
Macəllə Göster	09-02-199
Macəllə Dəyişdir	10-07-199
Macəlləsi	26-12-199
Macəllə Sənədlər elaqələndir	30-12-199
Macəlləsi	25-06-199
statusu	Axtarışın nəticələri

2.6. Forms

2.6.1 Search

This form is used to search for documents.

Search windows consists of two tabs: “Main search” and “Simple string search”.

“Main search” tab can be used for searching documents by official citation, title, classifications, type, issuing institution, registration number, signatory, status, registration date, issue date and effective date

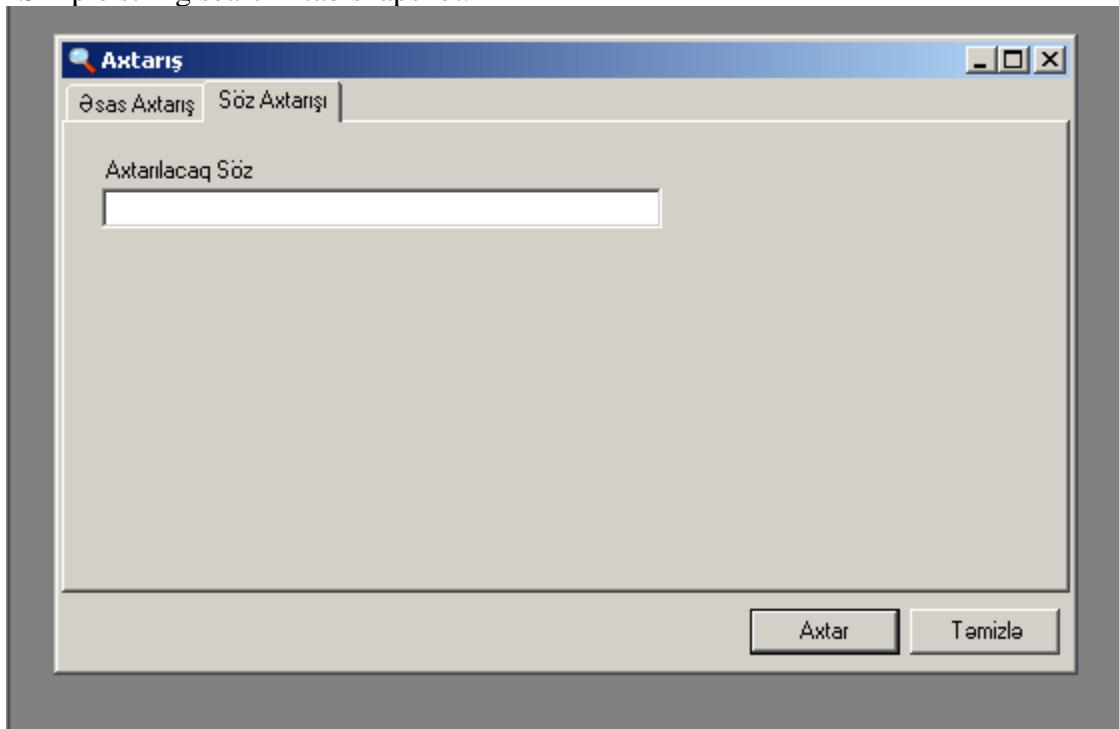
fields. If more than one field used in search, documents matching criterias in any field will be found. For example: if “Document type” was specified as “Order” and “Signatory” as “Heydar Aliyev” then all orders (even those not signed by Heydar Aliyev) and all documents signed by Heydar Aliyev (even not orders) will be found. Entering several words separated with space in “Official citation” and “Registration number” fields will search for documents containing any of these words. “Title” field uses exact match criteria when searched

“Simple string search” tab searches for entered phrase in documents’ titles and text.

“Search” button clears previous search results and starts new search.

“Clear” button intended for quick clearing all search fields. If all fields was left empty during a search then all documents will be found.

“Simple string search” tab snapshot.

2.6.2 Add new document form

This form is used for adding new document. The window consists of some divisions.

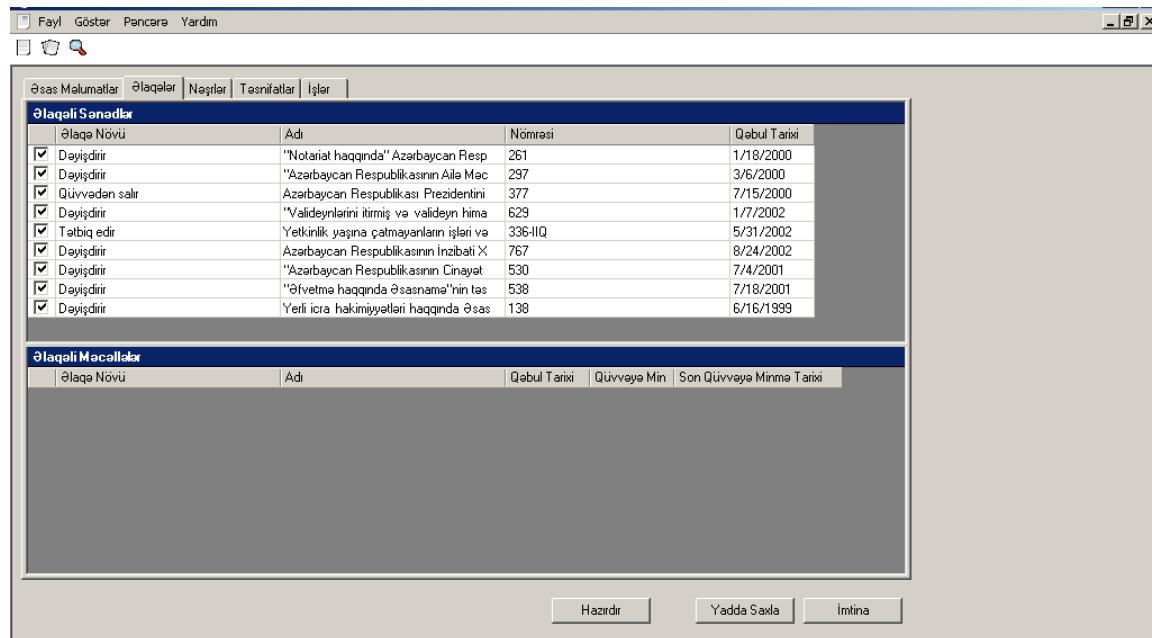
“Main metadata”. Main information about the document is entered and document’s original, codified and image files are selected.

“Relations”. Used for entering related documents and codified codes. Opening search window, removing the relation or viewing the related document commands are available from grids’ context menus. To add new relation check one or more documents from search results tab and choose “Add relation” from context menu. The same document can’t be added twice and the document can not relate with itself.

The same rules apply to related codified codes. To add a new relation with codified code check one or more codified codes from Codes tab and select “Add relation to framework” from context menu.

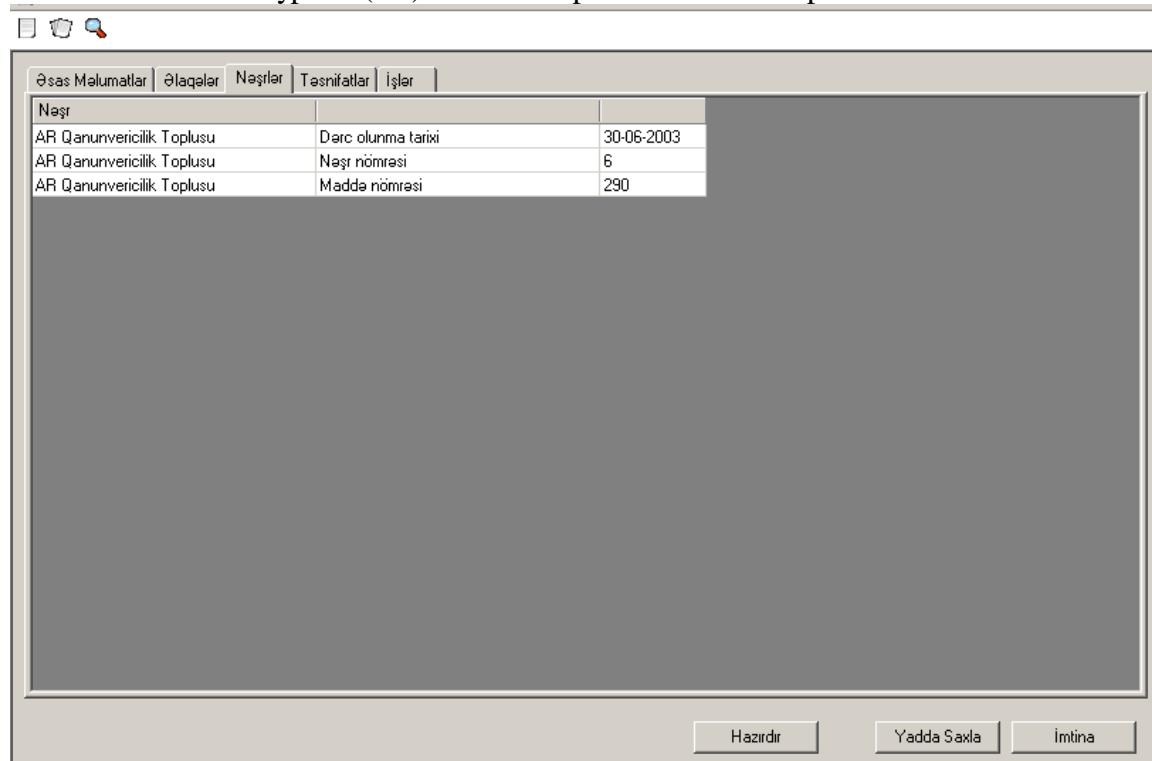
A checkbox next to relation indicates if relation was applied to documents codified text. Documents having not applied relations are shown in “Changes status” tab.

Note: When adding related documents only master document needs to be modified. For example: document A implements document B. This means that document B should be added as relation to document A. There’s no need to change document B. Because when document B is viewed, relation indicating that it is implemented by document B will be shown, but when B is edited, the relation will not be shown. Adding relations using this method speeds up the process (relation needs to be added only once) and changing or removing the relation is automatically applied to the target document (thus decreasing error possibilities).

Citaions. Citations tab is used to enter, remove or change document's citations. Commands are available from context menu.

Note: If error occurs when trying to change citation. Go to Control Panel->Regional and language options, press Customize button in opened window and in Date tab type “dd-MM-yyyy” in “Short date format” field and a hyphen (“-”) in “Date separator” field and press Ok.

Classifications. Classifications to which document is belong is ticked.

Əsas Məlumatlar	Əlaqələr	Nəşrlər	Təsnifatlar	İşlər
☒ Dövlət quruluşunun əsasları				
☐ Mülki qanunvericilik				
☒ Nikah və aila qanunvericiliyi				
☐ Mülki-prosessual qanunvericilik				
☐ Arbitraj prosesi				
☐ İşədülzələmə və əhalinin məşgulluğu haqqında qanunvericilik				
☐ Əmək Qanunvericiliyi				
☒ Sosial siyorta və sosial təminat qanunvericiliyi				
☐ Maliyyə və kredit qanunvericiliyi				
☐ Xalq təsərrüfatının ümumi məsələleri üzrə qanunvericilik				
☐ Müəssisələr və sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında qanunvericilik				
☐ Sənaye qanunvericiliyi				
☐ Əsaslı tikinti və əsaslı təmir haqqında qanunvericilik				
☐ Kənd təsərrüfatı və aqrar-sənaye kompleksləri haqqında qanunvericilik				
☐ Şəhərsalma və arxitektura qanunvericiliyi				
☐ Müstəqil Dövlətlər Birliyi ölkələrinin dövlətlərərəsi strukturları				
☐ Ticaret qanunvericiliyi				
☐ Mənzil-kommunal təsərrüfatı və əhaliyə məişət xidməti haqqında qanunvericilik				
☐ Naqliyyat və rabitə qanunvericiliyi				
☐ Tehsil qanunvericiliyi				
☐ Elm haqqında qanunvericilik				
☐ Mədəniyyət haqqında qanunvericilik				
☐ Vatandaşların sağlığının mühafizəsi haqqında qanunvericilik				
☐ Əhalinin fiziki təriyəsi haqqında qanunvericilik				
☐ Atraf təbii mühitin mühafizəsi və təbii səhiyyətardan sonorulı istifadənin təlimi məsələləri üzrə qanunvericilik				

Hazirdır **Yadda Saxla** **İmtina**

“Tasks”. This tab is intended for internal use only.

“Cancel” Cancels all made changes.

“Save”. This button saves document as draft. Only title is required when saved as draft. This document will be shown with “in progress” status in “Document’s status” tab.

“Ready”. This button is enabled only for administrator, supervisor or workflow users of group 1. This time all required fields having empty values are validated. When a workflow user of group 1 presses this button the document’s status is changed to “pending” and supervisor or administrator can now approve or reject the document. Pressing “Ready” button by supervisor or administrator document approves the document and bypasses pending stage, removing it from status tab. Pressing “Ready” or “Save” buttons sends any new files to server.

“View” button opens original or codified file for viewing.

The screenshot shows a software window with a light gray header bar containing icons for file operations (New, Open, Save, Print) and tabs for 'Əsas Məlumatlar' (Main Information), 'Əlaqələr' (Relations), 'Nəşrlər' (Publications), 'Təsnifatlar' (Decrees), and 'İşlər' (Actions). The 'İşlər' tab is selected, revealing a list of checkboxes:

- Sənəd qəbul edilib
- Gözdan keçirme və qüvvəyə minmə tarixi
- Skanerden keçir, çevir və bazaya daxil et
- Mətni yoxla
- Azərbaycan qəzetiinin saytından əldə et
- İlkin məlumat daxil edilib
- Əsas məlumat daxil edilib
- Macəlləni və ya normativ aktı yenilə
- Gözdan keçir və dərc et

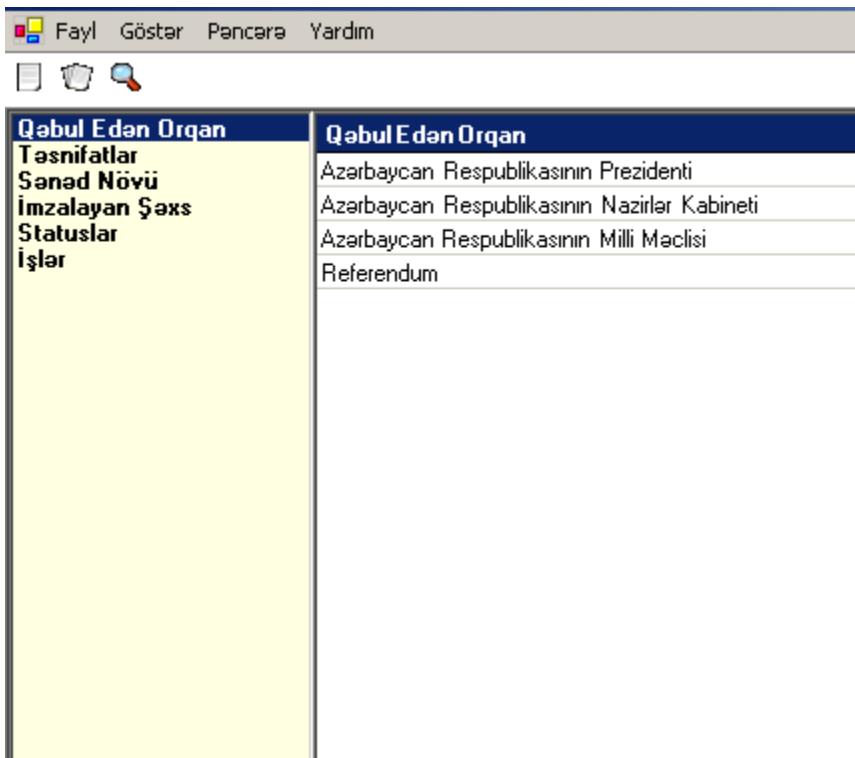
At the bottom right of the main area, there are three buttons: 'Hazırdır' (Ready), 'Yadda Saxla' (Save to Draft), and 'İmtina' (Reject).

2.6.3 Add new code form

“Add new code” window is looking like “Add new document”. Only while entering "relations types" in the searching process “Relate with code” must be choosed.

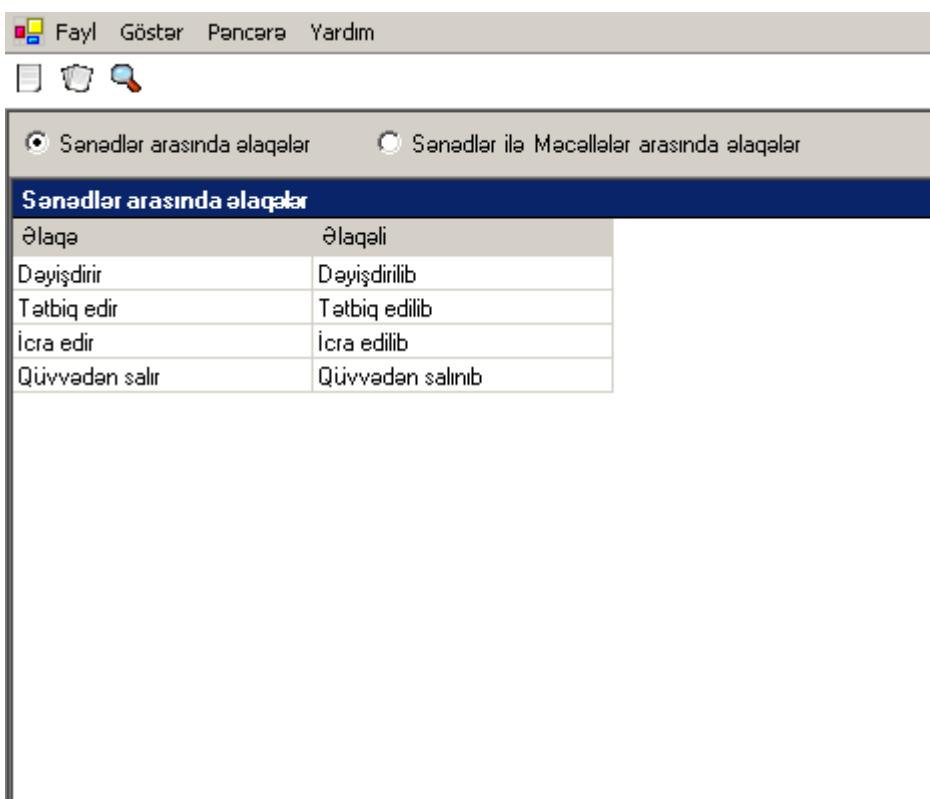
2.6.4 Complements Form

This is for Administrators and Supervisors. From this side some changes can be done on “Issued institute”, “Classifications” and etc.

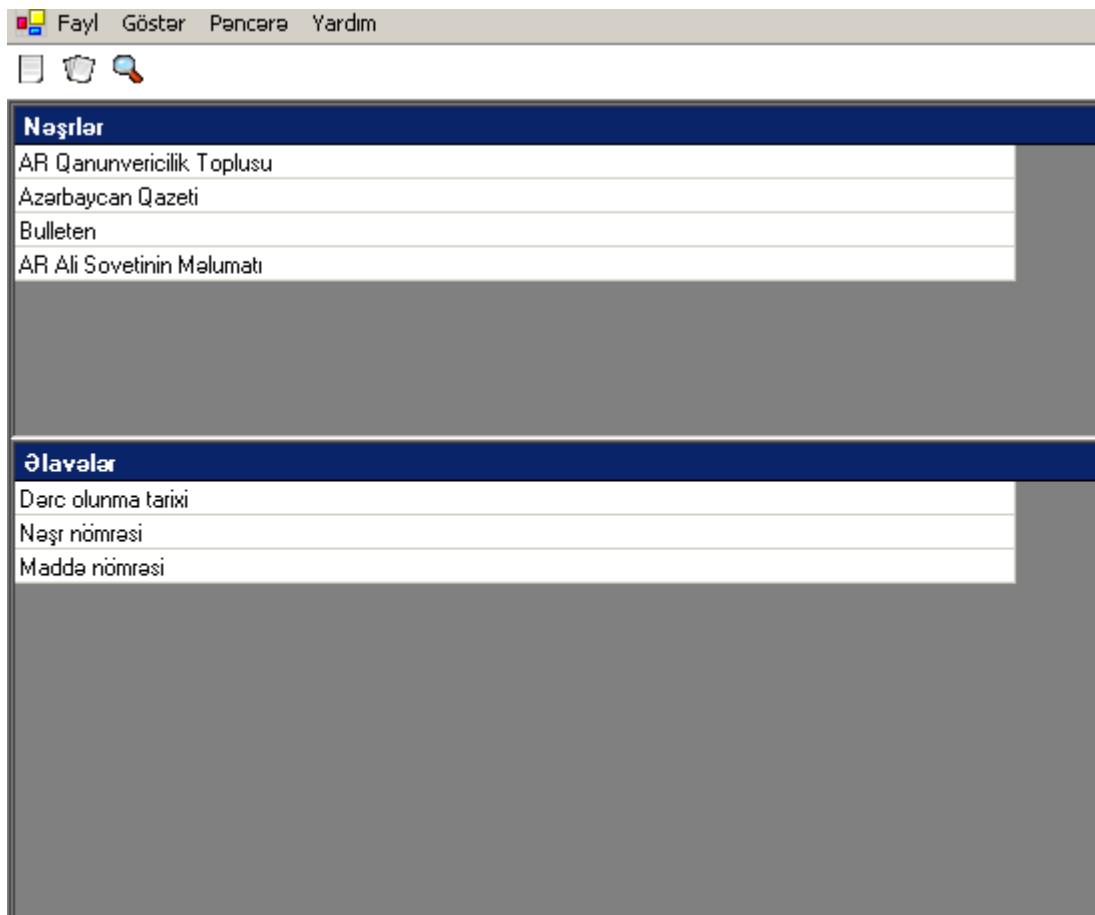
2.6.5 Relations types

This is for Administrators and Supervisors. Relation between documents and between document and codes is determined by this menu. The writing of relation name both in the active and passive form is important to see right relation between documents.

2.6.6 Publishes

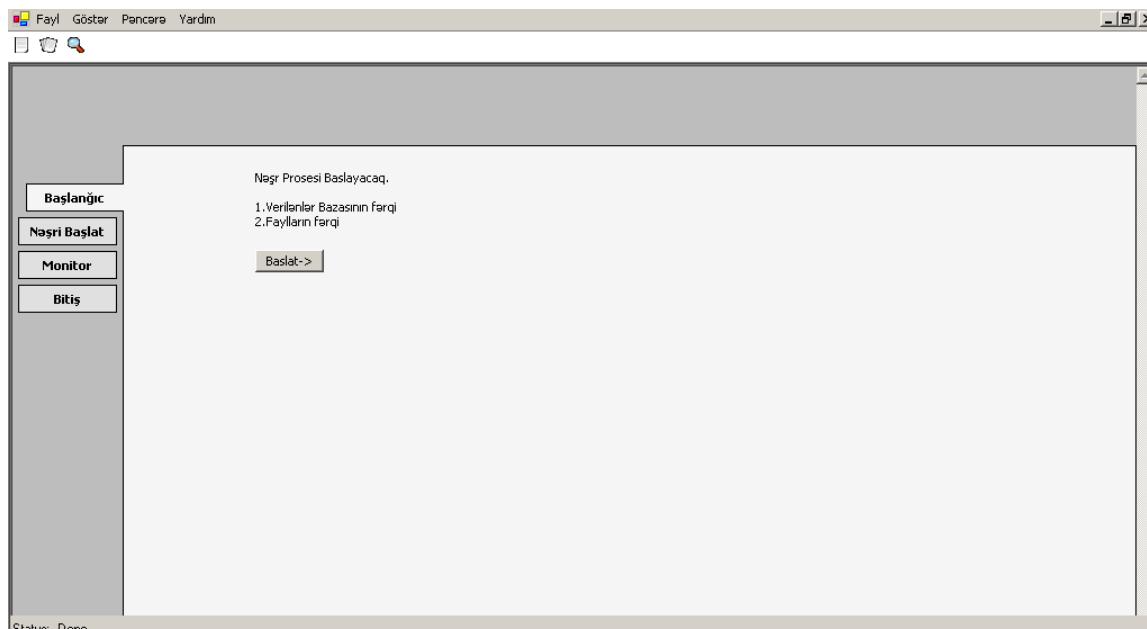
This menu is only for Administrators and Supervisors. Publishes which are meant for documents can be changed by this menu. The name of Publish is entered to upper side, down side is for parameters.

2.6.7 Publish

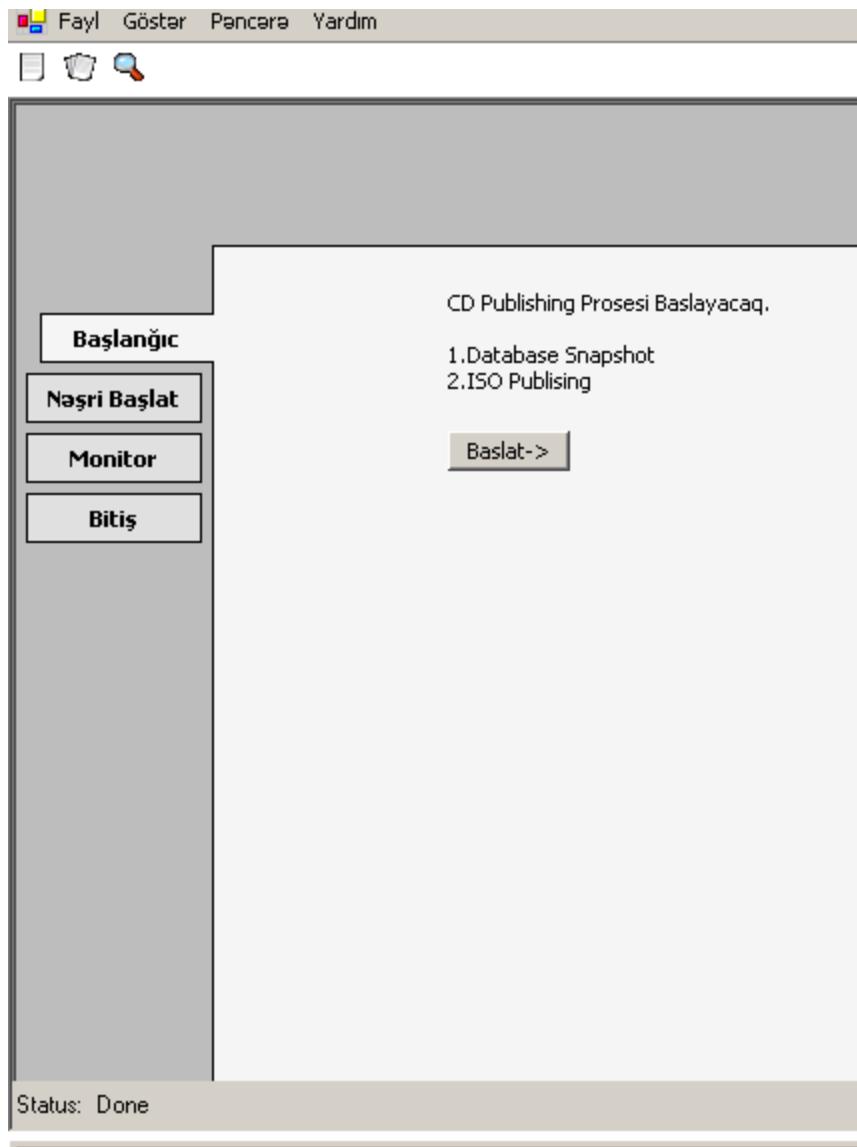
This menu is also for Administrators and Supervisors. All changes made will be transferred to Live Server by Publish. Users carry out this process by buttons.

ALPI_NEW snapshot of ALPI database is created. If there is database with the same name new database will be overwritten on the existing database. Then the new database is compared the last Published database named ALPI_LAST, new and changed files are determined and saved in the different directory. At the end of the this process ALPI_NEW database overwritten on ALPI_LAST database and this Publish process database version is saved for future. Then ALPI_NEW is archivised and saved in the same directory with files which will be published. HASH code is written to the file and saved in the same directory and this directory is zipped by 7zip. Then zipped files is sent to Live Server.

2.6.8 CD Publish

This menu for administrators and supervisors. CD Publish is meant of dispose of ALPI system to end users. In this process, ALPI database snapshot named ALPI_CD is made. If there is database with same name software overwrite new database to existing database. Then all XML files is zipped by 7 zip, their pathes is saved in the database, images is saved in directory without zipped. ALPI_CD database is archivised and saved in the same directory. Then the software, which will be installed to the end user, is transferred to same directory by CD and ISO files are created by NEROCMD.

User can do CD publishing by Istifadəçi bu menyudakı düymələri təqib edərək CD-ləri hazırlaya bilər.

2.6.9 View Form

User can look at document by this form. But no change can do. To do changes he/she must use "Change" button in the left upper side.

The screenshot shows a Windows application window with a title bar 'Fayl Göster Pencəre Yardım'. The main area contains several panels:

- General Panel:** Displays document metadata: Nömrəsi 486-IIQD, Qəbul Edilib 6/20/2003, Tətbiq edilən Orqan Azərbaycan Respublikasının Mi, Növü Qanun, imzalayan Şəxs Heydar Əliyev, Qeydiyyat Tarixi, Qeydiyyat Nömrəsi, Statusu Quvvətadır.
- Classification Panel:** Shows classification levels: Cinayat qanunvericiliyi, Cinayat-prosesual qanunvericiliyi, İnzibati məsuliyət haqqında qanunvericilik.
- Related Documents Panel:** Shows a table with columns: Əlaqa, Adı, Qəbul Tarixi, Nömrəsi. One row is selected: Tətbiq edilib, Yetkinlik yaşına çatmayanların işleri ve hüquqlarının müdafiəsi üzərə komisiyalar haqqında, 6/30/2003, 893.
- Related Articles Panel:** Shows a table with columns: Əlaqa, Adı, Qəbul Tarixi, Qüvvəye İlk, Qüvvəye Son. Three rows are listed: Dəyişdirir, Azərbaycan Respublikasının Cinayat Məcəlləsi, 12/30/1999, 9/1/2000; Dəyişdirir, Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətələr, 7/11/2000, 9/1/2000; Dəyişdirir, Azərbaycan Respublikasının Cinayat Prosesi, 7/14/2000, 9/1/2000.

On the upper side of form it is possible to look at all documents by navigator. User can see documents all information by show forms in different panels.

General Panel- Shows document metadata fields, classification and related documents.

First Version Panel – Shows document first version.

Image Panel – By this panel it is possible to look at document image.

End Version Panel – Shows document end version of document.

Publishes – Shows document ' s all publishes.

Works – Shows necessary works while document add.

2.6.10 Change Form

This form is same with New Document Add Form. Form is opened with documents data for changes.. After changes is saved.

2.7. Buttons

There are three buttons in the CMS.

2.7.1 Ready – This button is saving changes and accept readiness for supervisor.

2.7.2 Save – This button is saving changes, but not accept readiness for supervisor.

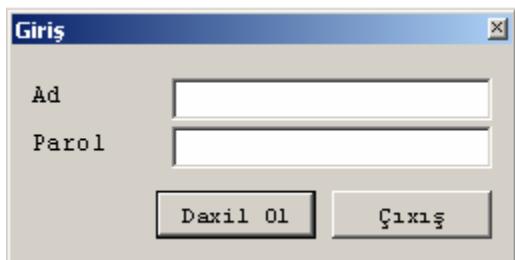
2.7.3 Cancel – Changes are canceled by this button.

3. DBM Training Manuals for Administrator

DBM is software for controlling and configuration of CMS system. By DBM it is possible to add new user, to do changes on existing users and to delete existing users in the CMS. All actions occurred in the CMS can be viewed by DBM. Also user can convert Word files into XML. DBM is admitted only for administrators.

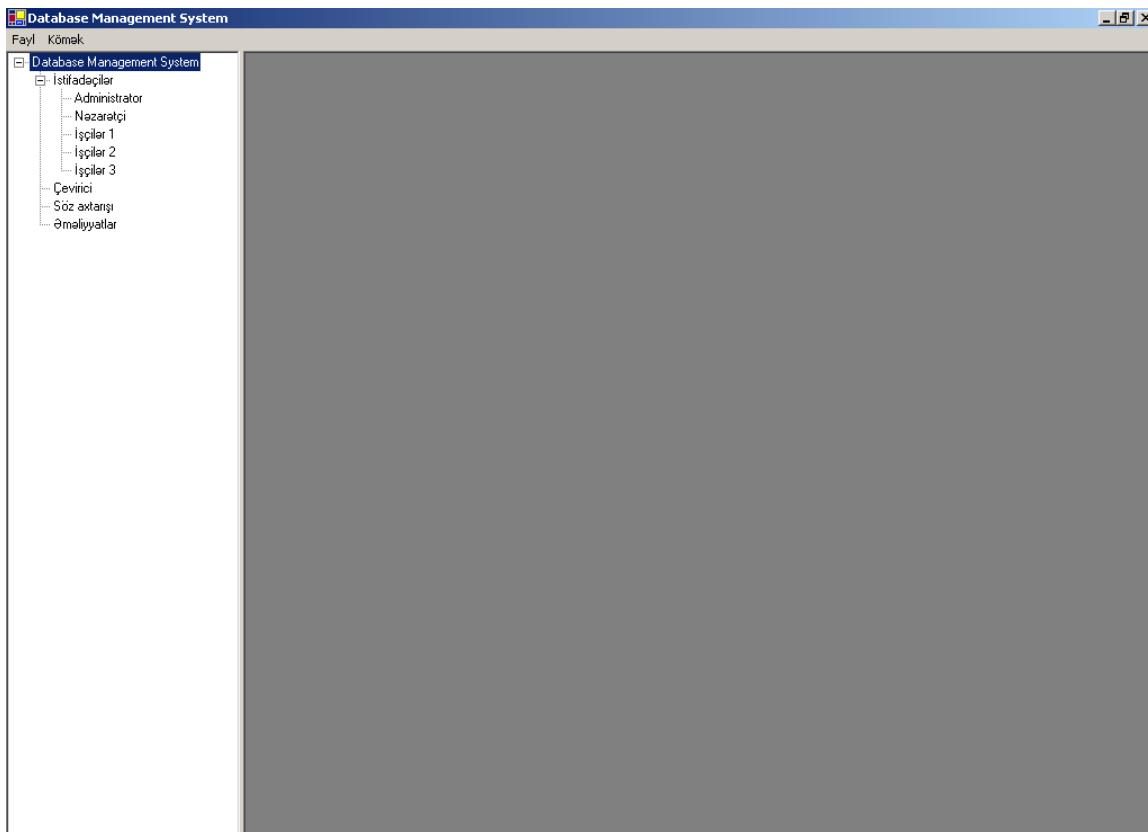
3.1.Enter

While first time entering to software window with asking for Name and Password is opening. Only Users with Administrator Statuses can enter parameters. After three error entrance software is locked.

3.2. First Window

To make easy for DBM user, interface will be opened with menu in the upper side, tree aligned menu in the left side and main windows with space.

3.3. Menu

DBM has tree menu structure. That is why there are a little item in main menu.

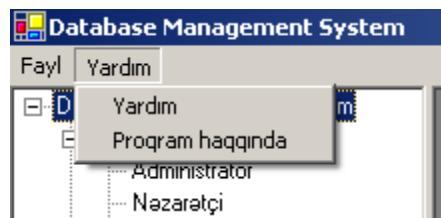
3.3.1 File menu

To exit from software exit button is used.

3.3.2 Help

Help menu is consisting of below stated buttons:

3.3.2.1 Help

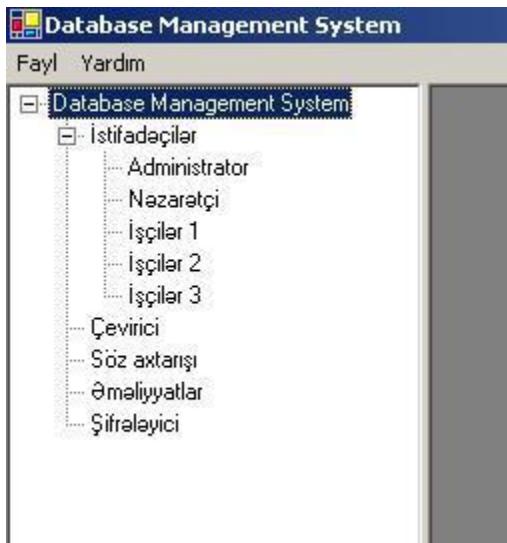
It is for asking for help files.

3.3.2.2 About software

Show DBM version.

3.4. Tree Menu

This is frequently uses menu.

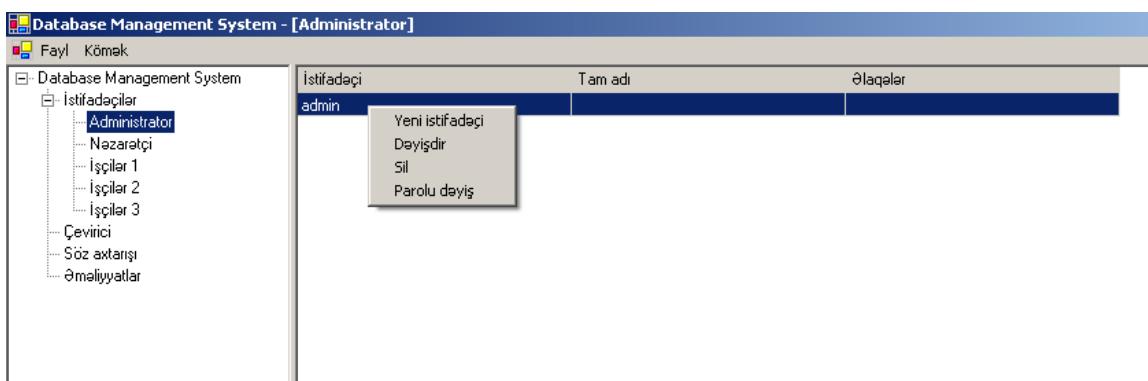

3.4.1 Users

There are 5 user categories in the CMS.

3.4.1.1 Administrator

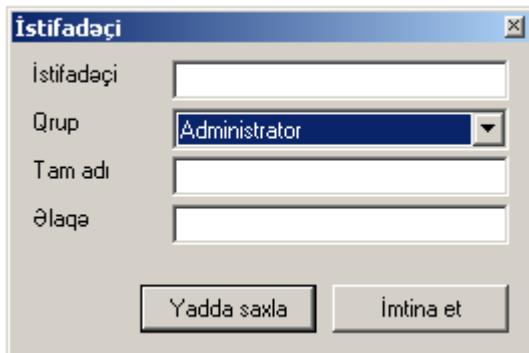
Administrator is user with all use rights. He/She can make any changes in other admins by this window in both CMS and DBM.

User name is viewed in the right side of window. It is possible to make changes by Context menu.

Context menu

- **New user**- new user will be added. User name, category, full name and relation information will be written in this window. User status is chosen from Group field.

- **Change** – If changes are wanted to make on user data it is asking for forms with this user data. Then changes are saved.
- **Delete** – The chosen item will be deleted.
- **Change password** - It is for password change.

This system is same in the all categories.

3.4.1.2 Supervisor

Supervisor is not admitted to enter to DBM. Users in the CMS have the same status with administrator. He/She can changes all dynamic objects, publish and CD Publish in the CMS.

3.4.1.3 Workflow users 1

User in this category can determine the readiness of documents while document add.

3.4.1.4 Workflow users 2

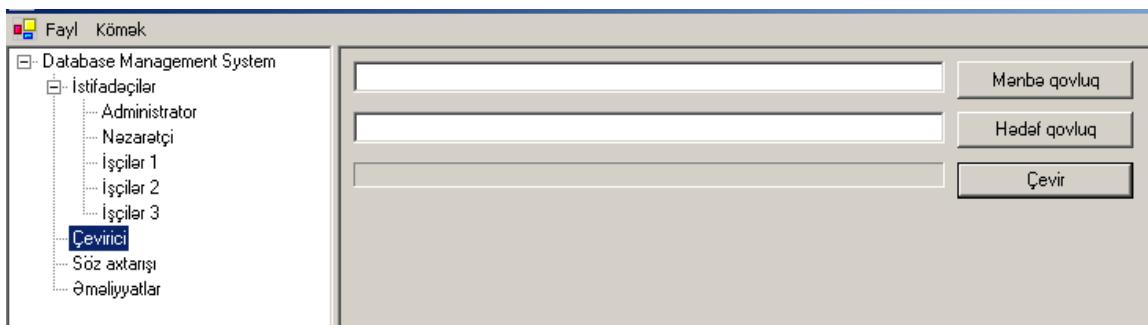
User in this category can determine the readiness of documents for Workflow user 1 while document add.

3.4.1.5 Workflow users 3

Reserved.

3.4.2 Converter

This menu is for converting Word documents to XML.

Word documents directory is chosen By **Base Directory**. XML documents directory is chosen By **Target Directory**. To begin convert process "**Convert**" button is used.

3.4.3 Simple String Search

This menu is used for word search through documents.

3.4.4 Actions

This menu is used to control all actions in the CMS.

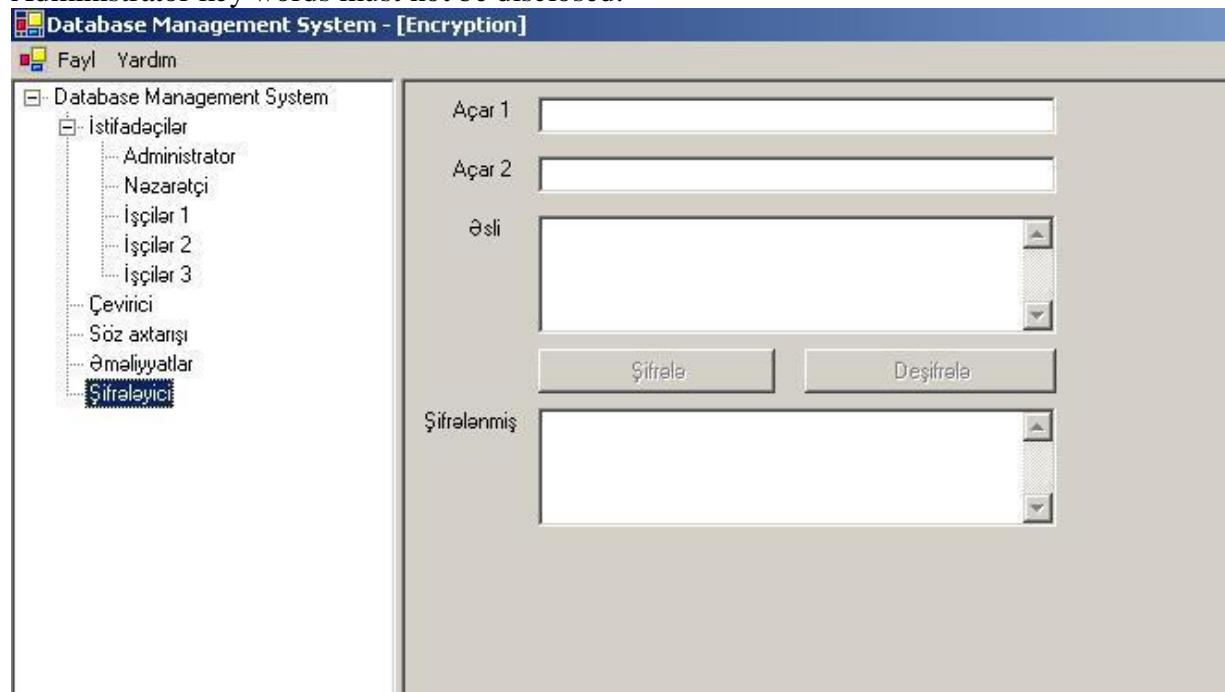
İstifadəçi	Tarix	Əməliyyat	Sənədin adı	Sənədin tipi
ruslan	29.09.2005 15:46	hazırdır	Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəll	Qanun
ruslan	29.09.2005 15:46	təsdiq edilib	Azərbaycan Respublikası Mülki Macəll	Qanun
supervisor	28.09.2005 17:28	hazırdır	Azərbaycan Respublikası Mülki Macəll	Qanun
supervisor	28.09.2005 17:28	təsdiq edilib	Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəll	Qanun
lala	21.09.2005 12:16	hazırdır	Azərbaycan Respublikası Mülki Macəll	Qanun
lala	21.09.2005 12:16	təsdiq edilib	Azərbaycan Respublikası Mülki Macəll	Qanun
gunel	08.09.2005 12:28	yadda saxlanı	Azərbaycan Respublikası Mülki Macəll	Qanun
gunel	09.09.2005 09:47	hazırdır	Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəll	Qanun
gunel	09.09.2005 10:02	hazırdır	Azərbaycan Respublikasının Cinayət	Qanun
gunel	06.09.2005 16:51	yadda saxlanı	Azərbaycan Respublikasının Cinayət	Qanun
supervisor	21.09.2005 18:43	hazırdır	Azərbaycan Respublikasının Cinayət	Qanun
supervisor	21.09.2005 18:43	təsdiq edilib	Azərbaycan Respublikasının Cinayət	Qanun
supervisor	21.09.2005 18:41	hazırdır	Azərbaycan Respublikasının Cinayət	Qanun
supervisor	21.09.2005 18:41	təsdiq edilib	Azərbaycan Respublikasının Cinayət	Qanun

All actions are viewed in the right side. By giving beginning date, end date, action and user name it is possible to make searches.

3.4.5 Encrypt

Administrator can encrypt or decrypt any text by this menu. For this purpose enter key words in Key1 and Key2 field and write encrypt or decrypt text then by Encrypt or Decrypt buttons begin the process. Decryption process can be begun if key words are right.

Administrator key words must not be disclosed.

Administratorlar für məşğələ materialları

**2005
BMGroup MMC**

1. Quruluş

**1.1 Quruluş
ALPI Server Install**

Alpi programı server/client application olduğu üçün əvvəlcə serverdə Microsoft .Net texnologiyası yüklənməli, baza qurulmalı və fiziki faylları client sistemdən almaq üçün freeSSHd programı qurulmalıdır. Bunları etmək üçün ALPI paketində gələn ALPI Install CD-sindən istifadə etmək lazımdır.

Microsoft.NET yükləmə

Əgər sistemdə Microsoft.Net yüklü deyilsə ALPI Install CD-sində olan *ALPI Install CD \ dotnetfx.exe* faylı sistemə yüklənməlidir.

Baza Qurulması

Production server

ALPI databazasının qurulma ardıcılılığı:

1. Sistemə MS SQL Server 2000 və ehtiyac olarsa SP (Service Pack) yüklənməli
2. SQL Query Analyzer programını açın
3. File → Open menyusundan “Prod DB.sql” faylini açırıq.
4. Query → Change database menyusundan “master” bazasını seçirik
5. Query → Execute menüsü vasitəsilə fayldakı əmrələri icra eləyirik

Bununla aşağıdakı əməliyyatlar yerinə yetirilmiş olur:

1. “ALPI” adında databaza düzəldilir
2. “alpi_user” istifadəçi adı düzəldilir (şifrə “alpi2005”) və ona “ALPI” bazasına yazma-oxuma icazəsi verilir. Proqramların konfiqurasiya fayllarında şifrələnmiş şəkildə yazılın parol “alpi2005”-dir. Onu dəyişdirmək üçün ilk dəfə DBM proqramına daxil olub orda “Şifrələmə” seçimindən istifadə edərəkə yeni parolen şifrəsini konfiqurasiya fayllarında dəyişmək lazımdı.
3. Bazada bəzi cədvəllərdə proqramın normal funksionallığı üçün müvafiq sətirlər daxil edilir. Həmçinin DBM və CMS proqramlarına ilkin olaraq daxil olmaq üçün administrator səviyyəli istifadəçi daxil olunur (istifadəçi adı: “admin”, şifrə: “admin”). Bu ilkin ad və şifrə DBM proqramına ilkin daxil olduqdan sonra “Administratorlar” seçimi vasitəsi ilə dəyişdirilə bilər.

Diqqət! Yuxarıda göstərilən əməliyyatların yenidən təkrar edilməsi üçün (hər hansı bir səhv nəticəsində və yaxud yoxlama üçün) aşağıdakı əməliyyatlar yerinə yetirilməlidir. Bu əməliyyatlar bazada daxil edilən bütün informasiyanınitməsinə səbəb olacaq:

1. Baza ilə işləyən bütün proqramlar bağlanmalıdır
2. SQL Server Enterprise Manager proqramı vasitəsilə “ALPI” databazası silinir
3. Security → Logins seçilir və “alpi_user” istifadəçi adı silinir.

Live server

ALPI databazasının qurulma ardıcılığı:

1. Sistemə MS SQL Server 2000 və ehtiyac olarsa SP (Service Pack) yüklənməli
2. SQL Query Analyzer programını açın
3. File → Open menyusundan “Live DB.sql” faylini açırıq.

4. Query → Change database menyusundan “master” bazasını seçirik
5. Query → Execute menyusu vasitəsilə fayldakı əmrələri icra eləyirik

Bununla aşağıdakı əməliyyatlar yerinə yetirilmiş olur:

1. “ALPIC” adında konfiqurasiya databazası düzəldilir
2. “ALPI1” və “ALPI2” adında iki boş baza düzəldilir
3. “master” bazasında “live_restore” və “clear_db_processes” adlı iki stored procedure düzəldilir
4. “alpi_user”, “alpi_user1” və “alpi_user2” istifadəçi adları düzəldilir (şifrə “alpi2005”) və onlara müvafiq olaraq “ALPIC” bazasına yazma-oxuma, “ALPI1”, “ALPI2” bazalarına isə yalnız oxuma icazəsi verilir.

Diqqət! Yuxarıda göstərilən əməliyyatların yenidən təkrar edilməsi üçün (hər hansı bir səhv nəticəsində və yaxud yoxlama üçün) aşağıdakı əməliyyatlar yerinə yetirilməlidir. Bu əməliyyatlar bazada daxil edilən bütün informasiyanın itməsinə səbəb olacaq:

1. Baza ilə işləyən bütün programlar bağlanmalıdır
2. SQL Server Enterprise Manager programı vasitəsilə “ALPI”, “ALPI1”, “ALPI2” databazaları silinir
3. “master” databazasından “live_restore” və “clear_db_processes” stored procedure-ları silinir
4. Security → Logins seçilir və “alpi_user”, “alpi_user1”, “alpi_user2” istifadəçi adları silinir.

Istifadəçi

ALPI sisteminin hər zaman öz xüsusi istifadəçisi olmayı məsləhətdir. Bunun üçün ALPI Serverdə xüsusi adla yeni administrator səviyyəsində istifadəçi əlavə olunmalıdır. Bu istifadəciyə ALPI bazasına tam səlahiyyət verilməlidir.

FreeSSHd

Fiziki faylların clientlərdən alınıb ALPI serverdə saxlanılması üçün freeSSHd programı ALPI Serverə yüklənməlidir. Bunun üçün
ALPI Install CD \freeSSHd.exe

Faylini işlətmək lazımdır. Yükləmə prosesində programın Servis kimi işlədilməsini təsdiqləmək lazımdır. Yükləmə qurtarandan sonra programı açaraq aşağıdakı dəyişiklikləri etmək lazımdır. Dəyişiklikləri edə bilmək üçün freeSSHd konfiqurasiya paraqrafına bax.

CD Web Publish

CMS vasitəsi ilə, administrator və supervisor CMS yüklü olan hər hansı bir sistemdən CD Nəşr edə bilər. Bunun üçün də ALPI Serverə bu veb program yüklənməlidir.

ALPI Install CD \ CdWebSetup\CdWebSetup.msi

Faylini işlətmək lazımdır. Hansı adla yükləndiyinə diqqət edilməlidir. Dəyişiklikləri edə bilmək üçün CD Web Publish konfiqurasiya paraqrafına bax.

CD Publish

CD Web Publish veb programı sadəcə prosesi başladır. CD nəşr prosesini icra edən program CD Publish olduğundan bu program ALPI Serverə yüklənməlidir.

ALPI Install CD \ CDPubSetup\ CDPubSetup.msi

Faylını işlətmək lazımdır. Dəyişiklikləri edə bilmək üçün CD Publish konfiqurasiya paraqrafına bax.

Web Publish

CMS vasitəsi ilə administrator və supervisor CMS yüklü olan hər hansı bir sistemdən nəşr edə bilər. Bunun üçün də ALPI Serverə bu veb program yüklənməlidir.

ALPI Install CD \ webpubSetup\webpubSetup.msi

Faylını işlətmək lazımdır. Hansı adla yükləndiyinə diqqət edilməlidir. Dəyişiklikləri edə bilmək üçün Web Publish konfiqurasiya paraqrafına bax.

Publish

Web Publish veb programı sadəcə prosesi başladır. Publish nəşr prosesini icra edən program olduğundan bu program ALPI Serverə yüklənməlidir.

ALPI Install CD \ PublishSetup\ PublishSetup.msi

Faylını işlətmək lazımdır. Dəyişiklikləri edə bilmək üçün Publish konfiqurasiya paraqrafına bax.

ALPI Client Install

Microsoft.NET Yükləmə

Əgər sistemdə Microsoft.Net yüklü deyilsə ALPI Install CD sində

ALPI Install CD \ dotnetfx.exe

faylını işlədərək sistemə yüklənməlidir

SFTP

Client sistemdən fiziki fayllar wodSFTP.Net programı vasitəsi ilə göndərilir. Bu program client sistemə yüklənməlidir.

ALPI Install CD \ wodSFTP.NET\ wodSFTP.NET.msi

Faylı işlədərək Yükləmə başlanılmalıdır. Yüklənmə zamanı istənilən şifrə

ALPI Install CD \ wodSFTP.NET\ key.txt

Faylında yazılıdır. Oradan alınaraq yüklənmə qurtarılmalıdır.

DBM

DBM programı

ALPI Install CD \DBM\DBM_Setup.msi

Faylı vasitəsi ilə yüklənilə bilər. Dəyişiklikləri edə bilmək üçün DBM konfiqurasiya paraqrafına bax.

CMS

CMS programı

ALPI Install CD \CMS\CMS_Setup.msi

Faylı vasitəsi ilə yüklənilə bilər. Dəyişiklikləri edə bilmək üçün CMS konfiqurasiya paraqrafına bax.

ALPI LIVE SERVER Install

Bu ardıcılıq qorunmalıdır.

Live Publish Install

Live Serverdə ALPI Install CD-sindən istifadə edərək

ALPI Install CD \ LIVE SETUP\ LIVE SETUP.msi

Faylinı Yükləmək lazımdır. Dəyişiklikləri edə bilmək üçün Live Publish konfiqurasiya paraqrafına bax.

Live Servis Install

Live Serverdə ALPI Install CD-sindən istifadə edərək

ALPI Install CD \ ServiceSetup\ ServiceSetup.msi

Faylinı Yükləmək lazımdır. Dəyişiklikləri edə bilmək üçün Live Servis konfiqurasiya paraqrafına bax.

Servisi Aktivləşdirmə

Həm Live Publish, həm də Live Servis konfiqurasiya olunduqdan sonra aşağıdakı proseslər izlənilməlidir:

Windows>Run>CMD

Commandline terminalı vasitəsi ilə aşağıdakı qovluğa gedilməlidir

%WINDIR% \ Microsoft.NET\Framework\v1.1.4322\

Bu qovluqda aşağıdakı komanda icra olunmalıdır.

Install util “LIVE SERVIS .EXE”

LIVE SERVIS .EXE sözünün yerinə LIVE SERVIS programı və yükləndiyi yerin yolu ilə birlikdə PUBLISHSERVICE.exe söyü yazılmalıdır.

Proses bitdikdən sonra Control Panel\Administrative Tools\Services açılaraq ALPI PUBLISH Servisi tapılaraq başla komandası icra edilməlidir

1.2 Konfiqurasiya

1.2.1 DBM

DBM programı kənardan dəyişikliklər edilə bilən sistem üzərinə qurulub. Bunu XML struktura sahib olan DBM.EXE.CONFIG faylından alır. Əvvəlcə bunu izah etməkdə lazımdır.

DBM.EXE.CONFIG fayı DBM.EXE faylinin yerləşdiyi qovluqda olmalıdır. Çünkü DBM açılkən öz qovluğunda bu fayı axtarır.

DBM.EXE.CONFIG XML strukturuna sahibdir. Açıq adı və dəyər sistemdədir (key və value). DBMə lazım olan hər konfiqurasiya dəyərinin açar adı mövcuddur və bu ad unikaldır. Administrator açar adlarını dəyişdirməməli, əlavə etməməli və silməməlidir. Administrator ancaq dəyərləri dəyişdirə bilər. Bu dəyişiklikləri edərkən də hər bir dəyərin mənasını bilməlidir.

Bunun üçün DBM.EXE.CONFIG faylinin strukturuna baxaq:

1. <?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
2. <configuration>
3. <appSettings>
4. <add key="ConnectionString" value="workstation id=DBM;packet size=4096;user id=alpi_user;data source=ALPI;persist security info=False;initial catalog=ALPI;password=" />
5. <add key="Password" value="Pf9+p3Ip0fy+ESSBMU748Q=="></add>
6. <add key="CHM" value="" />
7. </appSettings>
8. </configuration>

1. Sətirdə faylin XML olduğunu bildirən metadata dəyərlər var, burada dəyişiklik edilməməlidir.
2. Sətirdə XMLdə configuration adında kök (root) düzəldilir və dəyişiklik edilməməlidir.

3. Sətirdə kök(root) appSettings adında yeni uşaq (child) əlavə olunur. DBMə lazımlı olan bütün açar və dəyərlər bu valideynin(parent) uşaqları (child) olacaq, burada dəyişiklik edilməməlidir.

4. Sətirdə DBMə lazımlı olan ilk açar yer alır. Bütün açarlar eyni ad (add) daşıyırlar. Onları unikal edən Key adındakı atributdur ki, dəyəri unikaldır. Məsələn bu setdəki uşaqın adı eynidir. (ADD). Key atributunun dəyəri unikaldır. (ConnectionString) . Yəni bu parentin ADD adında və ConnectionString dəyərində Key atributu olan başqa uşaq olmamalıdır. Bu uşaqın başqa atributu da vardır ki ,bu DBMə lazımlı olan dəyəri daşıyır. Bunun adı “value” dir. DBMə hər açılışda ConnectionString dəyəri daşıyan Key atributu olan uşağı axtarır və value atributunun dəyərini configuratsiyasına daxil edir.

Bu sətirdəki value atributu DBMin bazaya bağlanma parametrini daşıyır. Bu parametrə göz atsaq görərik ki, burada serverin adı (data source=**ALPI**), bazanın adı (initial catalog=**ALPI**), bazaya bağlanan istifadəçinin adı (user id=**alpi_user**) və digər başqa dəyərlər vardır.

Əgər serverin , bazanın və ya istifadəçinin adı bilinərsə administrator buradan dəyişdirə bilər.

5. Bu sətirdə bazaya bağlanan istifadəçinin kodu tutulur. İstifadəçilər tərəfindən kod görünməsin deyə kod şifrələnərək (**Pf9+p3Ip0fy+ESSBMU748Q==**) yazılır və DBM oxuyub daxilində doğru olub olmadığını kontrol edir.

Əgər administrator kodu dəyişdirməli olarsa DBM –in menyusu “Şifrələyici”dən istifadə etməlidir.

6. Sətirdə DBM in yardım faylıının adı mövcuddur burada da dəyişikliklər edilməməlidir.

7. Və 8-ci. sətirlərdə əsas valideyn və kök bağlanır və burada da dəyişikliklər edilməməlidir.

Program açılandan sonra interfeyslər haqqında bütün məlumatlar aşağıdakı kimidir.

1.2.2 CMS

CMS programı kənardan dəyişikliklər edilə bilən sistem üzərinə qurulub. Burada məlumatlar XML struktura sahib olan CMS.EXE.CONFIG faylından alır və bunu izah etmək lazımdır.

CMS.EXE.CONFIG faylı CMS.EXE faylının yerləşdiyi qovluqda olmalıdır. Çünkü CMS açılkən öz qovluğunda bu faylı axtarır.

CMS.EXE.CONFIG XML strukturuna sahibdir. Açıq adı və dəyər sistemdədir (key və value).CMS ə lazımlı olan hər konfiqurasiya dəyərinin açar adı mövcuddur və bu ad unikaldır. Administrator açar adlarını dəyişdirməməli, əlavə etməməli və silməməlidir. Administrator ancaq dəyərləri dəyişdirə bilər. Bu dəyişiklikləri edərkən də hər bir dəyərin mənasını bilməlidir.

Bunun üçün CMS.EXE.CONFIG faylının strukturuna baxaq:

```
1. <?xml version="1.0" encoding="utf-8"?>
2. <configuration>
3. <appSettings>
4. <add key="General" value="workstation id=CMS;packet size=4096;data
   source=ALPI;persist security info=False;" />
5. <add key="UserPass" value="Pf9+p3Ip0fy+ESSBMU748Q=="></add>
6. <add key="SFTP_HOST" value="ALPI"></add>
7. <add key="SFTP_USER" value="alpi_user"></add>
8. <add key="SFTP_PASSWORD" value="Pf9+p3Ip0fy+ESSBMU748Q=="></add>
9. <add key="SFTP_TIMEOUT" value="100"></add>
10. <add key="URL" value="http://alpi/cdpublish/start.aspx" />
11. <add key="PUBLISHURL" value="http://alpi/publish/index.aspx" />
12. <add key="CHM" value="help.chm" />
13. </appSettings>
14. </configuration>
```

1-ci sətirdə faylin XML olduğunu bildirən metadata dəyərlər var və dəyişiklik edilməməlidir

2-ci. sətirdə XML də configuration adında kök (root) düzəldilir və dəyişiklik edilmir.

3-cü. sətirdə kok (root) appsettings adında yeni uşaq (child) əlavə olunur. CMS ə lazımlı olan bütün açar və dəyərlər bu valideynin(parent) uşaqları (child) olacaq həmçinin burda da dəyişiklik edilmir

4-cü sətirdə CMS ə lazımlı olan ilk açar yer alır. Bütün açarlar eyni ad (add) daşıyırlar. Onları unikal edən Key adındakı atributdur ki, dəyəri unikaldır. Məsələn bu sətirdəki uşağın adı eynidir (ADD). Key atributunun dəyəri unikaldır (General) . Yəni bu valideynin ADD adında və General dəyərində Key atributu olan başqa uşaq olmamalıdır.

Bu uşağın başqa atributu da vardır ki, bu CMS ə lazımlı olan adı daşıyır bunun adı “value”dır. CMS hər açılışında General dəyəri daşıyan Key atributu olan uşağı axtarır və value atributunun dəyərini configurasiyasına daxil edir.

Bu sətirdəki value atributu CMS in bazaya bağlanma parametрini daşıyır. Bu parametrə göz atsaq görərik ki, burada serverin adı (data source=ALPI) və digər başqa dəyərlər var.

Əgər serverin adı dəyişilərsə administrator buradan dəyişdirə bilər.

5. Bu sətirdə bazaya bağlanan istifadəçinin kodu tutulur. İstifadəçilər tərəfindən kod görünməsin deyə kod şifrələnərək (**Pf9+p3Ip0fy+ESSBMU748Q==**) yazılır. Bunu CMS oxuyub daxilində doğru olub olmadığını kontrol edir.

Əgər administrator kodu dəyişdirməli olarsa DBM-lə birlikdə gələn köməkçi program olan “Util.exe”dən istifadə etməlidir.

6. Bu sətirdə CMS vasitəsi ilə sənədlər hansı sistemə göndəriləcəksə onun adı (**ALPI**) tutulur. Sənədlərin təhlükəsizliyini təmin etmək üçün free SSH -d programından istifadə edilir. Bu program SFTP protokolundan istifadə edərək faylları şifrələyərək göndərir. Bu programın qurulması haqqında məlumat buradadır.

7. Bu sətirdə serverdə işləyən free SSHd programına daxil olacaq istifadəçinin adı tutulur.
8. Bu sətirdə serverdə işləyən freeSSHd programına daxil olacaq istifadəçinin şifrələnmiş kodu tutulur. Əgər administrator kodu dəyişdirməli olarsa DBM lə birlikdə gələn köməkçi program olan "Util.exe"den istifadə etməlidir.
9. Bu sətirdə serverdə işləyən free SSHd programına faylların göndərilməsinin gözləmə vaxtı (TIMEOUT) tutulur. Lazım gələrsə dəyişdirilə bilər.
10. Bu sətirdə CMS-də CD Nəşr edərkən serverdə olan CDPublish Veb Programının adresi saxlanılır.
11. Bu sətirdə CMS-də Nəşr edərkən serverdə olan Publish Veb Programının adresi saxlanılır.
12. Bu sətirdə CMS-in yardım faylinin adı tutulur. Dəyişdirilməlidir.
13. Bu sətir appSettings adında valideynlə əlaqələndirilir. Dəyişdirilməlidir.
14. Bu sətir configuration adında köklə əlaqələndirilir. Dəyişdirilməlidir.

CD Web Publish

Hər hansı bir Client sistemdə CD Nəşr prosesi başlada bilmək üçün bu veb programına ehtiyac var. Qurulduğdan sonra bəzi Dəyişikliklər edilməlidir. Bunun üçün programın yükləndiyi qovluqda mövcud olan Web.config faylı Notepad vasitəsi ilə açılmalıdır.

1. <appSettings>
 2. <add key="ALPICDCON" value="workstation id=VMC;packet size=4096;user id=sa;data source=ALPI;persist security info=True;initial catalog=ALPI_CD;password=pass1"></add>
 3. <add key="ALPICON" value="workstation id=VMC;packet size=4096;user id=sa;data source=ALPI;persist security info=True;initial catalog=ALPI;password=alpi2005"></add>
 4. <add key="EXEFILE" value="c:\publish.exe"></add>
 5. </appSettings>
-
2. Sətirdə ALPICDCON açarında olan dəyər CD Nəşr zamanı ALPI CD adında yeni quraşdırılan baza ilə əlaqələndirmək üçün bu parametrdən istifadə edilir. İzah edilən yolla istənilən Dəyişikliklər edilə bilinər.
 3. Sətirdə ALPICON açarında olan dəyər CD Nəşr zamanı ALPI bazası ilə əlaqələndirmək üçün bu parametrdən istifadə edilir. İzah edilən yolla istənilən Dəyişikliklər edilə bilinər.
 4. EXEFILE açarı CD Nəşr prosesini icra edən EXE faylinin yolunu saxlayır. CD Publish programının yükləndiyi yol buraya yazılmalıdır.

CD Publish

CD Nəşr prosesini bu program icra edir. Qurulduğu qovluqda olan CDPublishFile.exe.config faylini NOTEPAD vasitəsi ilə açaraq dəyişikliklər edilə bilər:

1. <add key="conn.ConnectionString" value="workstation id=VMC;packet size=4096;user id=sa;data source=ALPISERVER;persist security info=True;initial catalog=ALPI_CD;password=pass1" />
2. <add key="ROOT" value="E:\alpi_data\" />
3. <add key="ALPI_DATA" value="C:\Program Files\Microsoft SQL Server\MSSQL\BACKUP\alpi_cd_bkp.bak" />
4. <add key="CD_APPLICATION" value="E:\Setup\" />
5. <add key="AUTORUN" value="E:\autorun\" />
6. <add key="7zip" value="e:\7zip\" /> <!-- Folder name without slash of 7zip -->
7. <add key="ERRORXML" value="e:\error.xml" />
8. <add key="ISOPATH" value="e:\\" />
9. <add key="CDSIZE" value="700" />
10. <add key="ISTEMPPMANUAL" value="1" />
11. <add key="TEMPPATH" value="e:\temp\" />
12. <add key="AUTORUNINF" value="open=Setup\MSDEBootStrap.exe" />
13. <add key="ISFULLPROCESS" value="0" />
14. <add key="PROCESSCOUNT" value="100" />

1. Sətirdə ALPI CD bazası ilə əlaqələnmək üçün lazım olan parametr saxlanılır İzah edilən yolla istənilən Dəyişikliklər edilə bilinər.
2. Sətirdə serverdə fiziki faylların saxlanıldığı qovluğun adı yazılır.
3. Sətirdə proses zamanı ALPI bazasını arxivləşdiriləcək faylin adı yazılır.
4. Sətirdə CD-yə əlavə olunacaq fayllar (ALPI programının install versiyası ve s.) saxlanılan qovluğun adı yazılır.
5. Sətirdə autorunla açılacaq faylların saxlanıldığı qovluğun yolu yazılır.
6. Sətirdə faylları sıxmaq üçün lazım olacaq 7zip programının olduğu qovluğun yolu yazılır.
7. Sətirdə proses nəticəsində çıxan errorların saxlanılacağı XML faylinin yolu göstərilir.
8. Sətirdə ISO fayllarının yazılıcağı yol yazılır.
9. Sətirdə hər CD-nin ölçüsü yazılır (MB cinsindən)
10. Proses vaxtı program sistemin TEMP qovluğununa müraciət edir. Administratorun təyin etdiyi qovluğa müraciət etməsi üçün buraya 1 yazılmalıdır
11. Administratorun təyin etdiyi qovluğun yolu buraya yazılmalıdır
12. Sətirdə autorun faylinin ilk açılacaq faylin yolu göstərilməlidir.
13. Sətirdə Əgər administrator CD nəşr prosesini test etmək istəyirsə və nəşr prosesinin tez etmək istəyirsə buraya 1 yazmalıdır.
14. Sətirdə administrator, test etmək istəyərkən CD-yə nəşr olunacaq faylin sayı buraya yazmalıdır.

Web Publish

Hər hansı bir client sistemdə nəşr prosesi başlada bilmək üçün bu veb programına ehtiyac var. Qurulduğundan sonra bəzi Dəyişikliklər edilməlidir. Bunun üçün programın yükləndiyi qovluqda mövcud olan Web.config faylı Notepad vasitəsi ilə açılmalıdır.

1. <appSettings>
2. <add key="ALPICON" value="workstation id=VMC;packet size=4096;user id=sa;data source=ALPI;persist security info=True;initial catalog=ALPI;password=pass1"></add>
3. <add key="EXEFILE" value="D:\ALPI\PublishExe\bin\PublishExe.exe"></add>
4. <add key="URL" value="http://ALPISERVER/livepublish/filepublish.aspx"></add>
5. </appSettings>

2. Sətirdə ALPI Serverdəki ALPI bazası ilə əlaqələnmək üçün parametr yazılmalıdır. İzah olunan yolla istənilən dəyişikliklər edilə bilər.
3. Sətirdə Nəşr prosesini icra edən programın yolu yazılmalıdır.
4. Sətirdə bu veb programının HTTP adresi yazılmalıdır.

Publish

ALPI Serverdən Live Servere Nəşr prosesini bu program icra edir. Yükləndiyi qovluqda mövcud olan PublishExe.exe.config faylinı Notepad vasitəsi ilə açıb içində bəzi konfiqurasiyalar edilməlidir.

1. <appSettings>
2. <add key="General" value="workstation id=CMS;packet size=4096;data source=ALPI;persist security info=False;user id=sa;" />
3. <add key="SAPass" value="Pf9+p3Ip0fy+ESSBMU748Q=="></add>
4. <add key="7zip" value="c:\7zip"></add> <!-- without \ -->
5. <add key="alpiRoot" value="\alpi\alpi_data"\></add> <!-- with \ -->
6. <add key="errorXml" value="c:\errorXml.xml"></add> <!-- "" means no need xml file -->
7. <add key="SFTP_HOST" value="192.168.0.127"></add>
8. <add key="SFTP_USER" value="alpi_user"></add>
9. <add key="SFTP_PASSWORD" value="Pf9+p3Ip0fy+ESSBMU748Q=="></add>
10. <add key="SFTP_TIMEOUT" value="100"></add>
11. <add key="HASH" value="245833B14E4C2356202985C270A58EB11D82541"></add>
12. <add key="com.CommandTimeout" value="300" />
13. </appSettings>

2. Sətirdə ALPI Serverdə mövcud olan ALPI bazası ilə əlaqələnmək üçün parametr yazılmalıdır. İzah edilən yolla istənilən Dəyişikliklər edilə bilinər.
3. Sətirdə ALPI bazasına bağlanan SA istifadəçisinin kodu şifrələnmiş şəkildə yazılmalıdır.
4. Sətirdə CD Publish programı vasitəsi ilə sistemə yüklənmiş 7zip programının yolu yazılmalıdır. 7ZIP CD Publish programının yükləndiyi qovluğa yüklənir.
5. Sətirdə fiziki faylların saxlanıldığı qovluğun yolu göstəriləməlidir.
6. Sətirdə prosesin nəticəsini göstərən faylin yolu yazılmalıdır
7. Sətirdə LIVE Serverin IP adresi yazılmalıdır
8. Sətirdə SFTP programla əlaqələnən istifadəçinin adı yazılmalıdır.
9. Sətirdə SFTP programla əlaqələnən istifadəçinin kodu şifrələnərkən yazılmalıdır.
10. Sətirdə SFTP programla əlaqələnərkən gözləmə müddəti yazılmalıdır
11. Sətirdə SFTP vasitəsi ilə göndərilən faylin HASH kodu yazılmalıdır. Bu kod Live Serverdəki HASH kodla eyni olmalıdır

12. Sətirdə SQLCommandin gözləmə müddəti yazılımalıdır

LIVE Servis

Bu servis Live Serverde durmadan aktiv olaraq işləyir və Nəşr prosesi nəticəsində gələn fayl sistemə daxil olan kimi Nəşr Prosesinin Live Server tərəfini icra edən programı çağırır. Yükləndiyi qovluqda mövcud olan PUBLISHSERVICE.exe.config faylini Notepad vasitəsi ilə açaraq dəyişikliklər edilməlidir.

1. <add key="7ZIP" value="c:\publish.7zip"></add>
 2. <add key="EXE" value="D:\ALPI\CMS\bin\cms.exe"></add>
-
1. Sətirdə daxil olduğunu yoxlayacaq faylin adı yazılımalıdır
 2. Sətirdə Nəşr prosesini davam etdirən programın yolu yazılımalıdır

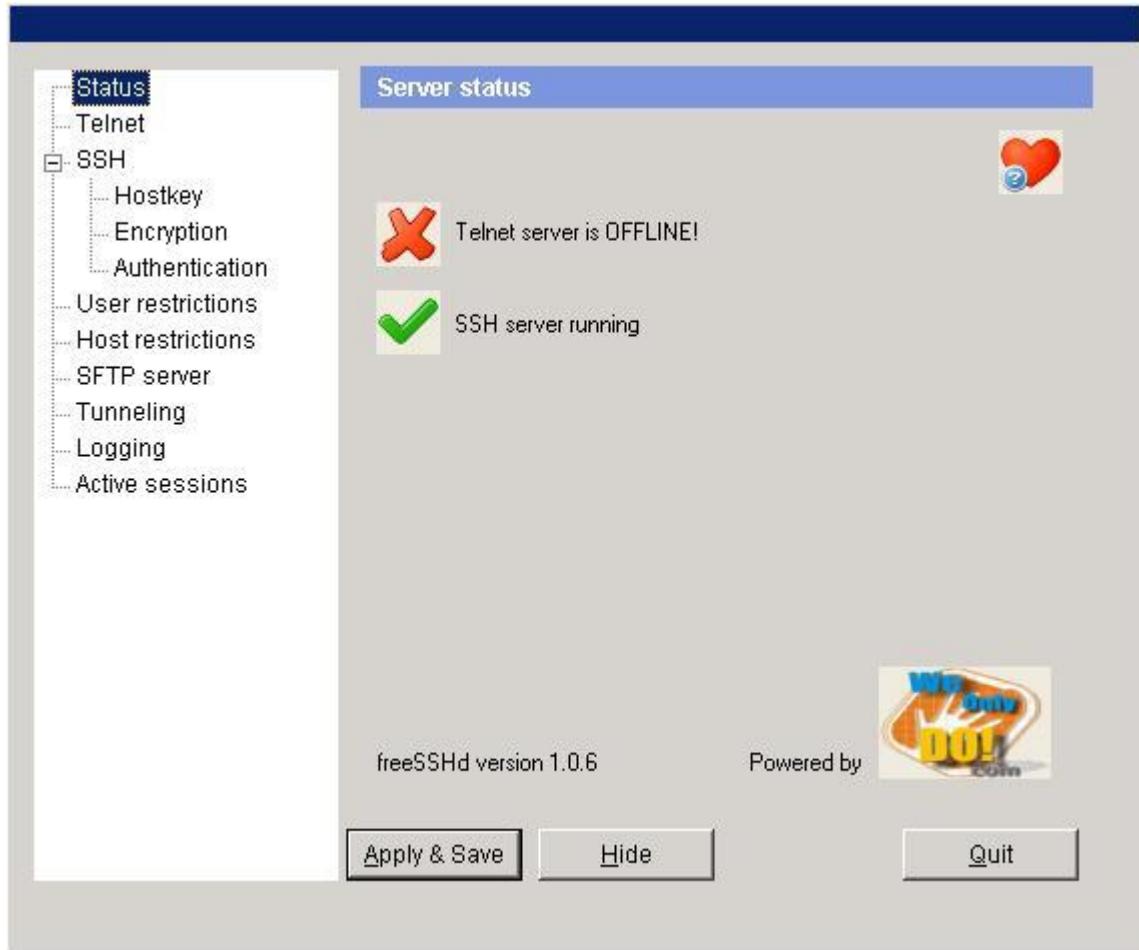
LIVE Publish

Bu program ALPI Serverdən gələn sixışdırılmış faylı alaraq Nəşr prosesinə davam edir. Yükləndiyi qovluqda mövcud olan livepublishExe.exe.config faylini Notepad vasitəsi ilə açaraq dəyişikliklər edilməlidir.

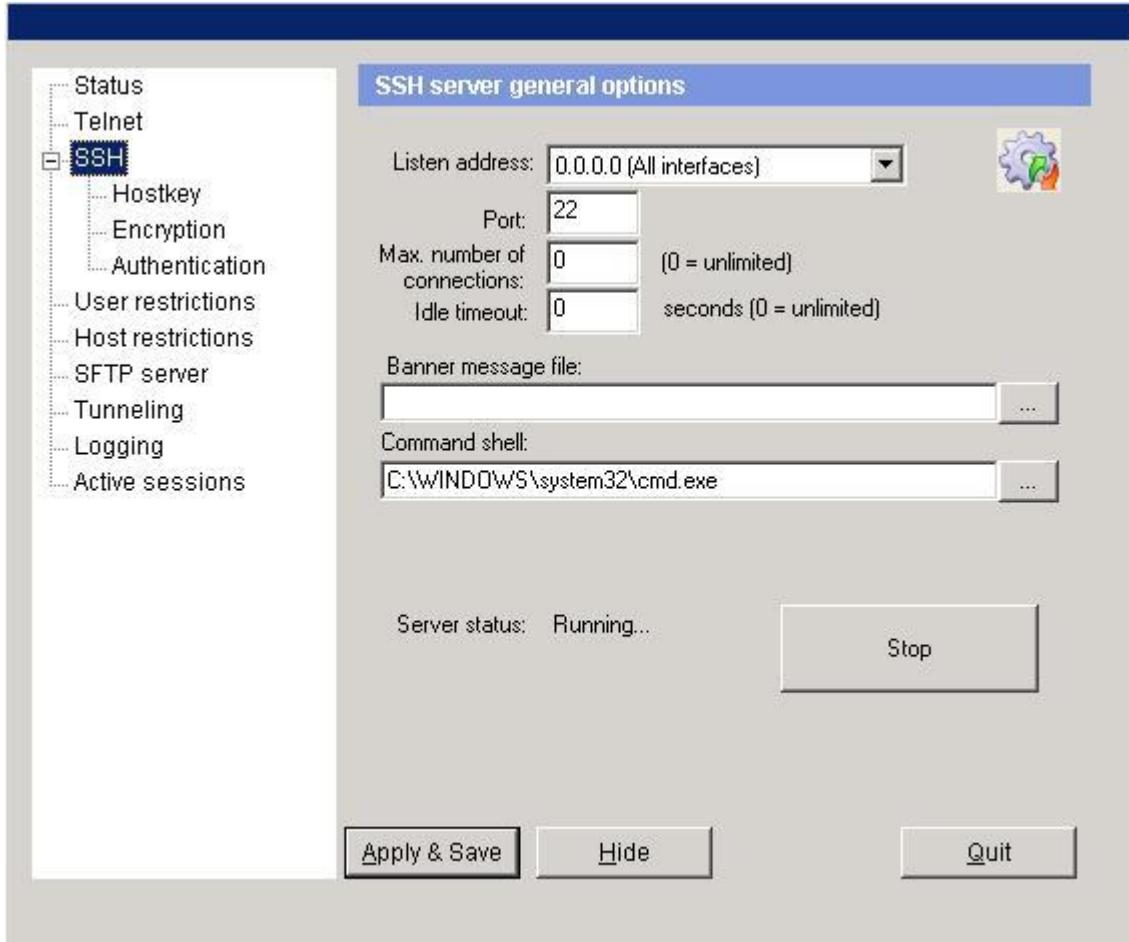
1. <add key="7zip" value="c:\7zip\"></add> <!-- with \ -->
 2. <add key="ERRORFOLDER" value="C:\\"></add> <!-- with \ -->
 3. <add key="BKP" value="web.bkp"></add>
 4. <add key="TIMEOUT" value="50000"></add>
 5. <add key="ROOT" value="c:\root\"></add> <!-- with \ -->
 6. <add key="PUBLISH7ZIP" value="c:\publish.7zip"></add>
 7. <add key="HASH" value="245833B14E4C2356202985C270A58EB11D82541"></add>
 8. <add key="conn.ConnectionString" value="workstation id=VMC;packet size=4096;user id=sa;data source=LiveServer;persist security info=True;initial catalog=master;password=pass1" />
-
1. Sətirdə 7zip programının yolu yazılımalıdır.
 2. Sətirdə prosesin nəticələrini göstərən faylların yazılıacağı yol yazılımalıdır.
 3. Sətirdə sixışdırılmış faylin içindəki bərpa faylinin adı yazılımalıdır. Bu dəyişdirilməməlidir.
 4. Sətirdə bazanın gözləmə müddəti yazılımalıdır.
 5. Sətirdə fiziki faylların saxlanıldığı qovluğun adı yazılımalıdır.
 6. Sətirdə sixışdırılmış faylin yolu yazılımalıdır.
 7. Sətirdə sixışdırılmış faylin HASH kodu yazılımalıdır və ALPI Serverdəki ilə eyni olmalıdır.
 8. Sətirdə Live Serverdəki ALPI bazası ilə əlaqələnmək üçün parametr yazılımalıdır. İzah olunan yolla dəyişikliklər edilməlidir.

FreeSSHd

Bu program serverdə aktiv vəziyyətdə olmalıdır və gələn faylları göstərilən yerə köçürməlidir.

Telnet offline olmalıdır .SSH aktiv olmalıdır. Bu program servis kimi yükleniyindən hər zaman aktivdir. Əgər SSH offline görsənərsə sol tərəfdəki SSH menyusuna basaraq Başla komandası icra edilə bilər.

Sol menyu vasitəsi ilə “User restrictions” pəncərəsini açaraq istifadəçilər kontrol edilməlidir. Burada bizim tövsiyəmiz sadəcə ALPI üçün nəzərdə tutulan istifadəçiye icazə verilməlidir.

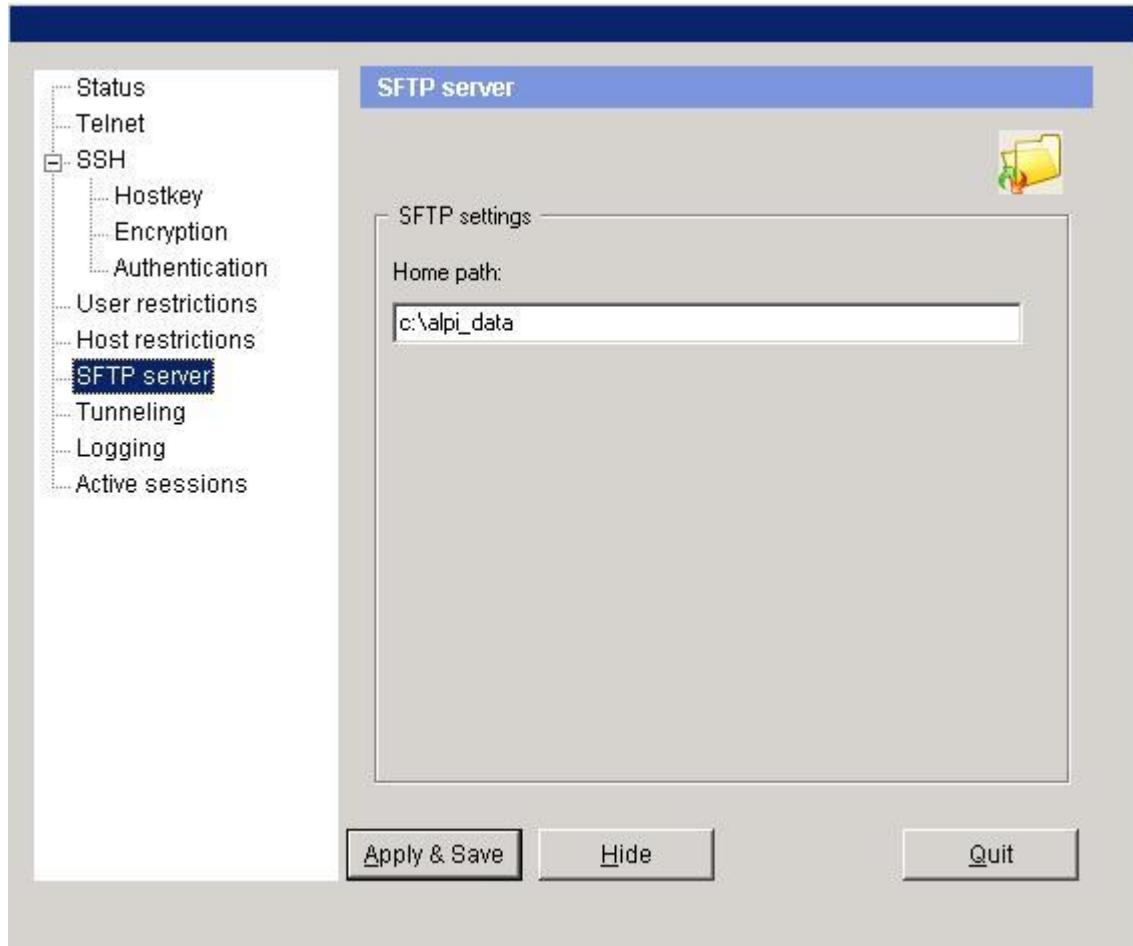
User restrictions

	Shell	SFTP	Tunnel
Administrator	☐	☐	☐
alpi_user	☐	☒	☐
ASPNET	☐	☐	☐
Guest	☐	☐	☐
IUSR_ALPI	☐	☐	☐
IWAM_ALPI	☐	☐	☐
ora	☐	☐	☐
SQLDebugger	☐	☐	☐
SUPPORT_388945a0	☐	☐	☐

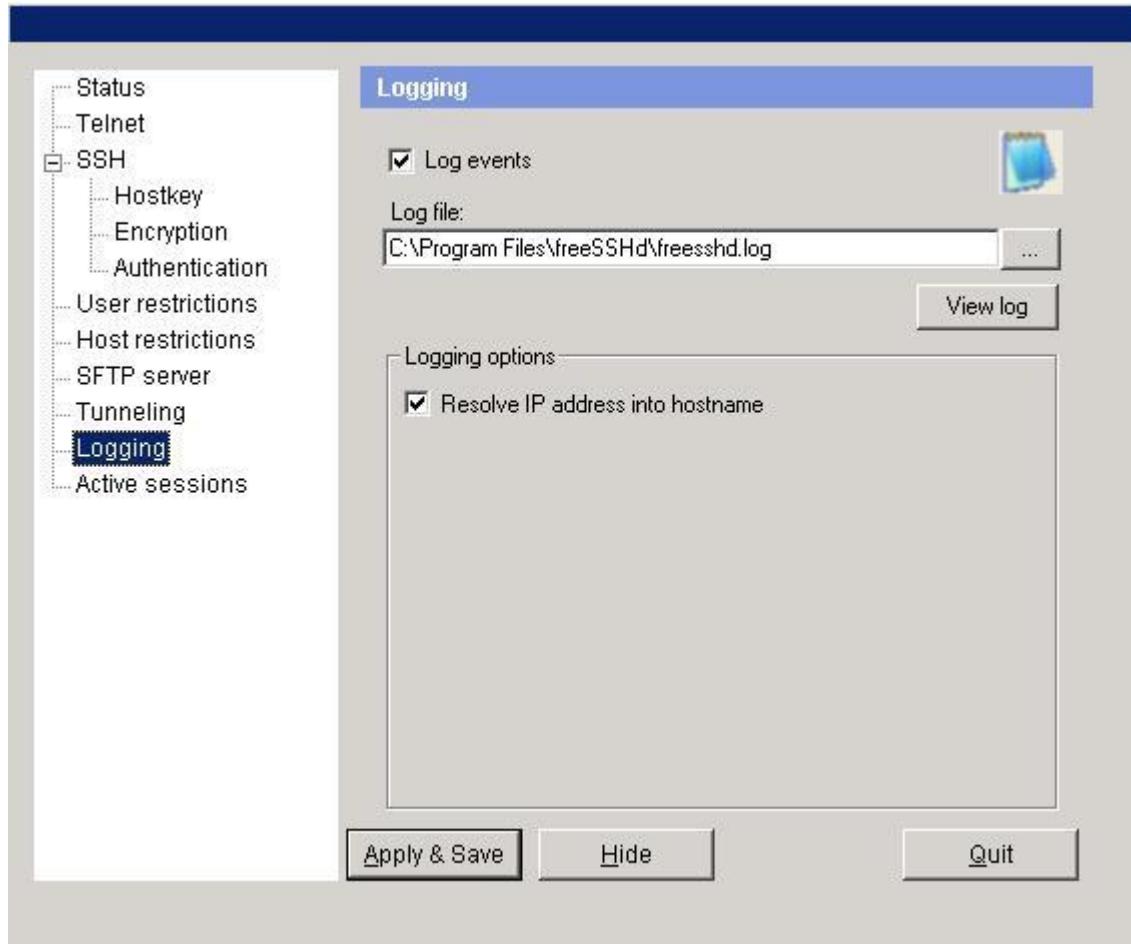
Users list

Apply & Save **Hide** **Quit**

“SFTP server” menü vasitəsi ilə fiziki faylların yeri müəyyən edilməlidir.

“Logging” menyu vasitəsi ilə log-lamağı aktiv etmək məsləhət görülür. Hər hansı bir problem zamanı buradan problemin səbəbini təyin etmək asan olacaq.

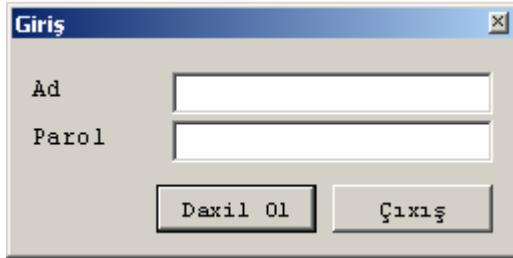
Bunlar edildikdən sonra “Apply & Save” düyməsi vasitəsi ilə edilən dəyişiklikləri yaddaşa vermək və “Hide” düyməsinə basaraq pəncərəni gizlətmək lazımdır.

2.CMS (Content Management Software – Məlumatların idarəolunması Programı) Training Material

CMS qanunlarının daxil edilməsi üçün əsas funksiyaları daşıyan programdır.

2.1 Giriş

Program açılırkən istifadəçidən AD və Parol soruşular

Istifadəçi ona Administrator tərəfindən verilən AD və Parolu daxil etməlidir. Program bu parametrlərə görə istifadəçinin kateqoriyasını müəyyən edir (Administrator, Supervisor, Workflow User).

Əgər daxil edilən parametrlərdə uyğunsuzluq varsa üç dəfə təkrar soruşur. Üç dəfə uyğunsuz parametr daxil edilərsə CMS bağlanır.

Bazada kodlar MD5 algoritmi vasitəsi ilə şifrələnərək saxlanılır.

2.2 İlk Pəncərə

Program menu, short menu, ana pəncərə və statusları göstərən alt pəncərədən ibarət bir interfeysdən ibarətdir.

Sənədin tipi	Sənədin adı	Qəbul edilib	Sənədin rölli	İstifadəç	İlk devizlik	Son devizlik	Status	Soyc
Sənəd	Azərbaycan Respublikasının İnzibati Vəzifə Məc	24.08.2.11.02	76%	zəfər	23.09.2005	22.09.2005	Kəzdi	
E-mail	"Dövlət qılığında -eqanca" Azərbaycan Respublik	27.08.2002	77%	zəfər	23.09.2005	22.09.2005	Kəzdi	
E-mail	Azərbaycan Respublikasının Səhiyyatçı Kürv	27.08.2002	77%	zəfər	23.09.2005	22.09.2005	Kəzdi	
Sənəd	Azərbaycan Respublikasının Ləkəkar rəsonu er	15.05.2003	45C-10	zəfər	20.09.2005	22.09.2005	Kəzdi	
E-mail	"Mədəniyyət və idman idarəti və həqiqət	20.06.2003	49E-10D	zəfər	20.09.2005	22.09.2005	Kəzdi	
E-mail	Azərbaycan Respublikası Şəhər Məclisinin mili	20.06.2003	49C-10	zəfər	20.09.2005	22.09.2005	Kəzdi	

Bəndələrin statu | Dəyişdirme statu | Aşağımən nəticələr | Məcəllələr

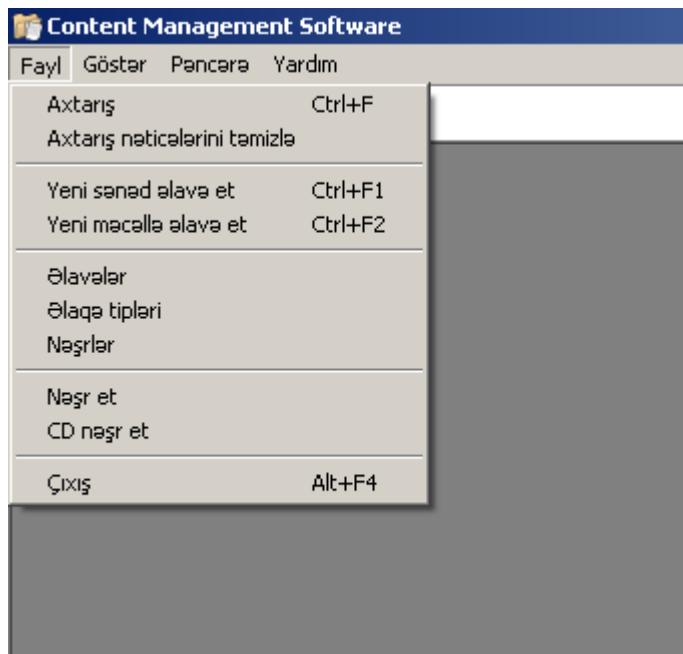
2.3. Menyular

Menyular 4 ana başlıqda birləşiblər

- Fayl
- Göster
- Pəncərə
- Yardım

2.3.1 Fayl Menyusu

Fayl menyusu CMS-də əsas prosesləri görə bilmək üçün lazım olan bütün formların adlarını daşıyır.

Fayl menyusunda olan başlıqlar

2.3.1.1 Axtarış

CMS-də sənədlər üzərində hər hansı bir axtarış etmək üçün lazım olan formu çağırır.

3.1.2 Axtarış nəticələrini təmizlə

Axtarış formunun nəticələri aşağıdakı status pəncərəsində sıralanır. Bu pəncərəni təmizləmək üçün bu menyudan istifadə etmək lazımdır

2.3.1.3 Yeni sənəd əlavə et

Yeni sənəd əlavə edən formu çağırır

2.3.1.4 Yeni məcəllə əlavə et

Yeni məcəllə edən formu çağırır

2.3.1.5 Əlavələr

CMS-də dinamik olan məlumatları (data) dəyişdirən formu çağırır. Bu menyu workflow user-lərə açıq deyil.

2.3.1.6 Əlaqə tipləri

Sənədlər arasındakı əlaqə tiplərini dəyişdirən formu çağırır. Bu menyu workflow user-lərə açıq deyil.

2.3.1.7 Nəşrlər

Sənəd daxil edilərkən istifadə olunan nəşrləri dəyişdirən formu çağırır. Bu menyu workflow user-lərə açıq deyil.

2.3.1.8 Nəşr et

Production serverdəki sistemi live serverə göndərən formu çağırır. Bu menyu workflow user-lərə açıq deyil.

2.3.1.9 CD Nəşr et

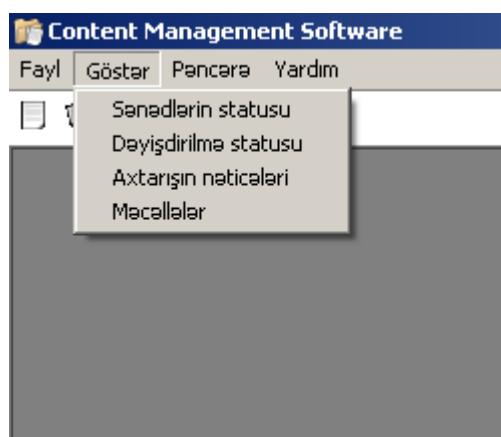
CMS-in CD-lər vasitəsi ilə publishingini həyata keçirən formu çağırır. Bu menyu workflow user-lərə açıq deyil.

2.3.1.10 Çıxış

CMS-i bağlamaq üçündür.

2.3.2 Göstər menyusu

Bu menyu aşağıdakı status pəncərəsindəki panelləri göstərir

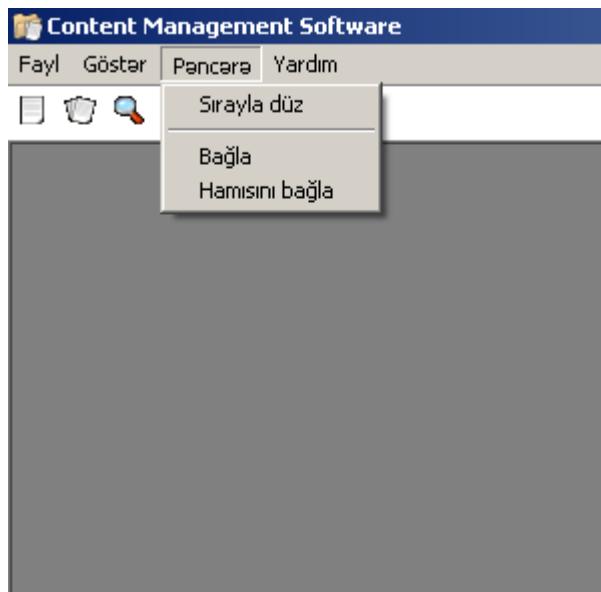

Başlıqlar:

- **Sənədlərin Statusu** - Bu status pəncərəsindəki Sənədlərin Statusu panelini göstərir.
- **Dəyişdirilmə Statusu** - Bu status pəncərəsindəki Dəyişdirilmə Statusu panelini göstərir.
- **Axtarışın nəticələri** - Bu status pəncərəsindəki Axtarışın nəticələri panelini göstərir.
- **Məcəllələr** - Bu status pəncərəsindəki Məcəllələr panelini göstərir.

2.3.3. Pəncərə Menyusu

Bu menyu açıq olan pəncəreləri sıralayan və ya bağlayan menyudur.

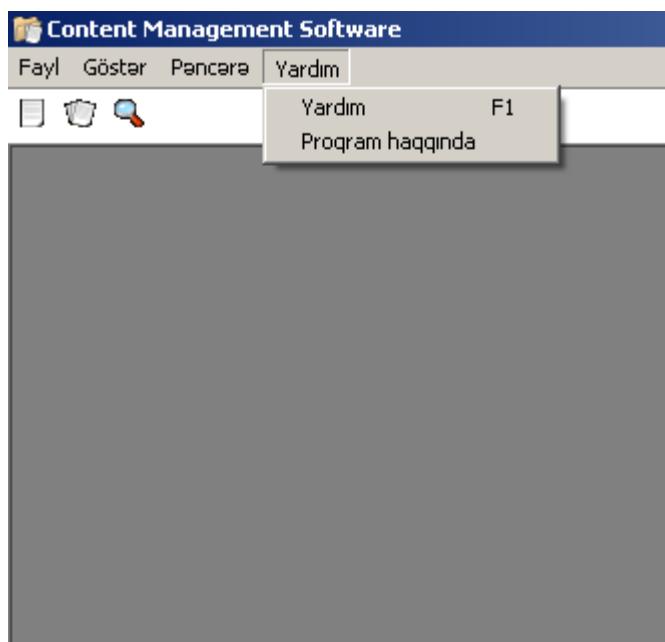

Başlıqlar

- **Sıra ilə düz** – Bu açıq olan pəncərələri sıra ilə düzür.
- **Bağla** – Bu aktiv olan pəncərəni bağlayır.
- **Hamisini bağla** - Bu bütün açıq pəncərələri bağlayır.

2.3.4 Yardım Menyusu

Bu menyu CMS-in yardım faylinı və versiyasını göstərmək üçün nəzərdə tutulub.

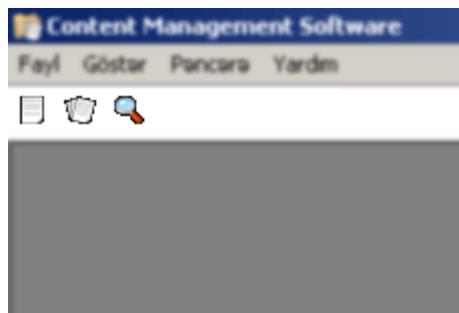
Başlıqlar

2.3.4.1 Yardım- Yardım faylinı çağırır.

2.3.4.2 Program Haqqında – CMS-in versiyasını gösterir.

2.4. Short Menyular

Bu menyular ən çox istifadə olunan əməliyyatları tez çağırmaq üçündür.

- Birinci menyu yeni sənəd əlavə edən formu çağırır.
- İkinci menyu yeni məcəllə əlavə edən formu çağırır.
- Üçüncü menyu axtarış edən formu çağırır

2.5. Status Pəncərəsi

Status pəncərəsi CMS-də istifadəçilərə lazım olan statusları göstərir.

Sənədin tipi	Sənədin adı	Qəbul edilib	Sənədin nömr	Istifadəçi	İlk dəyişiklik	Son dəyişiklik	Status	▼ Qeyd
Sənəd	Azərbaycan Respublikasının Inzibati Xətləri Məc	24-08-2002	767	shefa	23-09-2005	23-09-2005	hazırdır	
Sənəd	"Dövlət qulluğu haqqında" Azərbaycan Respublik	24-08-2002	775	shefa	23-09-2005	23-09-2005	hazırdır	
Sənəd	Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığı Kōma	27-08-2002	779	shefa	23-09-2005	23-09-2005	hazırdır	
Sənəd	Azərbaycan Respublikasının Lənkəran rayonu ər	15-05-2003	459-IIQ	selcan	20-09-2005	20-09-2005	hazırdır	
Sənəd	"Yetkinlik yaşına çatmayınları iləvi və hüquqlar	20-06-2003	486-IIQD	selcan	20-09-2005	20-09-2005	hazırdır	
Sənəd	Azərbaycan Respublikası Seçki Macallarının mü	20-06-2003	490-IIQ	selcan	20-09-2005	20-09-2005	hazırdır	

Statuslar

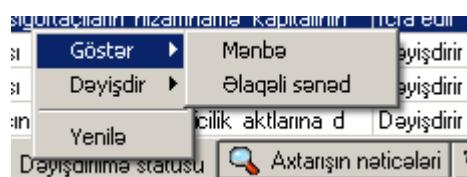
2.5.1 Sənədlərin statusu-“Sənədlərin statusu” panelində hal-hazırda işlənilən, hazır olan və ya imtina edilən sənədlərin siyahısı çıxır. Kontekst (Context) menyudan siyahısını yeniləmək, sənədə baxmaq, sənədi dəyişdirmək, sənədin vəziyyətinə baxmaq, sənədə qeyd əlavə etmək, hazır olan sənədlərdən imtina etmək və ya təsdiqləmək mümkündür.

Bu panelin context menyusu belədir.

Göster	
Sənədin vəziyyəti	
Qeyd əlavə et	
Dəyişdir	
Təsdiqlə	Qəbul
İmtina et	24-08
İmtina et	24-08
İmtina et	27-08
İmtina et	15-08

2.5.2 Dəyişdirilmə statusu- “Dəyişdirilmə statusu” panelində əlaqələri olmayan sənədlər göstərilir. Kontekst menyudan siyahını yeniləmək, mənbə və ya əlaqəli sənədə baxmaq və ya onu dəyişdirmək olar.

Bu panelin context menyusu belədir.

2.5.3 Axtarışın nəticələri- “Axtarışın nəticələri” panelinin kontekst menyusundan sənədə baxmaq və ya onu dəyişdirmək, həmçinin sənədi işarələdikdən sonra onu hal-hazırda dəyişiklik aparılan sənəd ilə və ya məcəllə ilə əlaqələndirmək olar.

Bu panelin context menyusu belədir.

Dədə Qorqud heykəli və "Dədə Qorqu	01-04-1
A.M. A. Göster	05-04-1
Türkiy Dəyişdir	08-04-1
Əzərbaycan Sənədə əlaqələndir	08-04-1
Z. H. Sənədə əlaqələndir	12-04-1
J. A. A. Macəlle ilə əlaqələndir	12-04-1

2.5.4 Məcəllələr- “Məcəllələr” panelinin kontekst menyusundan məcəlləyə baxmaq və ya onu dəyişdirmək, həmçinin məcəlləni işarələdikdən sonra onu hal-hazırda dəyişiklik aparılan sənəd ilə əlaqələndirmək olar.

Bu panelin context menyusu belədir.

Macəlləsi	08-07-198
Məcəlləsi Göster	09-02-199
Məcəlləsi Dəyişdir	10-07-199
Məcəlləsi Sənədə əlaqələndir	26-12-199
Məcəlləsi Sənədə əlaqələndir	30-12-199
Macəlləsi	25-06-199

2.6. Formlar

2.6.1 Axtarış

Bu form CMS-də sənədlərin axtarışı zamanı istifadə edilir.

Axtarış pəncərəsi iki hissədən ibarətdir: “Əsas axtarış” və “Söz axtarışı”.

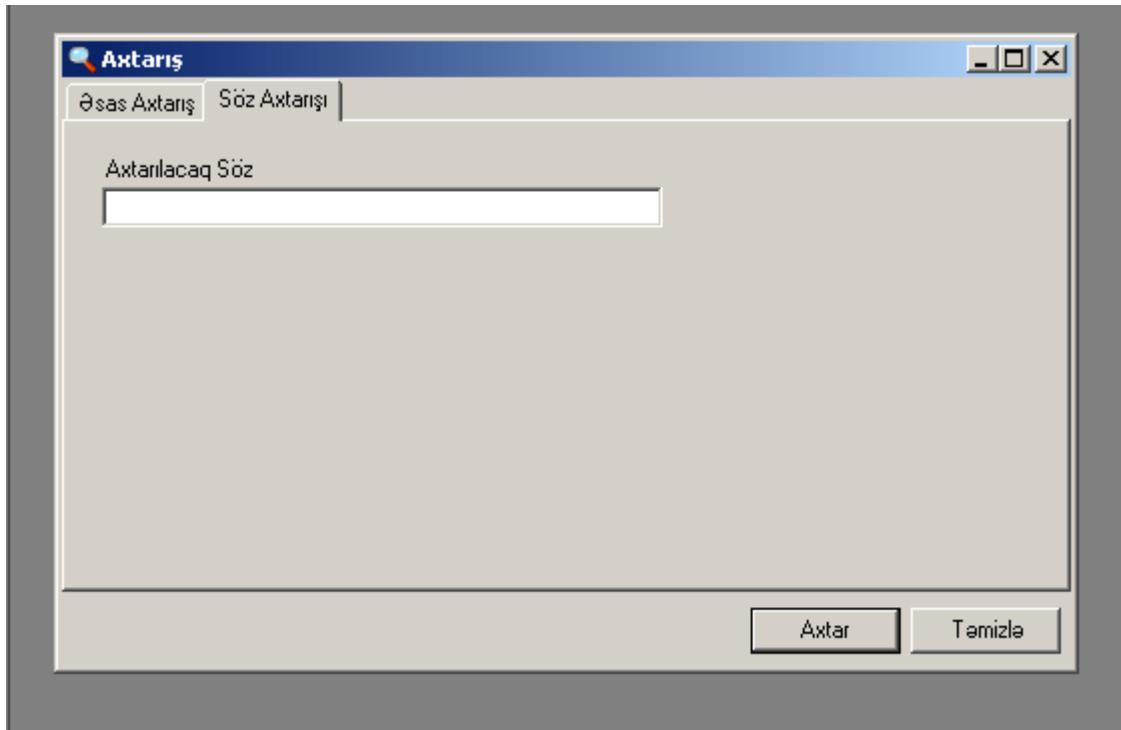
“**Əsas axtarış**” hissəsində sənədin nömrəsi, adı, təsnifati, növü, qəbul edən orqan, qeydiyyat nömrəsi, imzalayan şəxs, status, qeydiyyat tarixi, qəbul edilmə tarixi və qüvvəyə minmə tarixi sahələrinə görə axtarış aparmaq olar. Bir neçə sahəyə görə axtarış aparıldığda bu sahələrin hər hansı birinə uyğun bütün sənədlər nəticələrdə əks olunur. Məs.: “Sənədin növü” olaraq “Fərman” və “İmzalayan şəxs” “Heydər Əliyev” seçilmişdir sənəti nəticələrində bütün fərmanlar (hətta Heydər Əliyev tərəfindən imzalanmamışlar) və bütün Heydər Əliyev tərəfindən imzalanmış sənədlər (hətta fərman olmayanlar belə) çıxacaq. “Sənədin nömrəsi” və “Qeydiyyat nömrəsi” sahələrdə bir boşluqla ayrılmış bir neçə söz daxil edilsə yenə həmin qayda olaraq bu sözlərin hər hansı birinə uyğun gələn bütün sənədlər çıxacaqdır. “Sənədin adı” hissəsində daxil edilən sözlər ancaq eyni ardıcılıqla uyğun gələn sənədləri tapır.

“**Söz axtarışı**” bölməsində daxil edilən sözlər sənədlərin adında və mətnində axtarılır.

“Axtarış” düyməsi əvvəlki axtarışın nəticələrini təmizləyir və yeni axtarışa başlayır.

“Təmizlə” düyməsi bütün sahələrin tez təmizlənməsi üçündür. Əgər axtarış zamanı bütün sahələr boş buraxılsa bu zaman axtarışın nəticələrində bütün daxil edilmiş sənədlər göstəriləcəkdir.

Söz axtarışı formunun görünüşü belədir.

2.6.2 Yeni sənəd əlavə et formu

Yeni sənəd əlavə etmək üçün istifadə olunur. Pəncərə bir neçə bölmədən ibarətdir:

“Əsas məlumatlar”. Sənəd haqqında əsas məlumatlar daxil edilir və sənədin ilkin variant, son variant və şəkil faylları seçilir.

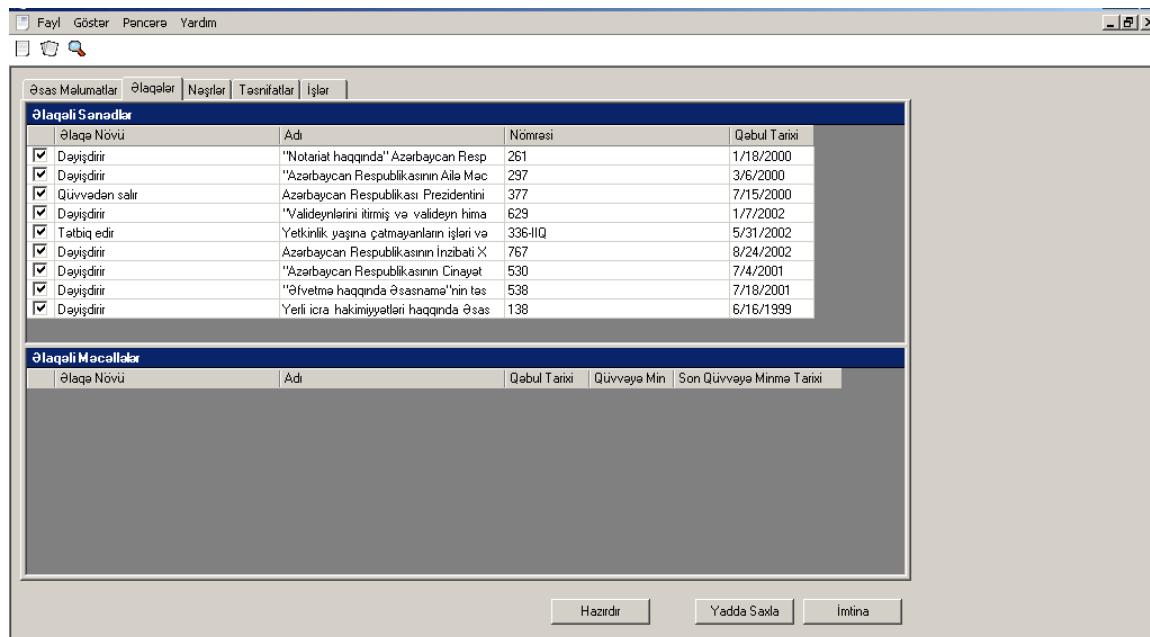
“Əlaqələr”. Sənədin əlaqəli olduğu digər sənəd və ya məcəllələri daxil etmək üçündür. Cədvəllərin üzərindən kontekst menyudan axtarış pəncərəsini açmaq və ya daxil edilmiş əlaqəni silmək, əlaqəli sənədə baxmaq və ya onu dəyişdirmək olar. Yeni əlaqəli sənəd daxil etmək üçün axtarışın nəticələrində bir və ya bir neçə əlaqəli sənədlər işarələnir və kontekst

menyudan “Sənədlə əlaqələndir” bölümündən əlaqənin növü seçilərək daxil edilir. Eyni sənədi iki dəfə daxil etmək, sənədi özü ilə əlaqələndirmək olmaz.

Eyni qaydalar əlaqəli məcəllələr üçün də tətbiq edilir. Lakin yeni əlaqəli məcəllə daxil etmək üçün “Məcəllələr” panelindən bir və ya bir neçə məcəlləni işaretləyərək, kontekst menyudan “Sənədlə əlaqələndir” bölməsindən əlaqənin növü seçilərək daxil edilir.

Daxil edilmiş əlaqələrin karşısındaki işarə seçilibsə bu əlaqənin sənədin mətninə tətbiq olunmasını göstərir. Tətbiq edilməmiş dəyişikliklər dəyişdirilmə statusu panelində göstərilir.

Qeyd: Əlaqəli sənədlər daxil edildiyi zaman yalnız əlaqəni yaradan sənədi dəyişdirmək lazımdır. Məs.: A sənədi B sənədini tətbiq edirsə, bu zaman A sənədinin pəncərəsində əlaqəli sənədlərə axtarışın nəticələrindən B sənədi seçilərək “Tətbiq edir” əlaqəsi ilə daxil olunmalıdır. B sənədinin özünə heç bir dəyişiklik etməyə ehtiyac yoxdur, çünki B sənədinə baxıldığı zaman onun A sənədi tərəfindən tətbiq edildiyi görünəcək. Lakin B sənədi dəyişdirilmə üçün açıldıqda onun A sənədi tərəfindən tətbiq edildiyi görünməyəcək. Əlaqələrin bu üsul ilə daxil edilməsi əlaqələndirmə prosesini tezləşdirir (əlaqəni yalnız bir yerdə daxil etmək lazım gəlir) və əlaqənin dəyişdirilməsi və ya silinməsi avtomatik olaraq əlaqəli sənəd tərəfindən görülür (bu da ki səhv ehtimalını azaldır).

“Nəşrlər”. Nəşrlər bölməsində sənədin nəşrləri daxil edilir, dəyişdirilir və ya silinir. (kontekst menyu).

Qeyd: daxil edilmiş nəşrləri dəyişdirmək istədiyinizdə problem çıxarsa. Komputerinizin Control Panel->Regional and language options pəncərəsindən Customize düyməsini vurun Date bölümündə Short date format hissəsinə “dd-MM-yyyy” və Date separator sahəsinə “-” daxil edin və Ok düyməsini vurun.

Nəşr

AR Qanunvericilik Toplusu	Dərc olunma tarixi	30-06-2003
AR Qanunvericilik Toplusu	Nəşr nömrəsi	6
AR Qanunvericilik Toplusu	Maddə nömrəsi	290

Hazırdır **Yadda Saxla** **İmtina**

“Təsnifatlar”. Sənədin aid olduğu təsnifatlar işaretələnir

Təsnifatlar

- Dövlət quruluşunun əsasları
- Mülki qanunvericilik
- Nikah və ailə qanunvericiliyi
- Mülki-prosessual qanunvericilik
- Arbitraj prosesi
- İşadüzalma və əhalinin məşgulluğu haqqında qanunvericilik
- Əmək Qanunvericiliyi
- Sosial siyətə və sosial təminat qanunvericiliyi
- Maliyyə və kredit qanunvericiliyi
- Xalq təsərrüfatının ümumi məsələleri üzrə qanunvericilik
- Müəssisələr və sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında qanunvericilik
- Sanaye qanunvericiliyi
- Əsaslı təkinti və əsaslı tamir haqqında qanunvericilik
- Kənd təsərrüfatı və aqrar-sənaye kompleksləri haqqında qanunvericilik
- Şəhərsalma və arxitektura qanunvericiliyi
- Müstəqil Dövlətlər Birliyi ölkələrinin dövlətlərərəsi strukturları
- Ticarət qanunvericiliyi
- Mənzil-kommunal təsərrüfatı və əhaliyə məişət xidməti haqqında qanunvericilik
- Nəqliyyat və rabita qanunvericiliyi
- Təhsil qanunvericiliyi
- Elm haqqında qanunvericilik
- Mədəniyyət haqqında qanunvericilik
- Vətəndaşların sağlamlığının mühafizəsi haqqında qanunvericilik
- Əhalinin fiziki təriyəsi haqqında qanunvericilik
- Atraf təbii mühitin mühafizəsi və təbii ekosistərlərdən səməzəli istifadənin ümumi məsələləri üzrə qanunvericilik

Hazırdır **Yadda Saxla** **İmtina**

“İşlər”. Bu bölmə yalnız daxili istifadə üçün nəzərdə tutulub.

“İmtina” Prosesisin yaddaşa verilməsindən imtina edilməsini göstərir.

“Yadda saxla”. Bu düymə tam daxil edilməmiş sənədi müvəqqəti yadda saxlamaq üçündür.

Sənədi yadda saxlamaq üçün yalnız adını daxil etmək tələb olunur. Yadda saxlanılan sənəd “Sənədlərin statusu” bölməsində “işlənilir” vəziyyətində göstərilir.

“Hazırdır”. Hazırdır düyməsini yalnız administrator, nəzarətçi və ya 1-ci dərəcəli istifadəçilər istifadə edə bilər. Bu zaman daxil edilməsi vacib olan sahələr boşdursa müvafiq mesaj çıxarılaraq istifadəçiyə bildirilir. 1-ci dərəcəli istifadəçilər bu düyməni vurduqda sənədin statusu “hazırdır” olur və sənəd nəzarətçi və ya administrator tərəfindən təsdiq və ya imtina edilə bilər. Nəzarətçi və ya administrator “Hazırdır” düyməsini vurduqda sənəd birbaşa təsdiqlənir və “Sənədlərin statusu” cədvəlində yer alırdısa ordan silinir.

“Hazırdır” və ya “Yadda saxla” düymələri vurulduğu zaman əgər hər hansı yeni daxil edilmiş fayl var isə o fayl serverə göndərilir.

Daxil olunmuş fayla baxmaq üçün “Göstər” düyməsindən istifadə edilə bilər.

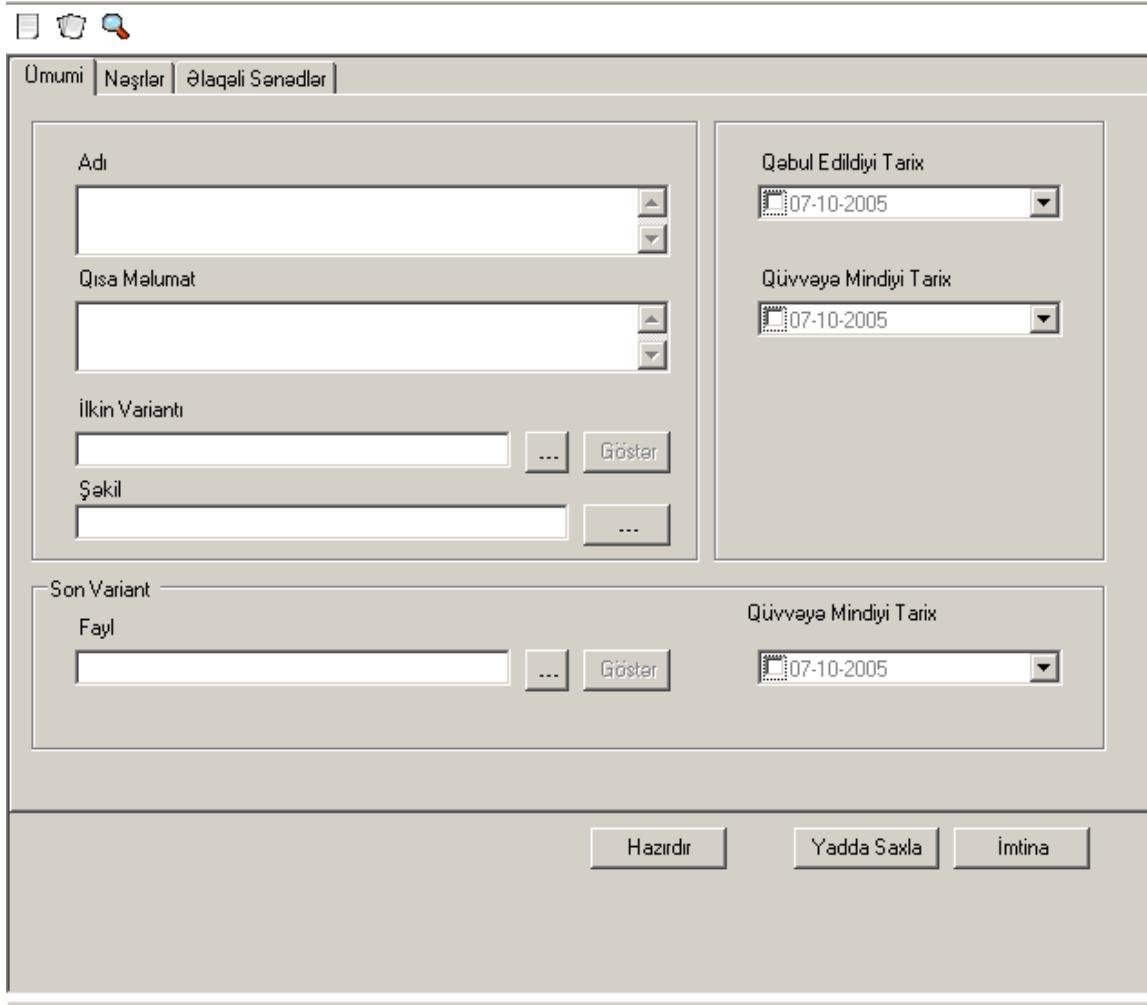
The screenshot shows a software window with a toolbar at the top containing icons for file operations. Below the toolbar is a menu bar with tabs: "Əsas Məlumatlar", "Əlaqələr", "Naşrlər", "Təsnifatlar", and "İşlər". The "İşlər" tab is selected. On the left, there is a vertical list of checkboxes corresponding to various actions:

- Sənəd qəbul edilib
- Gözdən keçirme və qüvvaya minmə tarixi
- Skannerden keçir, çevir ve bazaya daxil et
- Mətni yoxla
- Azərbaycan qəzetiinin saytından əldə et
- İllkin məlumat daxil edilib
- Əsas məlumat daxil edilib
- Məcəlləni və ya normativ aktı yenilə
- Gözdən keçir və dərc et

At the bottom of the window, there are three buttons: "Hazırdır", "Yadda Saxla", and "İmtina".

2.6.3 Yeni Məcəllə Əlavə Et Formu

“Yeni məcəllə əlavə et” pəncərəsi “Yeni sənəd əlavə et” pəncərəsinə oxşayır. Yalnız “əlaqəli sənədləri” daxil edən zaman axtarışın nəticələrində “Məcəllə ilə əlaqələndir” bölməsindən əlaqənin tipi seçilir.

Umumi | Neşrlər | Əlaqəli Sənədlər |

Adı

Qısa Məlumat

İllik Variantı

Şəkil

Qəbul Edildiyi Tarix
07-10-2005

Qüvvəye Mindiyi Tarix
07-10-2005

Son Variant

Fayl

Qüvvəye Mindiyi Tarix
07-10-2005

Hazırdır Yadda Saxla İmtina

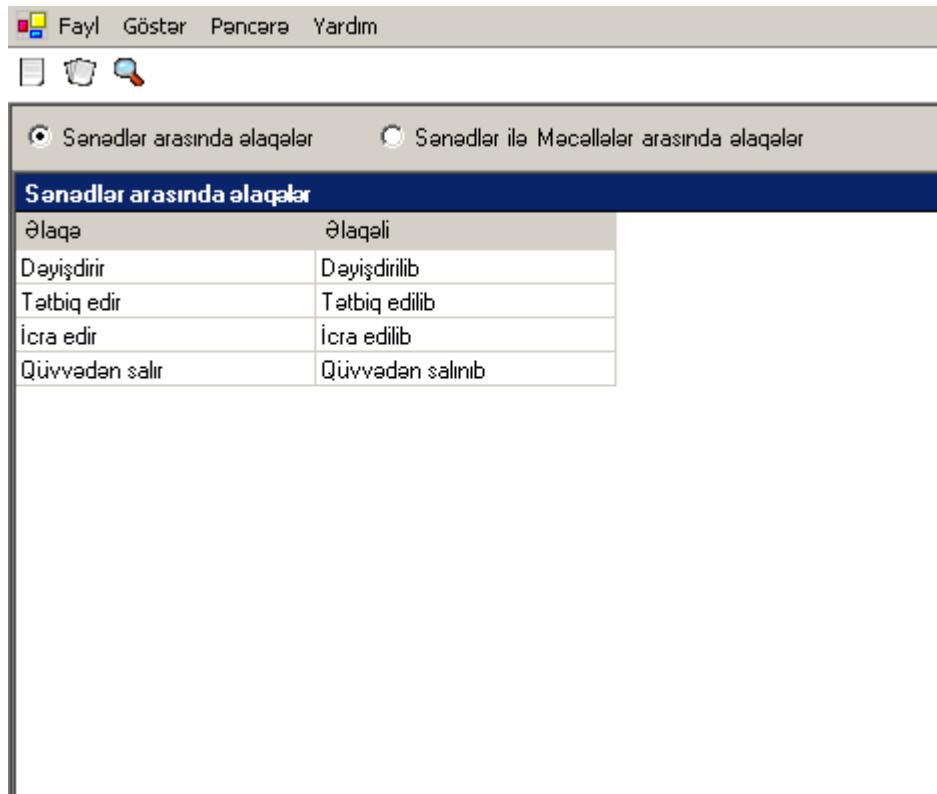
2.6.4 Əlavələr Formu

Bu bölmə yalnız administartor və nəzarətçilər üçün nəzərdə tutulub. Burdan “Qəbul edən orqan”, “Təsnifatlar” və s. bölmələr dəyişdirilə bilər.

Qəbul Edən Orqan	
Təsnifatlar	Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Sənəd Növü	Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetli
İmzalayan Şəxs	Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi
Statuslar	
İşlər	Referendum

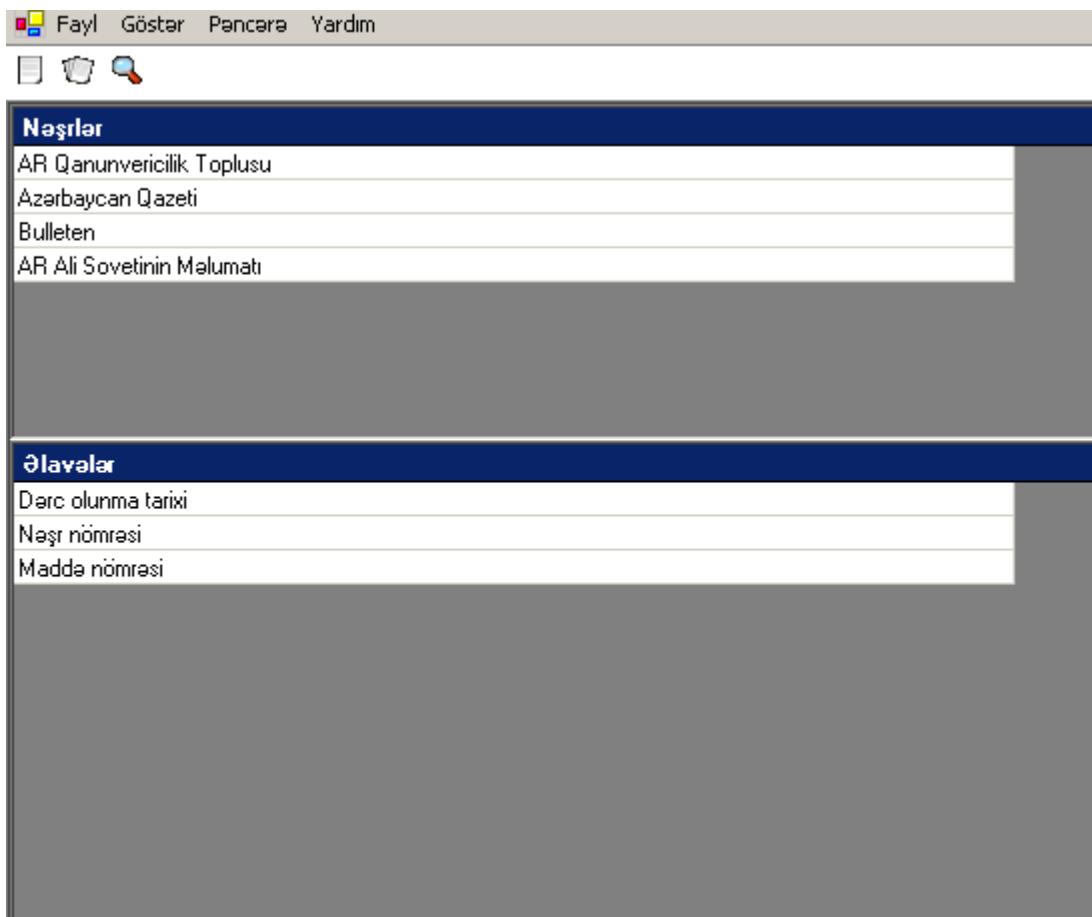
2.6.5 Əlaqə tipləri

Bu bölmə yalnız administartor və nəzarətçilər üçün nəzərdə tutulub. Burdan sənədlər arasında və sənəd ilə məcəllələr arasındaki əlaqələr təyin olunur. Əlaqənin adının həm aktiv həm də passiv formada yazılışı həmin sənədə baxıldığı zaman əlaqənin düzgün göstərilməsini təmin edir.

2.6.6 Nəşrlər

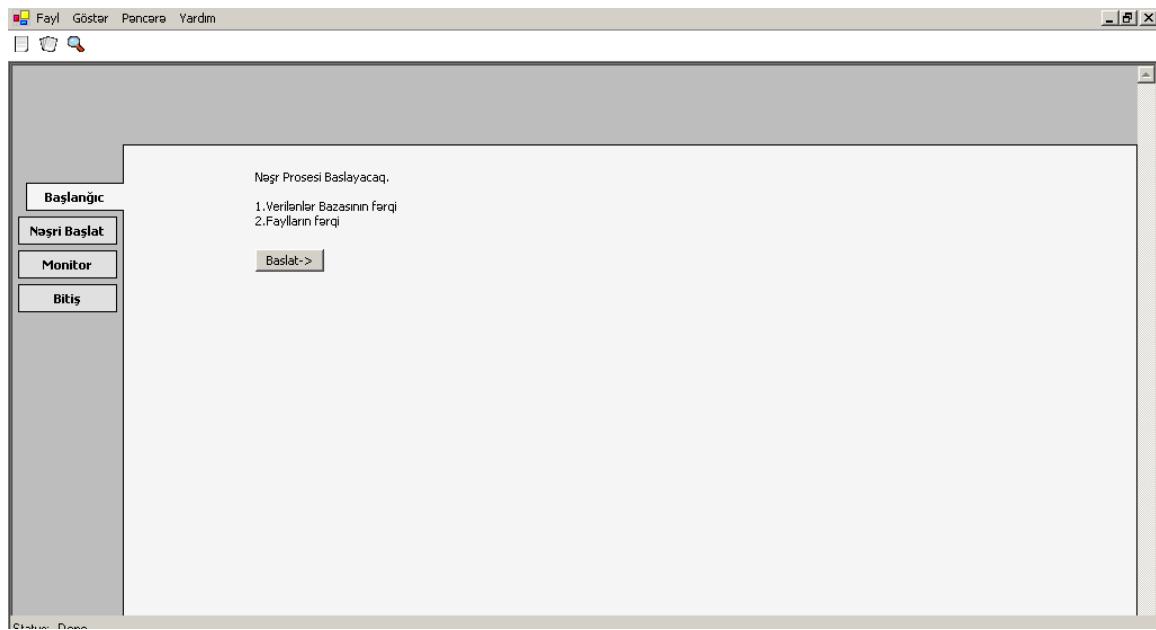
Bu bölmə yalnız administartor və nəzarətçilər üçün nəzərdə tutulub. Bu menyu vasitəsi ilə sənədlər üçün nəzərdə tutulan nəşrləri dəyişdirə bilər. Üst tərəfdə nəşrin adı yazılır. Alt tərəfdə nəşrin hansı parametrləri olacaqsa o daxil edilir.

2.6.7 Nəşr et

Bu menyu da Administratorlar və Supervisorlar üçündür. Dəyişiklik edilmiş bütün sənədlərin live serverinə göndərilməsini təmin edir. İstifadəçi sadəcə düymələrə basaraq təqib etməlidir.

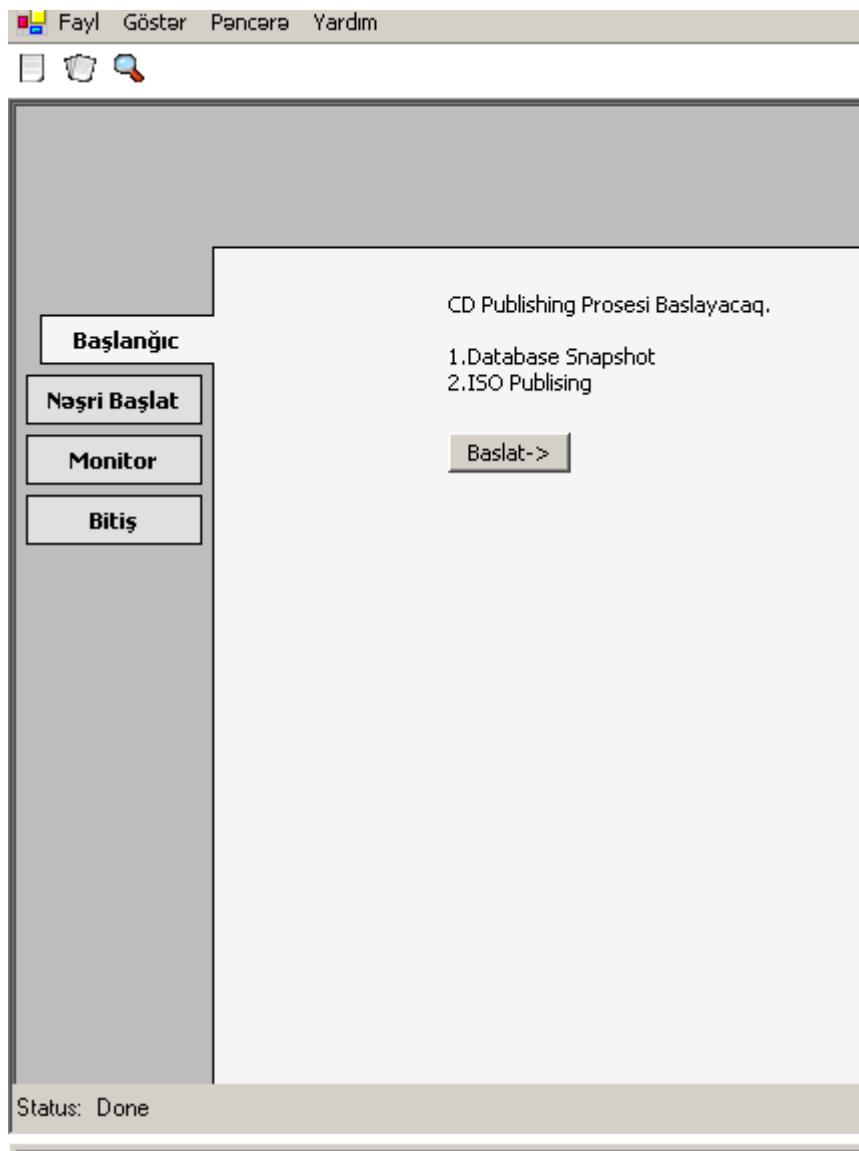
Bu proses ALPI bazasının ALPI_NEW adında snapshotunu çıxardır. Əgər əvvəlcədən bu adda baza varsa üstünə yazır. Bundan sonra bir əvvəlki Nəşr prosesində ALPI bazasının o günə aid versiyasını saxlayan ALPI_LAST basası ilə müqayisə olunaraq yeni və dəyişdirilən fayllar müəyyən edilir və onlar başqa qovluqda saxlanılır. Bu proses bitdiyində ALPI_NEW ALPI_LAST bazasının üstünə yazılır və bu Nəşr prosesinin baza versiyası gələcək üçün saxlanılır. Sonra ALPI_NEW basası bir fayla arxivlənərək nəşr olunacaq faylların saxlanıldığı qovluğa yazılır. Sonra HASH kod bir faylin içində yazılaraq həmin qovluğa yazılır və həmin qovluq 7zip programı vasitəsi ilə sixşdirilir. Bu prosesdən sonra həmin sixşdirilmiş fayl Live Serverə göndərilir.

2.6.8 CD Nəşr

Bu menyu administrator və supervisorlar üçündür .Bu sistemi cd vasitəsi ilə istifadəçilərə paylamaq üçündür.

Bu proses zamanı ALPI bazasının ALPI_CD adında snapshotu çıxardılır. Əgər bu adda baza mövcuddursa üstünə yazar. Sonra bazada yolları saxlanılan bütün XML fayllar 7zip vasitəsi ilə sıxışdırılır, şəkillər isə olduğu kimi bir qovluqda saxlanılır. Həmin ALPI_CD bazası bir fayla arxivlənərək həmin qovluqda saxlanılır. Sonra cd vasitəsi ilə müştəriyə yüklənəcək programı həmin qovluğa köçürərək NEROCLMD vasitəsi ilə ISO fayllar hazırlanır.

İstifadəçi bu menyudakı düymələri təqib edərək CD-ləri hazırlaya bilər.

2.6.9 Göstər Formu

Bu form vasitəsi ilə istifadəçi sənədə baxa bilər. Ancaq heç bir dəyişiklik edə bilməz. Dəyişiklik edə bilməsi üçün sağ üst tərəfdəki Dəyişdir düyməsinə basılmalıdır.

Formun üst tərəfində naviqator vasitəsi ilə sıra ilə bütün sənədlərə baxmaq olar. Bir çox panellərdən mövcud olan göstər formu sənədin bütün informasiyasını istifadəçiyə göstərir.

Ümumi Panel - Sənədin metadata field-lərini, təsnifatını və əlaqəli sənədləri göstərir.

İlkin Variant Paneli-Sənədin ilkin variantını göstərir.

Şəkil Paneli-Bu panel vasitəsi ilə sənədin şəkil variantına baxıla bilər.

Son variant Paneli- Sənədin son variantını göstərir.

Nəşrlər-Sənədin bütün nəşrlərini göstərir.

İşlər-Sənəd daxil edərkən təqib edilməsi lazım olan işləri göstərir.

2.6.10 Dəyişdir Formu

Bu form Yeni Sənəd Əlavə Et formu ilə eynidir. Sadəcə olaraq dəyişdir formu açılında form həmin sənədin informasiyası ilə hazır vəziyyətdə gelir. İstənilən dəyişiklik ediləndən sonra o yaddaşa verilir.

2.7. Düymələr

CMS-də üç düymə mövcuddur.

2.7.1 Hazırdır – Bu düymə vasitəsi ilə sənəddəki dəyişikliklər həm qeyd olunur həm də nəzarətçi üçün hazır olduğunu təsdiqləyir

2.7.2 Yadda Saxla – Bu düymə dəyişikləri yaddaşa verir, ancaq nəzarətçi üçün hazır olduğunu təsdiqləmir.

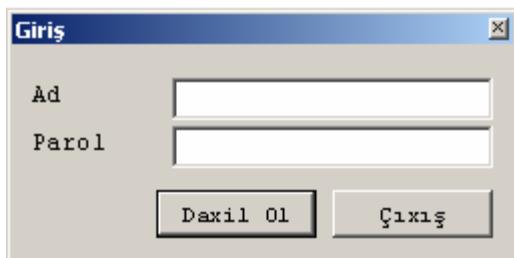
2.7.3 İmtina – Dəyişiklikləri rədd edir.

3.DBM Administrative Training Material

DBM CMS-in sisteminə nəzarət və konfiqurasiya etmək üçün nəzərdə tutulan programdır. DBM vasitəsi ilə CMS-ə yeni İstifadəçilər daxil edilə bilər, mövcud İstifadəçilər üzərində dəyişiklik aparıla və ya mövcud İstifadəçi silinə bilər. DBM vasitəsi ilə CMS-dəki baş verən istənilən hərəkət haqqında məlumatlara baxmaq olar. DBM həmçinin Word sənədlərini toplu şəkildə XML-ə çevirməyə imkan verir. Buraya ancaq administratorlar daxil ola bilərlər.

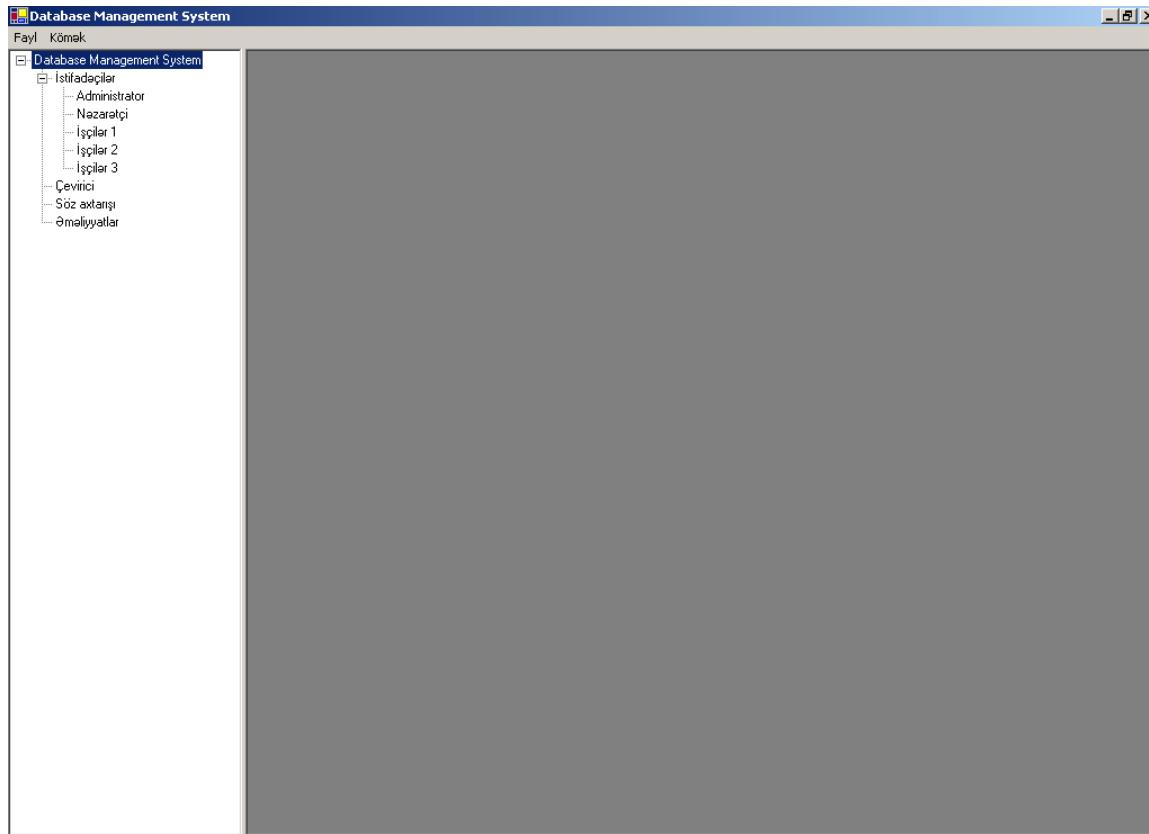
3.1. Giriş

Programa daxil olarkən ilk dəfə istifadəcidən Ad və Parol soruşan pəncərə açılır. Buraya ancaq administrator səviyyəsində olan istifadəçilər parametrlərini daxil edə bilərlər. Üç səhv girişdən sonra program bağlanır.

3.2. İlk Pəncərə

DBM-də istifadəciyə asanlıq olması üçün üst tərəfdə menyu, sol tərəfdə ağac şəklində düzülmüş menyu və ana pəncərələr üçün boşluqdan ibarət interfeys açılır.

3.3. Menyu

DBM-də ağaç şəklində düzülən menyu olduğu üçün əsas menyuda az maddələr (itemlar) var.

3.3.1 Fayl menyusu

Fayl menyusunda Çıxış düyməsi vardır ki, bu da programdan çıxmak üçün istifadə edilir.

3.3.2 Yardım

Yardım menyusu aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirən düymələrdən ibarətdir.

3.3.2.1 Yardım

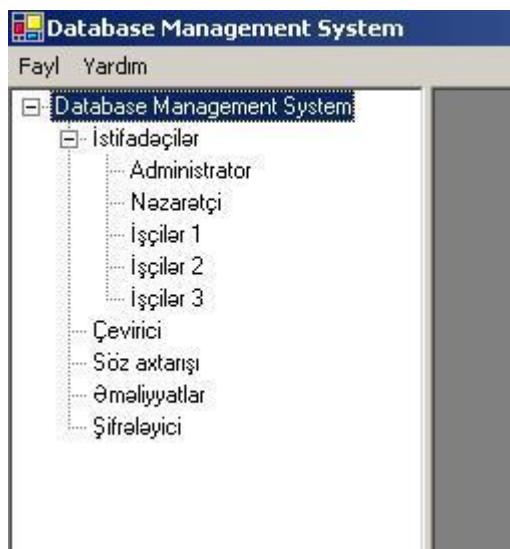
Program haqqında olan Yardım faylinı çağırmaq üçündür.

3.3.2.2 Program haqqında

DBM-in versiyasını göstərir

3.4. Ağac Menyusu

Bu menyu istifadəçinin ən çox istifadə edəcəyi menyudur.

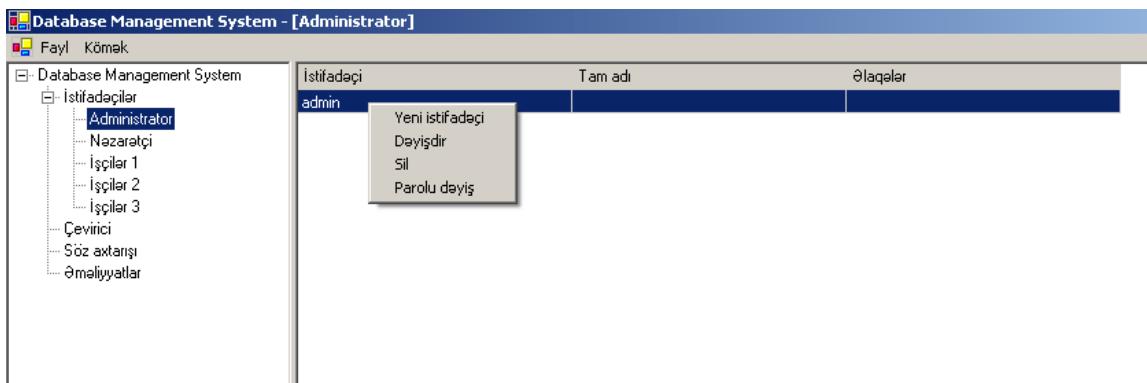

3.4.1 İstifadəçilər

Bilindiyi kimi CMS-də 5 kateqoriyada istifadəçi mövcuddur.

3.4.1.1 Administrator

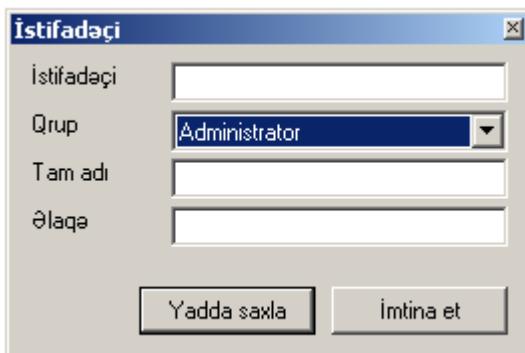
Administrator istifadəçi bütün istifadə hüquqlarına sahib olan istifadəçidir. Həm DBM-də həm də CMS-də bu pəncərə vasitəsi ilə, administrator başqa adminlər üzərində hər hansı bir dəyişikliklər apara bilər.

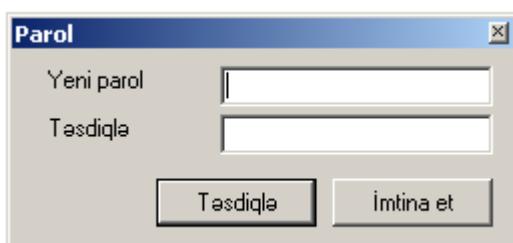
Sağ pəncərədə mövcud olan istifadəçinin adı göstərilir. Context menyudan istifadə edərək dəyişikliklər edilə bilər.

Context menu

- Yeni istifadəçi**- yeni istifadəçi əlavə edir. Bu pəncərədə istifadəçinin adı, kateqoriyası, tam adı və əlaqə üçün məlumat yazıla bilər. Qrup hissəsində isə istifadəçinin statusu seçilir.

- Dəyişdir** – Seçilən istifadəciyə aid məlumatlarda hər hansı bir dəyişiklik edilməsi istənilirsə ona aid hazır məlumatlarla açılan pəncərədə yeni məlumatlar daxil edilir. İstənilən dəyişikliklər edildikdən sonra qeydə alınır.
- Sil** – Seçilən istifadəçi silinir
- Parolu dəyiş** – Seçilən istifadəçinin parolunu dəyişdirmək üçün pəncərə açılır.

Bu sistem bütün istifadəçi kateqoriyalarında eynidir.

3.4.1.2 Nəzarətçi

Nəzarətçinin DBM-ə daxil olma səlahiyyəti yoxdur. CMS-də administratorla eyni hüquqa sahib olan istifadəçidir. CMS-də dinamik olan şeyləri dəyişdirə bilər, nəşr və cd nəşri edə bilər.

3.4.1.3 İşçilər 1

Bu kateqoriyada olan istifadəçi sənəd daxil edərkən sənədin hazır olduğunu müəyyən edə bilir.

3.4.1.4 İşçilər 2

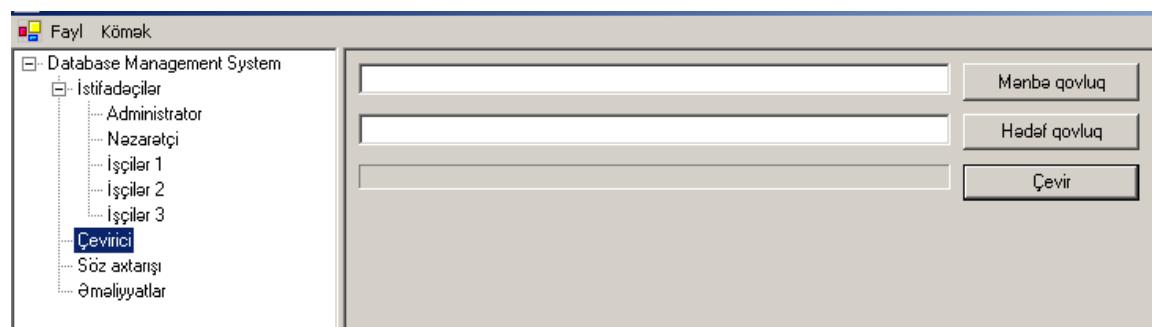
Bu kateqoriyada olan istifadəçi sənəd daxil edərkən sənədin İşçilər 1 üçün hazır olduğunu təyin edir.

3.4.1.5 İşçilər 3

Reservdir.

3.4.2 Çevirici

Bu menyu Word sənədlərini XML-ə çevirmək üçündür.

Mənbə Qovluq düyməsi vasitəsi ilə Word sənədlərinin olduğu qovluq seçilir. **Hədəf qovluq** vasitəsi ilə XML sənədlərinin saxlanılacağı qovluq seçilir. Çevir düyməsi ilə çevirmə eməliyyatı başladılır.

3.4.3 Söz Axtarışı

Bu menyu vasitəsi ilə administrator sənədlər üzərində axtarış apara bilər

Axtarılacaq söz			
	<input type="button" value="Axtar"/>	<input type="button" value="Təmizlə"/>	<input type="button" value="Kömək"/>
Orqan	Sənədin adı	Qəbul edilib	Sənədin nömrəsi

3.4.4 Əməliyyatlar

Bu menyu vasitəsi ilə CMS-də edilən bütün əməliyyatlara nəzarət edilə bilinər.

The screenshot shows a table of operations with columns: İstifadəçi (User), Tarix (Date), Əməliyyat (Operation), Sənədin adı (Document Name), and Sənədin tipi (Document Type). The table contains 14 rows of data. To the right of the table is a search/filter panel with fields for Başlangıç tarix (Start date), Son tarix (End date), Əməliyyat (Operation type), istifadəçi (User), and a Göster (Show) button.

İstifadəçi	Tarix	Əməliyyat	Sənədin adı	Sənədin tipi
ruslan	29.09.2005 15:46	hazırdır	Azərbaycan Respublikası Mülki Macəll	Qanun
ruslan	29.09.2005 15:46	təsdiq edilib	Azərbaycan Respublikası Mülki Macəll	Qanun
supervisor	28.09.2005 17:28	hazırdır	Azərbaycan Respublikası Mülki Macəll	Qanun
supervisor	28.09.2005 17:28	təsdiq edilib	Azərbaycan Respublikası Mülki Macəll	Qanun
lala	21.09.2005 12:16	hazırdır	Azərbaycan Respublikası Mülki Macəll	Qanun
lala	21.09.2005 12:16	təsdiq edilib	Azərbaycan Respublikası Mülki Macəll	Qanun
gunel	08.09.2005 12:28	yadda saxlanı	Azərbaycan Respublikası Mülki Macəll	Qanun
gunel	09.09.2005 09:47	hazırdır	Azərbaycan Respublikası Mülki Macəll	Qanun
gunel	09.09.2005 10:02	hazırdır	Azərbaycan Respublikasının Cinayət	Qanun
gunel	06.09.2005 16:51	yadda saxlanı	Azərbaycan Respublikasının Cinayət	Qanun
supervisor	21.09.2005 18:43	hazırdır	Azərbaycan Respublikasının Cinayət	Qanun
supervisor	21.09.2005 18:43	təsdiq edilib	Azərbaycan Respublikasının Cinayət	Qanun
supervisor	21.09.2005 18:41	hazırdır	Azərbaycan Respublikasının Cinayət	Qanun
supervisor	21.09.2005 18:41	təsdiq edilib	Azərbaycan Respublikasının Cinayət	Qanun

Sağ tərəfdə bütün əməliyyatlар görünür. Əməliyyatlar üzərində başlangıç tarixi, son tarixi, əməliyyat və istifadəçinin adı verilərək axtarış aparıla bilər.

3.4.5 Şifrələyici

Bu menyu vasitəsilə Administrator hər hansı bir yazını şifrələyə və ya deşifrələyə bilər. Bunun üçün müvafiq hissələrə iki açar sözünü və şifrələnəcək və ya deşifrələnəcək yazını daxil edir və şifrələ və müvafiq düyməni vurur. Deşifrələmə yalnız açar sözlərini düzgün daxil etdikdə baş verir. Administrator açar sözlərini heç kəsə bildirməməlidir.

